Az első magyar internetmagazin V. évfolyam 5. szám 2000. május Ára: 336 Ft

INTERNET KALAUZ

Alapítva: 1996

Kiűzetés?

Manó úr

Mit mutat a varázsgömb?

HA NEM LENNE INTERNET MI SEM LENNÉNK

Jelents föl, ha kedves az életed!

Személyes olvasók

Társkeresés

PRÍM

Prosignia 300

- Intel® Celeron™ processzor 466 MHz
- 6,4 GB HDD
- 32 MB RAM
- magyar billentyűzet
- magyar Windows 98 és Word 2000
- dokumentáció
- jól bővíthető minitorony ház

www.compaq.hu

AZ ELSŐ LÉPÉS A NAGYSÁG FELÉ!

Tűz és kovakő. Kerék és szekerce. Űrhajózás és rakétahajtómű. Folytassuk a sort? Az Ön munkája és a számítógép. Mert a legnagyszerűbb elképzelés ma is csak a megfelelő eszköz birtokában képes igazán naggyá válni. Ezért alkotta meg a Compaq a Prosignia 300-at, a fejlődni hivatott kis- és középvállalatok ideális számítógépét. A Prosignia 300-zal a teljes funkcionalitás, garantált Compaq-minőség, és az elnyűhetetlenség szegődik üzlete társául – vagyis minden, ami a magyar vállalkozások számára fontos. Szóval, irány a csillagos ég? Mi szívesen adjuk hozzá a gépet... További információért hívja a 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720) zöld számot, vagy látogassa meg a www.compaq.hu címet.

24x7xCOMPAQ

COMPAQ

Intel, az Intel Inside embléma az Intel Corporation bejegyzett védjegyei, Celeron az Intel Corporation védjegye.

INTERNET KALAUZ
Az első magyar internetmagazin

KIADJA:
PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.
FELELŐS VEZETŐ:
Szabó Hédy (szabo@prim.hu)
FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor (jvertes@prim.hu)
Olvasószerkesztő:
Fábián Gábor
A Barangolás rovat szerkesztője:
Fagyal Csongor
(lnyl@impulzus.sch.bme.hu)
Művészeti szerkesztő:
Láng László (gr-blekk@online.no)
Tervezőszerkesztő:
Henger Attila (henger@prim.hu),
Krébecz József, Krébecz Krisztián
(krebecz@bonline.hu)
Címlapterv: Rusz László

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-9343-077, 20-9343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu
Egy lapszám ára: **336 Ft**
Előfizetési díj egy évre: 3080 Ft
(Prímpostán keresztül: 1958 Ft)
Megrendelhető: a Kiadónál
e-mailben, levélben vagy faxon
Az Internet Kalauz megtalálható
a világhálón: www.prim.hu
Hirdetésfelvétel: a Kiadóban
Reklám-marketing:
Henger Ágnes (ahenger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió
Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.
Terjeszti:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági
Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb
könyvesboltokban és az
internetkávéházakban.

HU ISSN 1219-9001

MEGTALÁLTAM!
Ő LESZ A FELESÉGEM!

Következő számunk
június 7-én jelenik meg!

Májusi számunk hirdetői:

A Prím Kiadó
a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja

Az Internet Kalauz 1998. második félévi átlagos nyomott példányszáma – a MATESZ által felkért AUDIT Rt. 1999. május 6-ai megállapítása alapján – 31 940 db, s mint az auditálók megerősítették, ebből 31 763 az olvasókhoz jutott el, a remittendának minősíthető példányszám átlagosan mindössze 177.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szárnyaló" cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk":

Vélemény, vitairat, gondolat:

Levél, vagy levélcímet (e-mail) tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:

Talány, kérdés, rejtvény:

ÜGYES

Révbíró Tamás / kilroy@matavnet.hu

Van egy régi vicc, talán akad, aki még nem ismeri. Mondandómhoz viszont ismerni kell, hát inkább elmesélem.
A híres szélhámos odamegy az italautomatához, bedobja a százast, megnyomja a gombot. Nem történik semmi. Bedob még egy százast, megnyomja a gombot. Semmi. Még egy százas, gomb, semmi.
A szélhámos megcsóválja a fejét: – Ügyes!

Ennyit elöljáróban.

A Matávnet internetszolgáltatására fizettem be. Ennek már több mint két és fél éve, s azóta számos alkalommal játszódott le az az eset, amelynek forgatókönyve körülbelül így néz ki. Megírom e-leveleimet, majd a levelezőprogrammal feltárcsáztatom az internetkapcsolat telefonszámát. Kicseng, a szerver reagál, a program jelzi, hogy most folyik a felhasználónév és a jelszó ellenőrzése. Majd hosszas várakozás után közli, hogy a név és a jelszó nem érvényes – és bontja a vonalat. Egy telefonhívás a semmiért.

Tapasztalt ember vagyok, egy sikertelen kísérlet után semmit sem szoktam feladni. Új tárcsázás, ilyenkor néha valóban létrejön a kapcsolat, de néha ugyanaz az eredmény: érvénytelen a név vagy a jelszó. Két telefonhívás a semmiért.

Az adott időszakban nyilván nemcsak én próbálom elérni a számot. A többieknek is szépen ketyeg a telefonszámlája, gyűlnek a százasok az italautomata hasában.

Tapasztalt ember vagyok, harmadszor már semmit sem szoktam erőltetni. Felhívom az ügyfélszolgálat számát (06-80-38-00-38), és megtudakolom, van-e valami baj a szerverrel, mert már megint nem ismeri fel a kezet, amely eteti. A szolgálat dolgozói közlik, hogy igen, valami baj van a szerverrel. Kis türelmet kérnek, rendszerint fél órát, addigra rendbe hozzák. Ezt az ígéretet rendszerint be is tartják, de addigra két hívásom elment a levegőbe.

Technikailag bizonyára egyszerű lenne megoldani, hogy szerverhiba esetén ne jöjjön létre a kapcsolat – mondjuk, foglaltat jelezzen a szám.

De még mit nem! Az adott időszakban nyilván nemcsak én próbálom elérni a számot. A többieknek is szépen ketyeg a telefonszámlája, gyűlnek a százasok az italautomata hasában.

Ügyes.

Hírszörf

www.prim.hu - www.hirek.com

Az IDC szerint 2002 végére több ember használja majd a netet mobileszközökről, mint telepített kliensekről. Több mint 40 millió amerikai háztartás netezik már, és 86 millió a mobil-előfizetők száma. 2001 közepére minden új mobiltelefon WAP-kompatíbilis lesz, így a WAP tömeges elterjedése várható.

Több mint 40 ezer álláslehetőség közül válogathat az, aki a Prím Online, illetve a rövidesen induló Klikk.hu karrieralsite-ját felkeresi. Az új keresőlap a Jobpilot adatbázisából merít, a Job & Adverts és a Prím között létrejött megállapodásnak köszönhetően.

Az Austria Telekom (AT) osztrák távközlési szolgáltató száz százalékban megvásárolta a Czech On Line cseh internetszolgáltatót.

Jelentősen megnőttek az Index.hu Rt. erőforrásai, miután a cég két német befektetője 3 millió dolláros tőkeemelést hajtott végre. A tőkeemelés révén a net.IPO Aktiengesellschaft 16,7 és a Német Befektetési Társaság Rt. 8,4% tulajdonrészt szerzett az Index.hu Rt.-ben, amelynek 14,57%-a magyar pénzügyi magánbefektetőknek, 9,96%-a a cég munkatársainak, 50,37 százaléka pedig a cég vezetőinek tulajdonában van.

Hetvenmilliós részvénytársasággá nőtt az Oracle-adatbázisra épülő online moziműsoraival nevet szerzett szoftverfejlesztő társaság, a Port Computer, miután egy pénzügyi befektető tőkeemelés révén kisebbségi tulajdonrészt szerzett a cégben. A Port munkatársai jól ismert szolgáltatásukat most video- és mozielőzetesekkel, illetve színházműsorral bővítik.

A Piac és Profit, valamint a PSINet csoporthoz tartozó Elender Rt. új elektronikus üzleti újsággal jelent meg az „online lappiacon". Az internet kimeríthetetlen és sokszor átláthatatlan információhalmazában nyújt eligazítást az Elender Profit Plusz (EPP).

Bakonyi Péter, a Magyar Internet Társaság elnöke nemcsak a rózsaszínű jövőről, hanem az internet meglévő hiányosságairól is beszélt az április 20-ától 25-éig tartó Internet.galaxis megnyitóján. Ezek a következők: az internet egy több mint 25 éves protokollrendszerre épül, amely nem biztosítja a kívánt minőségű és biztonságú kommunikációt; az internet nyitott, demokratikus jellege miatt a kormányok és szervezetek fenyegetve érzik magukat; az adatátviteli sávszélesség felhasználása rossz; nehéz valakit azonosítani és/vagy megtalálni az interneten; a biztonsági kérdések még nem oldódtak meg kielégítően; az internettel kapcsolatos üzleti tevékenységnek még nincs bizonyított gazdasági modellje.

Az Internet.galaxis és az Info közé, május 3-ára zsúfolta be Internetkonferencia.hu című szakmai délutánját a három rendező, az IBM, a Concorde és a Matáv. Amit társadalmi szempontból a Galaxis, üzleti szempontból az Info, azt az internet.hu technológiai, pénzügyi és tartalmi oldalról egyaránt igyekezett megvilágítani, sőt mindegyik témakör tovább osztódott három, majd az előadók révén további négy-öt-hat-hét részre, amit időben is csak a szekciókra való osztódás tett lehetővé.

A Sony nemsokára online formában is értékesíti az általa forgalmazott albumokat. A cég egy új, másolásbiztos technológiát fejleszt ki a letöltéshez. Az ATRAC3 kódnevű rendszerben a visszajátszás csak e célra kifejlesztett, speciális hordozható eszközökön lehetséges.

A *Csehov* család történetét láttatja görbe tükörben a NetStageOne internetszínház április 14–16-án a Trafóban, valamint a világhálón (az előadás internetcíme: **NETSTAGEONE.COM**). A „gondolkodó ember színházaként" is aposztrofált művészeti vállalkozás a világ első virtuális teátruma.

Az e-business megvalósulásának hazai esélyeiről tartotta nyitóelőadását *Katona Kálmán* miniszter a Synergon kétnapos konferenciáján, amelyet immár hetedik alkalommal rendeztek meg, április 25–26-án. A konferencia felkért előadói az „E-gazdaság: új üzleti modell Magyarországon" témájának neves magyarországi szakértői, akik az új gazdaság magyarországi kiépülését, az e-business alkalmazások hazai elterjedését elemezték.

A Prímpostában – a domainliberalizáció eredményeképpen – jelentősen bővült a postafiók oldalára kiragasztható domainek listája. A játékos kgb.hu, cia.hu, fbi.hu, maffia.hu és társai mellé most bárki választhatja a jakuza.hu, geek.hu, cracker.hu, coder.hu vagy éppen a lamer.hu végződést a @ után, míg a komolyabbak, akik eddig a primposta, gyorsposta, eposta vagy levele kifejezéseket kedvelték, most a .com mellett ezeket megkaphatják .hu-val is, vagy választhatják a programozo.hu, reply.hu, send.hu, me-mail.hu, message.hu vagy irj.hu végződésű e-mail címeket.

A Kortárs Irodalmi Központ (KIK) révén ez év tavaszán a Digitális Irodalmi Akadémián ötvenegy kortárs magyar író és költő teljes életműve olvasható lesz a világhálón.

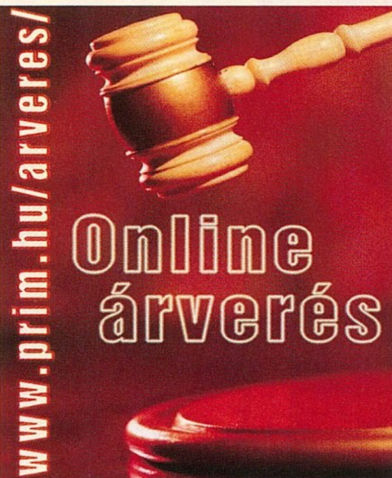
Az OmniLinux Linux-közösség a hálóláncán üzembe állította első szerverét. A DestinationLinux hálószemen a kezdőket akarják tájékoztatni a nyílt szoftverek világáról.

A Web Standards Project véleménye szerint az Internet Explorer Windows Me verziója nem alkalmazkodik a szabványokhoz, amelyek elfogadását és alkalmazását a Microsoft korábban megígérte.

A széles körben elterjedt technikai standardok helyett az új böngésző szabadalmazott technológiákat használ. Ennek eredményeképpen a programok csak az Internet Explorerrel fognak együttműködni, a versenytársakkal, pl. a Netscape Communicatorral nem.

Az április elején előzetes verzióban megjelent Netscape 6 arculatát a felhasználó alakíthatja ki saját kényére-kedvére. A továbbfejlesztett Cookie Manager növeli a felhasználó személyes biztonságát. A cég az alapoktól kezdve áttervezte a böngésző alapmotorját, felhasználva a Mozilla (nyílt forrású projekt a Netscape Communicator 4.x böngésző és levelezőprogramhoz) eredményeit is.

A Microsoft elismerte, hogy mérnökei néhány Frontpage 98 internetszerverszoftverükbe titkos jelszót építettek be. A jelszó egy olyan mondat, amely riválisaikat, a Netscape embereit „weenies"-ként (kis szarosok) becsmérli, és lehetőséget ad arra, hogy világszerte internetsite-ok százezreibe lépjenek be illetéktelenül.

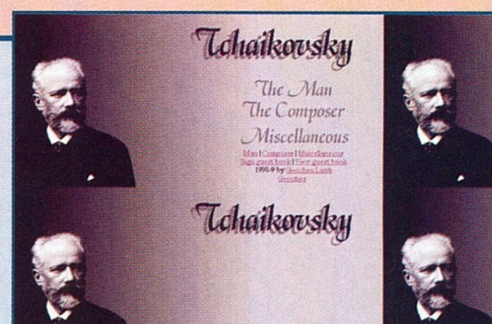
sulinet

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai internetprogramhoz

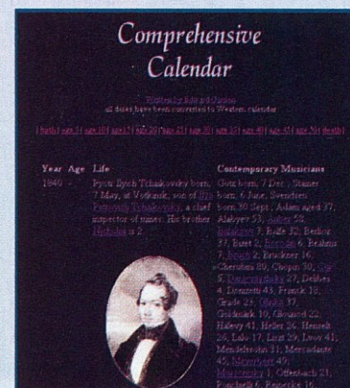
ÉEK-ZENE

Pjotr Iljics Csajkovszkij

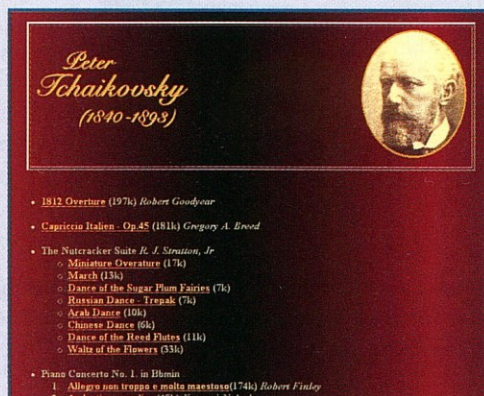
www.ida.his.se/ida/~a94johal/music/tchaikov.html
www.geocities.com/Vienna/5648/Tchaikovsky.htm
midiworld.com/mw_tchai.htm

160 éve, 1840-ben született az oroszországi Votkinskban *Pjotr Iljics Csajkovszkij,* a romantikus zeneművészet kiemelkedő alakja. Családja a felső társadalmi osztályba tartozott, édesapja bányamérnök volt Szentpéterváron, ahová 1848-ban el is költöztek. A fiatal Pjotr a zongorán való improvizálgatások által szerette meg a zenét, de szüleit ez különösebben nem érdekelte, mivel egy jogi tanulmányokat előkészítő iskolába küldték. 19 éves korára a Szentpétervári Igazságügyi Minisztériumban kapott állást, de szűnni nem akaró zenei érdeklődése a konzervatóriumba vezette útját. Tanára, *Anton Rubinstein* tehetségesnek tartotta, így Csajkovszkij feladta állását, hogy életét teljesen a zenének szentelhesse. Nemsokára a harmónia professzorává avatták, azonban a kemény munka meghozta első negatív eredményét is: Első szimfóniája komponálása közben idegösszeomlást kapott.

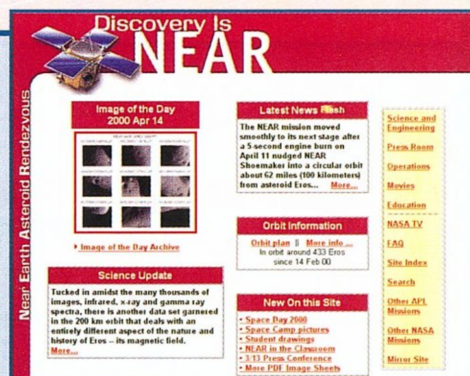
Ebben az időben találkozott az akkori orosz zenei élet „Az Öt"-ként emlegetett csoportjának egyik tagjával, *Balakirevvel,* s barátságuk hatására született meg egyik leghíresebb műve, a *Shakespeare*-féle Rómeó és Júlia fantázianyitánya. Miközben „túlesett" egy kis híján tragédiába fúló házasságon, elkészült *Puskin* verses költeményén alapuló operája, az Anyegin, majd a Hegedűverseny is. Hamarosan levelezésbe kezdett egy tehetős özveggyel, *Nagyezsda von Meckkel,* aki nagy rajongójának vallotta magát, és ezért évi 6000 rubellel támogatta Csajkovszkijt. Ez elegendő összeg volt ahhoz, hogy szabadon koncertezhessen szerte Európában, minek érdekében még professzori állásából is visszavonult. Noha viszonyuk intenzív és szenvedélyes volt, furcsa módon mindvégig megmaradt a levelezés szintjén, ugyanis szót egymással sohasem váltottak, mindössze egy alkalommal találkoztak az özvegy birtokán. Kapcsolatuk 13 évig tartott, aztán hirtelen Nagyezsda mindenféle magyarázat nélkül megszakította azt.

1888-ban már nemcsak mint zenész, hanem mint karmester is turnézott, ekkor találkozott *Brahmsszal, Dvorzsákkal, Grieggel,* és ez idő tájt fejezte be az Ötödik szimfóniát, valamint nagyszabású balettzenéit, a Csipkerózsikát és a Hattyúk tavát. Élete utolsó művei közé tartozik egy újabb szimfónia, valamint a Diótörő zenéje. Halálát a kolera okozta, ami egy pohár szennyezett víz révén jutott a szervezetébe. A legújabb kutatások szerint önszántából, tudatosan itta meg...

ASZTEROIDAKUTATÁS

sci.esa.int/missions/rosetta
near.jhuapl.edu
seds.lpl.arizona.edu/nineplanets/nineplanets/asteroids.html

Több mint tízezerre becsülhető azoknak az objektumoknak a száma, amelyek a Mars és a Jupiter pályája között elhelyezkedő, úgynevezett aszteroidaövezetben keringenek a Nap körül. Bár a tudományos-fantasztikus irodalom már birtokba vette ezeket az égitesteket, és a jövő nagy gengsztereinek búvóhelyeként emlékezik meg róluk, mégis, mai technikai fejlettségünk mellett még mindig csak ismerkedünk a „kozmikus burgonyák" eme népes táborával.

Az első és egyben legnagyobb ilyen égitestet az olasz *Giuseppe Piazzi* fedezte fel 1801-ben. Mára csaknem hétezerre nőtt a katalogizált kisbolygók száma, ezért is történhetett meg, hogy már az évtized elején induló, Galileo nevű szonda útjába is – úgyis útba esik felkiáltással – beiktattak két kisbolygót. A Graspa 1991-es és az Ida 1993-as sikeres megfigyelése után mind a NASA, mind az ESA szakemberei egy-egy újabb missziót indítottak, amelynek célja további aszteroidák tudományos feltárása volt.

Számos oka volt annak, hogy a kutatók figyelme eme égitestek felé fordult: egyrészt mivel a földközeli kisbolygók katalogizálásával, pályájának pontos meghatározásával csökken az olyan váratlan becsapódások esélye, mint amilyet a századelőn a Tunguz meteor produkált, másodsorban mivel – műholdas megfigyelések révén – lehetőség nyílik a naprendszer korai állapotának tanulmányozására, amihez hasonló állapotokat őriznek egyfajta zárványként a mai aszteroidák és üstökösök.

A NASA 1996-ban indult, NEAR névre keresztelt szondája lesz az első, amelynek alkalma nyílik egy kisbolygó huzamosabb, csaknem egy évig tartó vizsgálatára. A berendezés, miután ez év februárjában pályára állt az Eros kisbolygó körül, megkezdi alapos, az ásványi összetételre, a szerkezeti felépítésre és a mágneses mezőre vonatkozó méréseit. Az eredményekre még valószínűleg várni kell, de ezek remélhetőleg közelebb viszik majd az emberiséget a Naprendszer keletkezésének megértéséhez.

CSILLAGÁSZAT

NOBEL-DÍJ 25 ÉVESEN

(Biography of W. L. Bragg)

www.nobel.se/laureates/physics-1915-2-bio.html

WILLIAM LAWRENCE BRAGG

William Lawrence Bragg, son of William Henry Bragg, was born in Adelaide, South Australia, on March 31, 1890. He received his early education at St. Peter's College in his birthplace, proceeding to Adelaide University to take his degree in mathematics with first-class honours in 1908. He came to England with his father in 1909 and entered Trinity College, Cambridge, as an Allen Scholar, taking first-class honours in the Natural Science Tripos in 1912. In the autumn of this year he commenced his examination of the von Laue phenomenon and published his first paper on the subject in the *Proceedings of the Cambridge Philosophical Society* in November.

In 1914 he was appointed as Fellow and Lecturer in Natural Sciences at Trinity College and the same year he was awarded the Barnard Medal. From 1912 to 1914 he had been working with his father, and the results of their work were published in an abridged form in *X-rays and Crystal Structure* (1915). It was this work which earned them jointly the Nobel Prize for Physics in 1915, and from this year to 1919, W. L. Bragg served as Technical Advisor on Sound Ranging to the Map Section, G.H.Q., France, receiving the O.B.E. and the M.C. in 1918. He was appointed Langworthy Professor of Physics at Manchester University in 1919, and held this post till 1937.

W. Lawrence Bragg, who had been elected Fellow of the Royal Society in 1921, was Director of the National Physical Laboratory in 1937-1938 and Cavendish Professor of Experimental Physics, Cambridge, from 1938 to 1953. He was Chairman of the Frequency Advisory Committee from 1958 to 1960.

Knighted in 1941, Sir Lawrence holds the degree of M.A. (Cambridge), Honorary D.Sc. (Dublin, Leeds, Manchester, Lisbon, Paris, Brussels, Liege, and Durham), honorary Ph.D. (Cologne), and honorary LL.D. (St Andrews). He has many honorary fellowships and is an honorary or foreign member of American, French, Swedish, Chinese, Dutch, and Belgian Scientific Academies, besides being Membre d'Honneur de la Société Française de Minéralogies et Cristallographie.

He was awarded the Hughes Medal of the Royal Society in 1931; the Royal Medal of the same Society in 1946, and the Roebling Medal of the Mineral Society of America in 1948.

Together with his father, he has published various scientific papers on crystal structure after their joint publication of 1915: *The Crystalline State* (1934), *Electricity* (1936), and *Atomic Structure of Minerals* (1937).

Nobel-díjat csupán egyszer osztanak egy évben, ezért aki ebben a kitüntetésben részesül, az mindenképpen a tudományos világ középpontjába kerül egy időre. A figyelem természetesen még élénkebb, ha a nyertes ilyenkor még csak 25 éves. Bármilyen hihetetlen, de erre már volt példa, még ha csak egyszer is.

Sir William Lawrence Bragg, Henry Bragg fia, 1890-ben született az ausztráliai Adelaide-ben. Iskoláit is itt végezte, majd 1909-ben Angliába költözött családjával. Tanulmányait a cambridge-i Trinity College-ben folytatatta, ahol 1912-től kezdett behatóbban foglalkozni a *von Laue*-jelenséggel. Ekkor nyert tapasztalatait első publikációjában összegezte. Ettől az évtől fogva már apjával együtt dolgozott, kutatási területük középpontjában a kristályok felépítésének röntgensugarakkal való vizsgálata állt. Munkájuk dokumentációja rövidített formában X-rays and Crystal Structure címmel jelent meg 1915-ben, ami végül is meghozta számukra a Nobel-díjat. Noha a kitüntetés nemcsak Lawrence érdeme, ez mit sem csökkenti az ifjú Bragg érdemeit.

A sikert elismerések sorozata követte: beválasztották a Királyi Társaságba, a Nemzeti Fizikai Laboratórium igazgatói posztját is megkapta egy évre, több egyetem díszdoktorává avatta, majd 1941-ben lovaggá ütötték. Az édesapjával való közös munka eredményeként a 30-as években még három tanulmány látott napvilágot tőlük: a Kristályállapot, az Elektromosság és az Ásványok atomszerkezete. A fiatalabb Bragg figyelme ezután a proteinmolekulák vizsgálata felé fordult. Tevékenységének köszönhetően lehetővé vált az élő anyag nagy bonyolultságú alkotóelemeinek feltérképezése, ami óriási előrelépést hozott a biokémiai kutatásokban.

HOGYAN MŰKÖDIK A MARKOLÓGÉP ÉS AZ ÚTHENGER?

(Everything about Construction Equipment)

www.komatsu.co.jp/kikki/special/e_index.htm

Everything about Construction Equipment

You need Plug-in for Shockwave Flash4 from here

No.1 The mechanism of a hydraulic excavator

No.2 The mechanism of a bulldozer (NEW!)

The great picture book of construction equipment
You can see photos and movies of a lot of construction equipment. Which construction equipment do you like the best ?

Kikki's Workshop

THE GREAT PICTURE BOOK OF CONSTRUCTION EQUIPMENT

You can see photos and movies of a lot of construction equipment. Which construction equipment do you like the best?

Érdekes témát feszeget ez az oldal: az építkezéseken használt gépek, markolók, daruk és úthengerek működését mutatja be. Nap mint nap látunk toronydarukat vagy fúrógépeket, de valószínűleg ritkán tesszük fel magunknak a kérdést: hogyan működnek? Ebben az is közrejátszhat, hogy ezek a gépek olyan zajosak, az ember még saját gondolatait sem hallja mellettük (pedig talán épp a működési elvükön gondolkozunk...). Az viszont könnyen előfordulhat, hogy érdeklődő gyermekeink egyszer csak megkérdezik tőlünk, hogy a hidraulikus emelőkar hogy bírja el azt a nagy súlyt – és ilyenkor nem árt, ha okosnak látszunk.

Ez az oldal azért is jópofa, mert nem fizikai képletekkel fárasztja közönségét, hanem aranyos, humoros rajzokkal, mozgó ábrákkal mutatja be lépésről lépésre a gépek működését. Kisgyerekek is játszva megérthetik mindezt, ráadásul sok hasonlat, kép is segíti őket ebben. Például az emelőkar behajlítása után megmutatják az ember karját, amely ugyanúgy mozog, vagy különböző állatokat, amelyek mozgása valamelyik szerkezetre hasonlít. Néhány gépről ugyan nem készült mozgófilm (Shockwave Flash-bemutató), de ezekről is sokat megtudhatunk a szöveg és a képek alapján.

Wheel loader which removes snow

Wheel loader which removes snow
In snowy places, snow has to be removed quickly so that cars can use the roads. This machine is able to work no matter how deep the snow is and it removes snow to clear the roads for cars.

Wheel loader which spreads soil over the lawn (Green wave)

Wheel loader which spreads soil over the lawn (Green wave)
Before planting the lawn, soil has to be spread. This machine spreads and presses soil on the ground with its iron tires. It is very useful in wide grassy areas such as golf courses.

FIZIKA

HP OmniBook XE_2

Magyarul sokoldalú

A HP Omnibook XE_2 kiváló teljesítményét és sokoldalúságát már magyar billentyűzettel, magyar operációs rendszerrel és gépkönyvvel is élvezheti. Ha pedig a világhálón is szeretne száguldozni, válassza a beépített modemmel ellátott változatot.

(1) 382 11 11 | www.hp.hu/xe2

HP OmniBook XE_2 (F1666W): Intel® Pentium® III Processzor 450 MHz › 12" TFT kijelző › 64MB memória › 4MB videó memória › 4GB merevlemez › 24x CD-olvasó › Windows98 › 56 Kb/s V.90 kompatibilis modem (HIF engedélyezett)

*Intel® Celeron™ Processzor 450 MHz › 32MB memória › HPA kijelző

Kis Ervin Egon rovata / egon@relax.hu

KOMMUNIKÁCIÓS FELSZABADULÁS

Beszélgetés Nyíri Kristóffal

A Finálév sorozat első évében olyan ismert közéleti szereplőket – tudósokat, művészeket, értelmiségieket – kérdeztünk a számítástechnikáról, internetről, akik – többnyire csak felhasználókként vagy az „első viziten" épphogy átesett ismerkedőkként – a *másik oldalról,* saját speciális szakmai szemszögükből alkottak véleményt a világot átformáló informatikai forradalomról. A sorozat 2000. évi folytatásában – miután januárban tisztáztuk, hogy ez még a huszadik század – elsősorban az *innenső oldal* prominenseivel ülünk le beszélgetni, akik foglalkozásszerűen űzik a számítástechnikát, és belülről látják a hirtelen ránk szakadó információs társadalom napos és árnyoldalait.
***Nyíri Kristóf,* az MTA Filozófiai Intézetének igazgatója talán az első volt a hazai tudományos elit képviselői közül, aki komolyan kezdett el foglalkozni az internettel. Nemcsak az intézet programjába vette fel a kommunikációs forradalom filozófiai kérdéseinek kutatását, hanem több olyan kezdeményezést is indított, amely a sokat kárhoztatott internetes tartalom színvonalának emelését szolgálja. Ilyen például az Uniworld virtuális egyetem (www.uniworld.hu) vagy az MTA Filozófiai Intézetének akadémiai-filozófiai nyitott egyeteme (www.phil-inst.hu). Mindemellett azzal az elmélettel hívta fel magára a figyelmet, amely szerint a világhálón zajló kommunikációs formák a közvélekedéssel szemben nem elidegenedettek, hanem éppen hogy az ember ősi természetének megfelelőek. Azaz a ma zajló kommunikációs forradalom nem a Gutenberg-galaxis leváltása, hanem a Gutenberg előtti világ visszahódítása.**

– Közel három éve olvastam egy interjút önnel a 168 Óra című lapban, amelyben azt mondta, a Gutenberg-galaxis csak epizód volt, az emberiség most az internettel visszatér az ősi kommunikációs formákhoz. Ez egy elég meredek filozófiai megközelítés, főleg hogy szinte mindenki, még az internet ádáz hívei is elidegenedést, virtuális világot emlegetnek.

– Mielőtt megmagyaráznám az álláspontomat, szeretném elmondani, hogy mivel az internet egy esetleges elnevezés, szívesebben beszélek *hálózott interaktív kommunikációról vagy hálózott multimédiás interaktív kommunikációról,* hiszen ebbe a megfogalmazásba beleférnek azok a ma még nem létező formák is, amelyek az internetet majd feltehetően fel fogják váltani vagy ki fogják egészíteni.

„...mivel az internet egy esetleges elnevezés, szívesebben beszélek hálózott interaktív kommunikációról vagy hálózott multimédiás interaktív kommunikációról, hiszen ebbe a megfogalmazásba beleférnek azok a ma még nem létező formák is, amelyek az internetet majd feltehetően fel fogják váltani vagy ki fogják egészíteni."

Az ember őskori, *hordabeli* természete szerint egy állandóan kommunikáló, a társaival folyamatos beszédben, mutogatásban lévő, ide-oda tekintgető, azaz minden érzékszervével, ha úgy tetszik, multimédiásan mindenkivel érintkező lény volt. Az írásbeliség és kivált az oktatás kialakulásával kommunikáció-technológiai elidegenedés következett be: az ember már csak egy kisebb csoporttal volt eleven, személyes kommunikációs viszonyban, s az *emberiséggel* csupán a lineáris szöveg szűk csatornáján át kommunikált. Azaz mindazt, amit színesen megélt, az elvont lineáris szöveg kényszerzubbonyába kellett bújtatnia ahhoz, hogy eljusson a címzetthez. Sajátos szocializáció indult meg, amelybe aki belenőtt, persze már jól érezte magát, de alapvetően minden belenevelódött, belekényszerítődött generáció komoly lélektani traumán ment keresztül. A freudi tudattalan sok tekintetben nem más, mint a racionális, elvont írásbeliség felszíne alá kényszerített igazi, képekben, hangokban, mozdulatokban, érintkezésekben, szagokban kommuniká-

ló ember. A hálózott interaktív multimédiás kommunikáció bizonyos értelemben, a lehetőségek szintjén, az elvont lineáris szöveg kényszerének megszűnésével visszatérés az ember biológiai adottságainak, természetének megfelelő érintkezési formákhoz.

– Lehet, hogy az írásbeliség a tudattalanba szorított bizonyos ösztönös reakciókat, megközelítéseket, egyfajta kommunikációs éhséget; de nem lehet, hogy ugyanakkor pont ez kellett a mai humán kultúra kialakulásához?

– Nyilvánvaló, hogy amit az európai vagy az újkori tudomány teljesítményének tekintünk, az a könyvnyomtatás technológiája alapján jöhetett létre. Az európai világtörténelmi fölény, az újkori élet, amelyben jól érezzük magunkat, a tudomány által fejlesztett technológia egyaránt a könyvnyomtatásnak, az azzal kapcsolatos racionális gondolkodásmódnak, a szervezett oktatásnak, az egyöntetű dokumentumoknak satöbbi köszönhető. De azt is látni kell, hogy messze az internet megjelenése előtt, már *Nietzsche* korában, a Gutenberg-galaxis túlnőtte magát; a könyvek birodalma már a tizenkilencedik század utolsó harmadában túlontúl nagy volt, áttekinthetetlenné vált, és azóta is folyamatosan mutatja meg funkcionalitása mellett az egyre inkább diszfunkcionális vonásait. A könyvnyomtatás, amely a kultúra és a tudomány csodálatos teljesítményeit lehetővé tette, idővel az újabb teljesítmények korlátjává vált. A hálózott interaktív kommunikáció kihívása éppen az, hogy a multimédiás dokumentumok bevezetésével, megtartva az írásbeliség előnyeit, a racionális, kreatív tudomány hogyan tud továbblépni.

– Miért van az, hogy míg az idősebb generációkban nagy az ellenállás az internettel szemben, addig a fiatalok nem csak szeretik, de értik is a virtuális világot, fesztelenül mozognak benne?

– A közvélekedés szerint ez azért van, mert egy új, friss generáció hamarabb meg tud valamit tanulni, ami a felnőtteknek már nehézséget jelent. Bár ez általában igaz, de az internet esetében mégsem erről van szó, hanem arról, hogy a kisgyerek a billentyűzet, a képernyő, a multimédiás környezet viszonyai közepette egy számára kevésbé természetellenes világba van belekényszerítve, mint amikor papírral, ceruzával és könyvvel kínozzák. Azért érzi jól magát benne, mert az emberi adottságokhoz, a multiszenzoriális kommunikációhoz közelebb van.

A gyerekek internetes helyzetének létezik egy másik érdekes aspektusa: ismert jelenség, hogy szaporodnak a gyermekvállalkozók, a gyermekmilliomosok, az egész fiatalon üzletet alapítók a világhálón. Ez azzal függ össze, hogy a gyermek és a felnőtt életvilága az internet közegében közelebb kerül egymáshoz, mint az újkor századai során az szokásos volt. Nem közismert, hogy a mai értelemben vett *gyermek* fogalma újkori termék: a középkorban csak kis emberek voltak, a gyermek nem létezett. Amint elhagyta az egyébként elhúzódó szoptatós kort, bekerült a felnőttek világába, velük játszott, szórakozott, dolgozott és viselt háborút. Az újkor kezdetével, amikor az írásbeliség terjedésével fokozatosan kialakult az iskoláztatás intézménye, a gyermek elkülönült a felnőttől, külön szociológiai és pszichológiai kategóriába került. Az iskolarendszer olyan világot hozott létre, ahol a gyerek csak úgy tudja megtanulni mindazt, ami a felnőttek világában való mozgáshoz szükséges, ha külön preparált tananyagot kap, amelyben az élet való komplexitását modelleken keresztül tanulja meg. Viszont az interneten a gyerek és a felnőtt ugyanabban a közegben él és mozog! Ahol a gyerek játszik és szórakozik, ott dolgozik, szórakozik, kommunikál a felnőtt; vagyis a mesterséges tanulási környezet helyett a gyermek szervesen nő bele a felnőttek világába.

– Az interneten jelenleg található tartalom minőségét, megbízhatóságát tekintve ez, azt hiszem, még elég ijesztően hangzik sokak számára...

– Nyilvánvaló, az interneten túl sok minden van; a tartalom minőségellenőrzés nélkül, rosszul artikulált, tagolatlan formában kerül fel. Aki nem szakértő, eltéved, és nem tudja, hogy amit egy adott területen lát, az megbízható, nem megbízható, érték vagy szemét. Éppen ebben van a művelődési elitek felelőssége. Amerikában már felismerték ezt, Nyugat-Európában jó irányban haladnak a dolgok, nálunk viszont szerintem teljesen katasztrofális a helyzet. A hagyományos művelődési elitek elzárkóznak attól, hogy az interneten dolgozzanak, publikáljanak, kommunikáljanak, miközben panaszkodnak a rengeteg szemétre. Holott éppen az ő feladatuk lenne tenni ez ellen, például azzal, hogy a saját professzionális, jól artikulált, megbízható szellemi termékeiket a hálózatra viszik; meg kell tanulniuk az internettel bánni, és a két világ, a Gutenberg- és a *McLuhan*-galaxis polgárának lenni. Ez az írástudók mai feladata, nem pedig az, hogy hátat fordítsanak!

– Közben az interneten teljes sebességgel folyik az önszerveződés, és az információs társadalom létrehozza saját kultúráját és saját elitjét, ezáltal azt a veszélyes helyzetet teremtve, hogy a kettő között később már áthidalhatatlan szakadék lesz.

– Pontosan erről van szó! A mai felnőtt generáció nem egyszerűen az első, amely felnőttként ismerkedik az internettel, hanem az utolsó, amely még a *régi világ* tudásának is teljes birtokában van. Ha valami elvész a Gutenberg-galaxissal, az ennek a generációnak a lelkén fog száradni. Azt persze senki nem tudja megjósolni – és helyes, ha senki nem is próbálja ráerőszakolni a történelemre –, hogy melyek lesznek a funkcionálisan optimális kommunikációs formák, mi kell ahhoz, hogy jó legyen a jövő tudománya, politikája és egyáltalán a jövő élete; de ha az egyik ol-

dal tökéletesen passzív és béna, akkor még a remény sincs meg arra, hogy a megfelelő egyenleget a történelem kikeverje.

Mivel ez ügyben nekem igazán nincs okom a lelkiismeretfurdalásra, hiszen az elmúlt években mindent megtettem azért, hogy a saját tudományos kutatói, oktatói munkám minél jobban megjelenjen az interneten, és kihasználja annak adottságait, néha találkozom azzal a beállítással, hogy én internetrajongó vagyok. Pedig egyáltalán nem vagyok internetrajongó! Számomra a *barangolás* a hálón idegen közegben való mozgás, ami lelki kínt jelent. Újra meg újra erőt kell vennem magamon, hogy dokumentumokat az interneten keressek; a könyvek világában nőttem fel, könyvtárakban érzem jól magam. Ugyanakkor tisztában vagyok azzal, hogy a saját *kényszerzubbonyában* mindenki

jól érzi magát. Hol érezném jól magam, ha nem abban a világban, ahol felnőttem? De az, hogy ebben érzem jól magam, nem jelentheti azt, hogy úgy gondolom, a világtörténelemben ez az utolsó alternatíva. Amikor 1985 januárjában egy kedves kollégám és barátom az első számítógépemet becsempészte az országba (egy Osborne 128-as volt), akkor már azért kértem meg, hogy hozzon nekem egy gépet, mert rádöbbentem: a jövő filozófiai problémái nem érthetők meg a számítógép-jelenség ismerete nélkül. Nem új írógépre vágytam – tökéletesen boldog voltam a meglévővel, sőt a meglévő töltőtollammal –, hanem rákényszerítettem magam arra, hogy megismerkedjek az új médiummal. Azóta természetesen valamennyire meg is tanultam használni, kétségtelenül megtanultam becsülni, nyilvánvaló, hogy nem tudnék nélküle élni; de nem arról van szó, hogy feltétel nélküli, odaadó rajongó volnék!

– Ha megnézzük a világ mai politikai szerkezetét, azt látjuk, hogy etnikai, vallási, kulturális és elsősorban területi alapon szerveződött államok alkotják. Nincs egyetlen ország sem a Földön, amelynek lakóit a közös gondolkodás, az azonos érdeklődés kötné össze. Ugyanakkor az interneten szerveződő virtuális közösségek számára éppen ez jelenti a közös pontot, és a ma meglévő nyelvi korlát is legfeljebb még húsz évig létezik. Vajon ez a tény hogyan fog kihatni a ma ismert államszerveződések létére? Lesznek-e területi államok, és ha lesznek, megmarad-e nemzet- és kultúravédő funkciójuk, vagy egyszerű közszolgáltatókká lépnek vissza?

– Úgy gondolom, a territoriális állam jelensége nem fog elmúlni. A virtuális kommunikáció sohasem fogja felváltani a személyes érintkezést, a két forma kiegészíti, erősíti egymást, de mindig elsődleges marad a *face to face* kapcsolat, a személyes találkozás, s ugyanúgy elsődleges és elkerülhetetlen a területhez kötött élet. Az ember helyhez kötötten lakik és dolgozik, s akármilyen nagy is a mobilitás, annak időbeli és térbeli korlátjai nyilvánvalóak. Egy adott területen élő embercsoport életfeltételeinek karbantartása mindig területi alapon szerveződött politikai alakulat feladata lesz. Hogy ez a mai értelemben vett, történelmi alapokon szerveződött, központosított nemzetállam lesz-e, vagy egy szigorúan területi érdekeken alapuló, a globális világhoz szorosan kapcsolódó regionális szerveződés, azt ma még nem lehet pontosan látni.

A kérdés izgalmasabb része, hogy milyen nyelvi-kulturális átalakulások várhatók. Éveken keresztül nagyon határozottan az volt az álláspontom, hogy a nemzeti kultúra, a nemzeti nyelv olyan történeti képződmény, amelynek lejárt az ideje, és vissza fogunk térni egy, a középkorra emlékeztető modellhez, amelyben van egyszer a művelt munkanyelv – amely régen a latin volt, most pedig a *globális* angol –, és személyes használatra vannak a regionális nyelvek, dialektusok. Az utóbbi időben viszont úgy kezdem látni, hogy ha a globális munkaerőpiacra fölkészítő tanulás és művelődés egy bizonyos szintig nem az anyanyelven történik, akkor ez a folyamatban részt vevőknek hátrányt jelent. Ahhoz, hogy ez a hátrány ne legyen nagy, egy bizonyos korig talán fönn kell tartani az anyanyelven való művelődés lehetőségét. Ebben az esetben viszont az illető anyanyelven a művelődési, oktatási tartalmak széles skáláját kell hozzáférhetővé tenni. Egy dialektusokra fragmentálódott nyelv – egyszerűen a nyelvi piac méretei miatt – ezt kevésbé tudja teljesíteni, mint egy nagyobb, legalább tízmilliós nagyságrendű népesség által beszélt nyelv. Ez volna egy érv arra, hogy a nemzeti nyelvnek funkcionális okokból mégis tanácsos volna fennmaradnia, és akkor csak az a kérdés, hogy ezt az egységes nemzeti nyelvet valamilyen nemzeti kormánynak kell-e fenntartania, vagy pedig a művelődési piac önszerveződési mechanizmusai fönntartják akkor is, ha nincs mögötte politikai akarat. Ez a kérdés véleményem szerint pillanatnyilag eldönthetetlen, de azt már eredménynek tartom, ha az ember a két lehetőséget világosan meg tudja fogalmazni.

– Amennyiben feltételezzük, hogy az emberiség fejlődéstörténete nem csupán a kudarcok története, hanem valamilyen ideális állapot elérése felé tart, felvetődik a kérdés, hogy ebben a folyamatban milyen szerepe van az elmúlt évtizedek változásainak, mindannak, amit információs vagy kommunikációs forradalomnak szoktunk nevezni.

– Ez olyan hatalmas kérdés, hogy mérhetetlen vakmerőség válaszolni rá... Tehát a vakmerő válaszom az, hogy a világ egy darabból van – a rá vonatkozó tudás miért állna széttartó tartományokból? Az ember intuitív gondolata az, hogy igenis kell lenniük egységes, egységesítő, az átfogót láttató képleteknek és elméleteknek; és azt gondolom, hogy az elmúlt évek kommunikációtechnológiai fejlődése abba az irányba hat, hogy ezekhez a képletekhez, az egységes tudáshoz közelebb jussunk.

CYBER-TEÓRIÁK

Z. Karvalics László rovata / zkl@lucy.tgi.bme.hu

Az internet úgy igazából 1995-ben mutatta meg először az erejét, 1997 elejére visszavonhatatlanná vált, hogy a hálózati világgal valami egészen ígéretes kaland kezdődött, 1999-re pedig már le is tisztultak annyira az erővonalak, hogy majdnem világosan lássunk a változások három nagy problématengelye, az üzlet, a politika és a kultúra alapdilemmáival kapcsolatban. Ez alatt az öt év alatt több mint száz könyv, sok ezer tanulmány, cikk, esszé és programnyilatkozat rugaszkodott neki, hogy fontos felismeréseket és összefüggéseket fogalmazzon meg a netről, olyan szövegek formájában, amelyek lehetőség szerint egyszerre eladhatók és társadalomelméletileg is értékesek. Sorozatunkban ezekből az útkeresésekből mutatjuk be a legérdekesebbnek tűnőket, a leginkább vitára serkentőket.

MIT MUTAT A varázsgömb?

(EVAN I. SCHWARTZ: WEBONOMICS)

Ha meghalljuk a *Deborah Kania* nevet, s mellé kiderül, hogy a hölgy „webológus" (webologist), a fejünkben azonnal összeáll a kép: színes ruhákba öltözött jósnő hosszú, piros körmökkel, mellette nagy, fekete madár, előtte villódzó varázsgömb – és megmondja nekünk, mi lesz a weben...

Kania kisasszony azonban nem sarlatán, hanem a webmarketing egyik úttörője, akinek például többek között a *one-to-one marketing* kifejezést köszönhetjük. Csoda-e hát, hogy a webszakma kiválóságai egyebek mellett abban is versenyre keltek, hogy ki tudja szellemesebb névadással elkülöníteni saját teóriáit a többiekétől?

A webonómia definíciója: „Javak, szolgáltatások és gondolatok World Wide Weben keresztül történő termelésének, elosztásának és fogyasztásának tanulmányozása."

A képzeletbeli dobogó legfelső fokára minden bizonnyal *Evan I. Schwartz*, a szakújságíróból lett bestsellerszerző állna: megalkotta, majd szabadalmaztatta (!) a „webonómia" *(webonomics)* kifejezést, amelynek szabatos meghatározását a mottóban közöltük. A „webtankönyv" 1997-ben hetekig vezette az Amazon.com üzleti tárgyú kiadványainak eladási listáját, 8 országban adták ki – de szó sincs itt, kérem szépen, új tudományról. Mindössze egy ügyes újságíró leleményesen szerkesztett esettanulmány-gyűjteményéről, amit a szerző „megspékel" egy-két importált elmélettörmelékkel, feldúsít egy kis hálózattörténelemmel, megalkotja a webbusiness kilenc alapelvét *(nine essential principles)*, minden webonómus kiskátéját, s végül összegyűjt vagy két tucat, szuperlatívuszokkal teli ajánlást, amelynek olvastán izgatottan vesszük kézbe a korszakosnak mondott gazdaságelméleti művet, hogy annál nagyobb legyen a csalódásunk, miután megismerkedtünk a tartalmával.

Ezekkel az állításokkal nagyjából egyet is lehet érteni, jól meg tudunk velük ragadni néhány aktuális összefüggést, ám a hatást némiképp elrontja, hogy a Webonomics megjelenése után két évvel napvilágot látó újabb, súlyosnak szánt opust, a Digitális darwinizmus című könyvet felütve egyszerre csak újabb alapelvekkel, „a túlélés hét stratégiájával" *(seven strategies of survival)* találjuk magunkat szembe.

HÉT STRATÉGIA A TÚLÉLÉSHEZ

Építs problémamegoldást jelképező márkanevet!
Engedd, hogy áraid szabadon lebegjenek a kínálattal és kereslettel!
Engedd, hogy szövetségeseid csinálják a te saját marketingedet!
Hozd létre az információk és szolgáltatások értékes „csomagjait"!

A WEBBUSINESS KILENC ALAPELVE

1. Az oldaladra látogatók mennyisége kevésbé fontos, mint tapasztalataik minősége.
2. A piaci szereplőknek nem a megjelenés, hanem meghatározott eredmény érdekében kell a weben lenniük.
3. A fogyasztókat kárpótolni kell a róluk szóló adatok nyilvánossága miatt.
4. A fogyasztók kizárólag információban gazdag (information-rich) termékeket vásárolnak online módon.
5. A fogyasztói komfortérzet legmagasabb szintjét az önkiszolgálás lehetősége biztosítja.
6. Az „érték alapú valuták" megengedik, hogy létrehozd saját pénzügyi rendszeredet.
7. Soha nem volt ilyen lényeges a weben az elfogadott márkanév.
8. Még a legkisebb vállalkozás is képes versenyezni a web globális piaci „terében".
9. „Fürgeségi szabály": a weboldalaknak folyamatosan igazodniuk kell a piachoz.

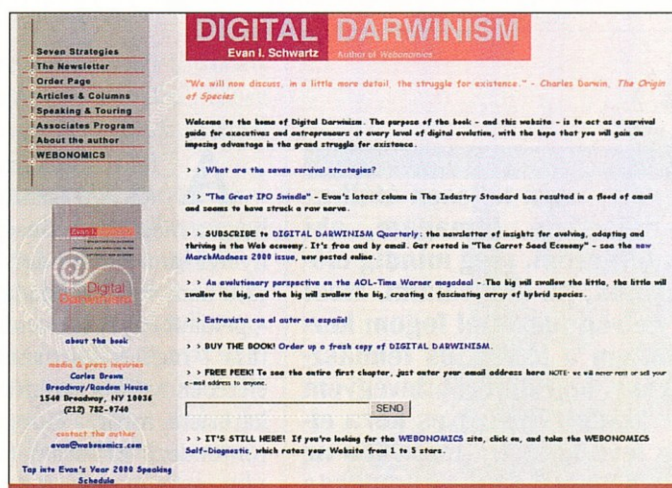
Add el online módon a sorozatterméket, és csak ezt követően gyártsd le!
Adj új értéket az eladó és a vevő tranzakciójához *(cybermediation)*!
Integráld a digitális kereskedést, amivel csak tudod *(absolutely everything)*!

Mivel a könyvben szemernyi darwinizmusra sem akadunk, csak az üzleti sikert „rátermettségnek", a piaci versenyt „evolúciós játszmának" nevezi Schwartz, gyanakodni kezdünk: vajon nem a gondolati mélység hiányát leplezik-e a látványosnak szánt alapelvek?

Gyanúnk beigazolódni látszik, amikor a Webonomics oldalán a közben az év webmarketingkönyvének szerzőjévé avanzsált Schwartz újabb instrukcióiba botlunk „brandügyben".

A MÁRKAÉPÍTÉS NÉGY PILLÉRE

Differenciálás
Relevancia
Tisztelet
Tudás

Egyetértve a szerzővel abban, hogy „a bizalom a cybertér legértékesebb jószága", nagyjából ez az a pillanat, amikor elveszítjük azt a webonómussal szemben. Ki garantálja, hogy a termékeny újságíró műhelyéből nem kerül ki „a webtartalom fejlesztésének nyolc törvénye", esetleg a „hat megoldás a hálózati hatékonysághoz" vagy az „öt meglepő webötlet a sikerhez"?

De ne legyünk ennyire gonoszak Schwartzhoz, emeljük ki azt a gondolatsort, amelyben jó érzékkel vesz észre egy fontos jelenséget, az érték alapú hálózati valuták megjelenését, és képes egy-két lépést tenni az elemzés irányába.

Még mindig az elektronikus kereskedelem legnagyobb kérdései közé tartozik, hogy milyen fizetési megoldás terjed el az online vásárlás hátorszázaként. Az eddigi „elektronikus pénz, digital cash" típusú megoldások csak egy újabb áttételt iktattak a hagyományos szereplők – a tranzakciók mögötti hitelesítési-fedezeti erőt garantáló kormányzatok, valamint a tranzakciókat lebonyolító bankok és kártyacégek, illetve a vásárlók – közé. Nem új pénzt, hanem új fizetési megoldásokat kínáltak.

De mi történik akkor, ha a vevő a bizalmát inkább abba a vállalatba helyezi, amellyel rendszeresen üzleti kapcsolatba kerül? A megbízható, kedvelt és bevált légitársaságok, szállodák, autókölcsönzők, internetszolgáltatók, szoftvercégek, autógyártók, szórakoztató konglomerátumok, telekommunikációs óriások a pénz kibocsátásának és ellenőrzésének lehetőségeit kihasználva teljesen újszerű monetáris megoldásokat építhetnek vásárlóik lojalitására a weben. A jövő online valutája már nem az az univerzális értékmérő és kölcsönösen kicserélhető pénz lehet, amit ez idáig megismertünk, hanem a vállalati, iparági és intézményi „mikrogazdaságok" üzemeltetése érdekében kialakított új pénzforma, amelynek kibocsátása és tetszés szerinti újraértékelése – akárcsak a kis országok nemzeti valutáinak esetén – az átfogó pénzügyi rendszertől függetlenül végbemehet.

Az érték alapú valuták kialakulása 1981-ben, az American Airlines „Advantage" programjának elindításával kezdődött. A megtett mérföldekért járó és megfelelő mennyiség felett újabb utazásra beváltható pontok olyan sikeresen láncolták az utazókat a légitársasághoz, hogy a pontrendszert további partnerekre (szállodák, autókölcsönzők, hitelkártyacégek) lehetett kiterjeszteni. A családok ugyanúgy kezdték a pontjaikat gyűjtögetni és számolgatni, mint a bankszámlán őrzött megtakarításokat, mivel valóságos használati értékre tudták azt lefordítani.

Miután egyre több légitársaság kezdett „frequent flier miles" programba, az úttörő American 1994-ben újabb nagy lépést tett előre. Elkezdte mérföldjeit árulni– darabonként 2 centért – mindazon vállalatoknak, amelyek eladásösztönzési céllal, „bónuszként" illesztették azt a termékükhöz, a bútorgyáraktól az éttermekig. Két év alatt több mint ezer vállalat csatlakozott az „incentive miles" rendszerhez, olyan sikeresen, hogy becslések szerint a repülési pontok felére ma már a „földön" tesznek szert az utasok. A pontok billiárdjaival (!) a Wall Street Journal értékelése szerint afféle „második nemzeti valuta" épült fel.

A harmadik fejlődési szakaszra már nem 13 évet, hanem csak 13 hónapot kellett várni. A web megjelenése és használatának elterjedése pillanatok alatt új fogyasztói igényeket gerjesztett: az emberek már nem elégedtek meg a negyedéves, postai úton érkező elszámolásokkal – állandóan, a nap 24 órájában figyelemmel kívánták követni, hogyan is áll az ő „mérföldszámlájuk". Szinte kivétel nélkül minden érintett légitársaság megépítette azt a weboldalt, ahol erre folyamatosan mód nyílik – ráadásul sokkal olcsóbban, mintha a fogyasztók a 800-as telefonszámon vagy továbbra is postai úton kérnék az adatokat. Nincs már messze az az időpont, amikor a pontvilág teljes egészében a hálózatra helyeződik át – és az lesz az utolsó lépés a maradéktalanul informatizált valuta, az igazi digitális pénz megjelenéséhez.

És nincs megállás, hiszen nemcsak a légitársaságok számára adott a lehetőség. Az America Online a tagjainak kínált VISA kártyán történő bármely vásárlás esetén egy „reward point" jóváírásával kedveskedik, ha pedig valaki éppen az AOL szolgáltatását használja, azért rögtön 2 pont jár! A pontokat ingyenes hálózathasználati időre (free time) lehet becserélni – minél többet költesz az AOL digitális gazdaságában, annál több ingyen időt „keresel"!

Fordított logikával működnek a telefontársaságok, amelyeknél a pontokat különféle termékekre lehet beváltani, az online kereskedők – mint pl. a NetMarket vagy a NetGrocer – pedig már ugyanazért adják a pontokat, mint amire használni lehet majd azokat: a vásárlásért. A Walt Disney Company „Magic Kingdom" pontjai a Disney Channel nézéséért vagy videofilm-vásárlásért járnak, és a pillanatnyi helyzet természetesen folyamatosan figyelemmel kísérhető a Disney-oldalon.

Ezen a ponton Schwartz megáll, pedig egy dologról elfelejtett beszélni. A „pontok" formájában megszerezhető digitális valuta ugyanis a mindenkori pénzáramnak csak azt a jelentéktelen köröcskéjét fedi le, amelyet a klasszikus vásárlások és a hagyományos pénzforgalom árnyékában megbújó eladásösztönzés mozgat. Marketingjelentősége sokkal nagyobb tehát, mint a kihívás, amelyet ebben a pillanatban a pénzvilág számára közvetít.

Csakhogy az igazán izgalmas kérdések éppen ezen a ponton jelennek meg. Képes-e a teljesen digitális pénzforma lecsapolni a pénzáram más köreit is? Tud-e fizetni a fogyasztó pénz helyett „pontokkal" az általa elfogyasztott termékért vagy igénybe vett szolgáltatásért? Vagy léteznek-e olyan pontformák, amelyekkel a vállalatok saját dolgozóiknak fizetnek? És ha egyes „köröcskéket" ki is váltunk pontokkal, vajon a ciklusok legvégén kinek milyen formában jelenik meg a haszon?

Ne csodálkozzunk, ha az internet következő néhány éve ezekre a kérdésekre is válaszokat szállít – de az se okozzon meglepetést, ha éppen Schwartz valamelyik következő munkájában olvassuk először...

IRODALOM: *EVAN I. SCHWARTZ:* WEBONOMICS (BROADWAY BOOKS, 1997); DIGITAL DARWINISM (BROADWAY BOOKS/RANDOM HOUSE, 1999). A **WWW.WEBONOMICS.COM** OLDALON SZÁMOS KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓT, CIKKET TALÁLHATUNK, TÖBBEK KÖZÖTT A DIGITÁLIS DARWINIZMUS ELSŐ FEJEZETE LE IS TÖLTHETŐ. FELIRATKOZHATUNK TOVÁBBÁ A HÍRLEVÉLKÉNT ÉRKEZŐ DIGITAL DARWINISM QUARTERLYRE, AMELY ELŐDJÉT, A WEBONOMICS STORIES CÍMŰ VÁLOGATÁST VÁLTOTTA FEL.

Kis Ervin Egon / egon@relax.hu

KILROY was here

Beszélgetés Révbíró (Kilroy) Tamással

Sok évbe telik, amíg az ember agya teljesen átáll az internet megfelelő használatára. Jómagam, aki szinte egész nap a hálón dolgozom, még mindig először a könyvespolchoz nyúlok, ha kell valami. Most is, amikor kigondoltam, milyen idézettel fogom kezdeni ezt a riportot, elővettem a létrát, és felmásztam, hogy a könyvszekrény legtetejéről levegyem a *John Lennon* halálakor kiadott, húszéves kora ellenére is szép állapotban lévő kötetet, amelyben az „Anne Duffield példátlan ecsete" (The Singularge Experience of Miss Anne Duffield) című írásmű található – ugyanis ebből akartam idézni az alábbi sorokat:

„– Hasfejlesztő Jack – szólt Holmész, és mélyet szappantott pipájából – nemcsak alávelő gyíkos, hanem egyúttal Szexmáni Ákos is, a legaljasabb pajtából. – Azzal tudós poligám ismét rányújtott a papájára, és az abrakhoz lépett híres lakásában, a Péker Stb. 221/b. szám alatt, Londonban, ahol mindez történt. Eltömődtem egy darabig megállapításán, aztán tarkón fordultam, és így szótlan:

– De hát honnan tudja, Holmész?

– Klárifári, kedves Watsora! Láttam a filmet!

Tudtam, hogy igaza van; én csak a képreményt olvastam."

És így tovább.

Jólesett belelapozni a könyvbe, de a másolat már (szerencsére az utolsó pillanatban észbe kaptam) a világhálóról származik: GOPHER://GOPHER.MEK.IIF.HU:7070/00/PORTA/SZINT/HUMAN/HUMOR/LENNON2.HUN.

– Ha elemezni próbálnám internetezés közbeni érzelmi állapotomat, azt mondanám, a szeretetnél szinte mindig erősebb bennem a bosszúság. Bosszant a lassú átvitel, a magas költség, és ingerel a tengernyi butaság, a rossz helyesírás... Néha Fodor Ákos versével csillapítom magam: „Tudatlanságtól / ragyog testük-lelkük. Ám / Tudom: tanulnak."

A fenti sorok szerzője ugyan az ifjú John Lennon, de *Révbíró Tamás* akrobatikus fordításának köszönhető, hogy a magyar közönség is élvezheti ezt az igen sajátos angol nyelvi humort. Lennon csavaros, játékos szövegeinek lefordítása nem volt kis feladat, de Révbíró számtalan más fordítása – például egyik kedvence, *P. G. Wodehouse* műveinek magyarítása – mellett igen szerteágazó tevékenységet végzett eddigi életében: volt beatzenész, lapszerkesztő, rejtvénykészítő, karikaturista, fotós, a Hungaroton popzenei főszerkesztője, szinkronrendező és -dramaturg, dalszövegíró, komputeranimátor; tervezett könyvborítókat és számítógépes játékokat is. Mostanában kissé lehiggadni látszik: visszavonultan él egy vidéki házban feleségével, egy kutyával (Sandy) és két macskával (Tom és Jenny). Kis padlástéri kuckójából, ahol a hardver és a levegő aránya 50-50 százalék, elsősorban az interneten keresztül tartja a kapcsolatot a világgal, küldözgeti írásait, fordításait, grafikáit részint a kiadóknak, részint pedig – saját honlapján (WWW.GEOCITIES.COM/SOUTHBEACH/4051) keresztül – minden internetezőnek. Hasfejlesztő Jack története (amelyben a címére rácáfolva egyetlen szó sem esik Anne Duffieldról) itt nem olvasható ugyan, de más fordítások igen, például *Kahlil Gibrantól* „A próféta" (*Elvis Presley* egyik kedvenc olvasmánya volt, ha valaki nem tudná), valamint Révbíró saját művei: több esszé, novella, elgondolkodtató vagy mulatságos írás. (A teljesség kedvéért meg kell említeni, hogy a honlap elkészítésében, pontosabban tartalommal való megtöltésében közreműködött még többek között *Fodor Ákos* költő, *Díner Tamás* fotós és *Johann Sebastian Bach* zeneszerző is.)

Aki tehát ellátogat Révbíró Tamás (a továbbiakban *Kilroy*) honlapjára, gazdag intellektuális élvezetekre számíthat, és valószínűleg hozzám hasonlóan felteszi magában a – valljuk be, sztereotip – kérdést: mit keres egy ilyen fazon az interneten? Hogy ragad el egy (elméletileg) mindenfajta technika ellen beoltott bölcsészt a bitzörejtől hangos világháló varázsa? Kilroy

válasza (miközben egyik, igen magas IQ-jú macskája az ölembe ül, és éberen figyel – bizonyára ellenőriz) így hangzik:

– Az internetre kerülésemnek nincs külön története, de annál érdekesebb, hogy miként jutottam számítógépközelbe. Egy ZX–81-est [nekem fogalmam sincs, mi ez, de az olvasók többsége biztos hallott róla; annyit lehet tudni, hogy még a C64 előtt volt – *a szerző*] hozott valaki egyszer a Börzsönybe egy téli üdülésre. Ennek a gépnek 32 kilobájtos volt a memóriája, és beépített BASIC nyelvet tartalmazott. Egy kis dobozt kell elképzelni fekete-fehér Junoszty tévére dugva; a Sinclair nevű angliai gyár állította elő. Nem állhatom a hideget, és semmi affinitásom a hóhoz, úgyhogy miközben a többiek járták a Börzsönyt, az első két nap alatt megtanultam annyira a BASIC-programozás alapjait, hogy egy animált homokórát tudtam csinálni, amelyben potyogtak le a homokszemek. Úgy egy év múlva tankönyvet írtam gyerekeknek a Commodore BASIC-ről; kegyeletből abba is belevettem ezt a programocskát.

A fenti eseményeket 1983/84 telére teszi a házi történetírás. Az addig is tekervényes pályát bejárt, de alapjában filosz típusú műfordító egy éven belül egy számítástechnikai cégnél találja magát.

– Fölhívott a Novotrade vezérigazgatója, *Rényi Gábor*. Kreatív menedzsert keresett a cégéhez, ahol akkoriban világszínvonalú Commodore-játékok készültek. Már túl voltunk a Pacman szintű programokon, a piac egyre jobb grafikát, komolyabb technikai megoldásokat igényelt. Ehhez a cégnél megvolt a nagyon jó programozói kapacitás, de akkor ez már nem volt elég: kellettek játékötletek, valamint művészek a kivitelezéshez. Nekem voltak grafikus és zenész barátaim, akiket be lehetett vonni a munkába. Egyébként a Pacmanről jut eszembe: nem tudom, megfigyelted-e, hogy az adóhivatal mai emblémájában ez a figura szerepel: a Pacman, aki mindent felzabál, ami az útjába kerül... Finoman ironikus fricska – az APEH-vezetőség nyilván nem vette észre, hogy a grafikus mire utalt a logóban! (Aki szeretne saját szemével meggyőződni róla, látogasson el a WWW.APEH.HU címre!)

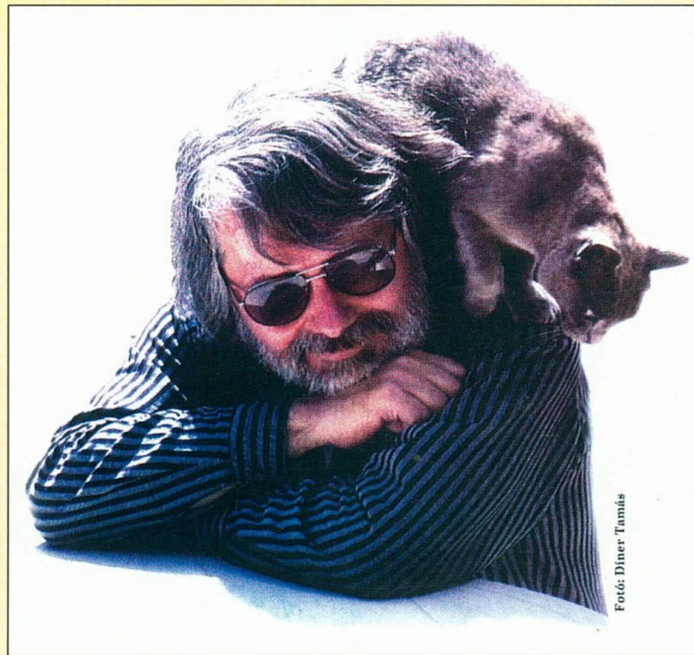
Kilroy a következő öt évre ott is ragadt a Novotrade-nél; komputeres játékokkal foglalkozott, a programozást kivéve gyakorlatilag a munka minden fázisában részt vett. Ekkoriban *költözött be* a számítógépbe, azaz minden tevékenységét – már amit lehetett ;-) – átrakta a Commodore-ra, majd 89-ben a PC-re. Ezek után az internet már csak hab volt a tortán:

– Mivel már mindent számítógépen csináltam, közben el is lustultam, és drága lett a benzin meg a telefon. Amikor megjelent a színen az internet, azonnal bementem a Matávhoz, és nagy nehezen sikerült egy előfizetői szerződést kicsikarnom. Ez 97 elején történt, amikor még csak kísérleti stádiumban volt az internetszolgáltatás, és erre épülő ügyfélszolgálat szinte egyáltalán nem létezett. Azóta gyöngyéletem van! Még könyvtárba is alig járok, mert az interneten szinte mindent meg tudok szerezni, amire szükségem van. Bibliográfiákat például rendszeresen az Országos Széchényi Könyvtár katalógusából állítok össze (WWW.OSZK.HU), és ott van a Magyar Elektronikus Könyvtár (WWW.MEK.IIF.HU), ahova időnként küldözgetek is ezt-azt.

Persze a Révbíró-írások, -fordítások és egyéb művek legfőbb lelőhelye az interneten saját honlapja, amelynek szolgáltatója (GeoCities) után arra lehet következtetni, hogy jóval a hazai ingyenes tárhelyek piacra lépése előtt keletkezett.

– A honlap születésének elég érdekes a története: van egy floridai barátom, akivel több mint két éve levelezek rendszeresen. Ő egy nyugdíjas rendőr (!) Jacksonville városából, aki világéletében olyasmit csinált hobbiból, aminek kapcsolatteremtés volt a célja: először rádióamatőrködött, majd CB-rádiózott, amíg az internet létre nem jött. Ő mondta, hogy lefoglalt a GeoCitiesnél két tárhelyet, de csak ez egyiket építette föl, a másikat nekem adja. Mondtam, köszönöm, de mit lehet ezzel csinálni? Akkor elkezdett megtanítani a HTML alapjaira – ma is őrzöm az összes akkor íródott levelet –, és néhány hét alatt fölépítettem ezt az apró, formailag szándékosan igénytelen honlapot.

A grafika ugyan valóban nem a legutóbbi divat szerint készült (de legalább nem kell órákat várni, hogy letöltődjön), viszont a honlap nagyon is tartalmas: tele van fotókkal (barátok, környezet, életképek – mind rövid kommentárokkal), jó kis írásokkal (melegen ajánlom mindenki figyelmébe pl. a Süti című tárcanovellát vagy a Leviathán című esszét) és egyéb jó kis

írásokra mutató linkekkel. Különlegessége az oldalnak, hogy az interneten megszokott rohanás, zsúfoltság közepette egy kis lazításra igyekszik rávenni az odalátogatót: miközben felhangzik *Bach* zenéje (Kilroy MIDI-hangszerelésében), felirat kér minket, hogy dőljünk hátra, szánjunk néhány percet a zenehallgatásra, legföljebb *Fodor Ákos* rövid, filozofikus verseit olvasgassuk közben – magyarul vagy Kilroy angol fordításában. Nagyon paradox helyzet, de hát mit várunk egy internetező bölcsésztől? Van továbbá egy link a jacksonville-i nyugdíjas rendőr ezoterikus, metafizikus, parapszichologikus témákkal foglalkozó (!) homepage-ére is: WWW.GEOCITIES.COM/ATHENS/5484.

Mivel már sok a jóból, szeretnék valami humán értelmiségi morgást is kihúzni Kilroyból. Ilyenkor a legbiztosabb az anyanyelvre terelni a szót. Bejön.

– Az utóbbi hónapokban be-bejárok egy-két *chat-room*ba, és figyelem a fiatalokat. Elég szomorú látnom, milyen gyalázatos a helyesírás átlagszintje. Ezt nem lehet csak a sietséggel, a chat sajátosságaival magyarázni. Láttam már személyes honlapon is olyat, hogy valaki következetesen helytelenül írta *kedvenc* írója nevét! Az internet a rossz helyesírás melegágya, és ez nem is magyar jelenség: amilyen nyelven értek, ott ugyan-

ezt látom. Rendőr barátom azt mondja, azért nem jár chatroomokba, mert nagyon rossz a helyesírása, és szégyelli. Ez sem a legjobb megoldás, de ő legalább a probléma felismeréséig eljutott.

Igyexem +védeni a mundér becsületét, mondván: főleg a takarékosság szüli az újfajta szóhasználatokat, írásmódokat.

– A takarékosság vagy a vicc szerintem is más, mint a helyesírási hiba; nem is veszem rossz néven, ha valaki azt írja: „nem műxik" – ezt el tudom fogadni poénnak, mint ahogy néha én is azt írom emlékszem helyett, hogy *emléxem,* mert két karaktert meg lehet takarítani; de amikor az *ly*-t és a *j*-t keverik össze (gyakran látom, hogy *muszály és hüje*), vagy amikor az ikes ragozást tiporják sárba, az nálam már túl van a piros vonalon.

Na igen, Kilroynak nem kell a szomszédba mennie nyelvi poénokért, amint azt a bevezetőben idézett fordításrészlet is bizonyítja, viszont sajnos igaza van abban – bármennyire *természetes* is ez a folyamat –, hogy a nyelv romlását, átalakulását az interneten megjelenő óriási mennyiségű hibás szöveg felgyorsítja.

– A nyelvnek saját, organikus fejlődése van, és erre az internet erőszakosan hatást gyakorol. Normális körülmények között egy-egy nagyobb változás évtizedek, sőt évszázadok alatt zajlik le, de ez a folyamat most érezhetően felgyorsul. Amit ma poénként használunk vagy elírunk, abból holnap általános nyelvhasználat lesz, hiszen pillanatok alatt átveszik a többiek.

Persze még sok *bájt* átcsorog a kábeleken, amíg *@os almát* eszünk és *női byte* csodálunk; vagy a költő, ha sort akar ismételni a versben, majd azt írja csupán: F3; de az is bizonyos, hogy a számítástechnikának még akkor is (vagy csak akkor igazán!) lesznek ellenségei. Kilroy szerint ennek nem sok értelme van, és nem is ez a fontos...

– A számítógépet elvi alapon ellenezni olyan, mintha a zónaidőt vagy az időjárást ellenezné valaki. Erről az a vicc jut eszembe, amikor Józsi bácsi a kútba esik: „Várjon, Józsi bácsi, hozok egy létrát!" Erre az öreg dacosan a kút fenekéről: „Nem várok!" Emlékszem, amikor megjelentek a számítógépes vírusok, az ellenzők elégedetten dörzsölték a tenyerüket: „nesztek, jönnek a vírusok, és ez az egész be fog dögleni!" Nem úgy lett. Mégpedig azért nem, mert a világban olyan erők hatnak, hogy *minden* valósuljon meg, ami lehetséges. Egyszerűen ez *a teremtés logikája.*

A macska fölkel, és leugrik az ölemből, diszkréten jelezve: lassan be kellene fejezni. Felteszem utolsó beugratós kérdésemet:

– „Szereted" az internetet?

– Ha elemezni próbálnám internetezés közbeni érzelmi állapotomat, azt mondanám, a szeretetnél szinte mindig erősebb bennem a bosszúság. Bosszant a lassú átvitel, a magas költség, és ingerel a tengernyi butaság, a rossz helyesírás... Néha Fodor Ákos versével csillapítom magam: „Tudatlanságtól / ragyog testük-lelkük. Ám / Tudom: tanulnak."

– Mi az, amire vágynál ehelyett?

– Telepátiára. Hogy drótra se legyen szükség!

A macska is kikísér.

INTERNET LOVE STORY XXIII.

Wesselényi Andrea rovata / andrea@prim.hu

MEGTALÁLTAM! Ő LESZ A FELESÉGEM!

Miután az előző számunkban közölt olvasói levelek mindegyikének témája a hűtlenség volt, és mielőtt bárki általánosításokba kezdene az internetes ismerkedést illetően, vessünk egy pillantást az érem másik oldalára: vannak, akik éppen a hálón keresve jutnak el az örök hűség fogadalmáig. Az esküvői fényképek tanúsága szerint igazán boldog egymásra találás történetét az ifjú pár közösen fogalmazta meg.

Tünde & Kornél: – Minden találkozás egyszeri és megismételhetetlen. Csak rajtunk múlik, hogy felismerjük-e e találkozásokban a csak nekünk tartogatott lehetőséget, és mennyire tudunk azzal élni is. Mindenki számára adottak ezek a lehetőségek, de csak azok találnak rá arra, amit – vagy akit – keresnek, akik azt tiszta szándékkal, szívvel keresik. Fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy Istenben hívő emberek vagyunk, és erre a hitre épült az „igazi" megtalálása, s kapcsolatunkat is ez a hit járja át az első pillanatoktól kezdve. A mi találkozásunk is egy volt az oly sok közül, és mégis más. A véletlenben nem hiszünk, s bizonyosak vagyunk abban, hogy nekünk találkoznunk kellett. Mivel határok választottak el bennünket, a kevés lehetőség közül az internet segítségével sikerült egymás felé megtenni az első lépéseket. Mindkettőnk életében hosszú várakozás és keresés előzte meg azt a pillanatot, amikor először hírt adtunk egymásról, hogy létezünk. Ez az első híradás döntő fontosságú volt.

Tünde: – Szociális gondozóként dolgoztam szülőfalumban, Micskén, Erdélyben. Az idős emberek ügyes-bajos dolgainak intézése annyira lefoglalt, hogy a magánéletemről szinte teljesen megfeledkeztem. Egyre jobban kezdtem érezni, hogy egyedül vagyok. A környezetemben élők, a szüleim, az öcsém, a barátok nem pótolhatták azt az egyetlen személyt, aki barát, társ, férj lehet egyszerre. A közvetlen környezetemben nem találtam őt. Egy nap figyelmes lettem az újságban a Szív.Net Társkereső hirdetésére. Gondolkodóba estem, mert írtam is volna, meg nem is, de végül aztán úgy döntöttem, hogy írok egy levelet, és a továbbiakat Isten kezébe teszem le. Hosszú hónapokig semmi nem érkezett, de egy idő után elkezdtek jönni a levelek. (Később tudtam meg, hogy a szolgáltatás csak akkor indult el az interneten.) Egyetlen társjelölt sem tudott azonban a szívemhez férkőzni. Túl nagyok voltak a lelki, érzelmi távolságok közöttünk. A reményt nem adtam fel, de azért elkeserített a rám váró társtalan jövő gondolata, hiszen nem férjhez akartam mindenáron menni, hanem a másik felemet szerettem volna megtalálni. Nagyon nehéz volt ez a várakozás, de hittem abban, hogy érdemes várnom. Egy napon két levelet kaptam egyszerre. Kornél levele volt az egyik. Nem tudtam rögtön elolvasni, mert sürgősen el kellett utaznom, és csak a vonaton volt rá időm, hogy a borítékot felbontsam. Ő volt az első, aki meg tudott érinteni, sorai hozzám szóltak, és arról írt, amit én is fontosnak tartottam. Melegség töltött el, és úgy éreztem, hogy ő az, akivel együtt szeretnék élni. Alig hittem el, hogy valóban bekövetkezett az, amire oly nagyon vártam. Természetesen azonnal válaszoltam a levelére.

Kornél: – Egy barátom munkanélküli lett, és az álláshirdetéseket böngésztem az interneten, hátha találok valamit a számára. Ott olvastam, hogy indult egy új társkereső szolgáltatás, és csupán érdeklődésből belenéztem. Néhány hirdetésbe is beleolvastam. Tündi hirdetése is közte volt, amelynél meg is akadtam. Elolvastam egyszer, azután még egyszer és még nem tudom, hányszor a hirdetését, és egy soha nem tapasztalt érzés lett úrrá rajtam. „Megtaláltam! Ő lesz a feleségem!" Ez a bizonyosság olyan erős volt bennem, hogy én magam is furcsán néztem magamra. Azonnal megtettem a szükséges lépéseket, hogy Tündi címét megkapjam a szolgáltatón keresztül, és hamarosan megírtam az első levelet. Tündinek nem volt internet-hozzáférése, ezért a megadott postacímre írtam, hagyományos úton. Ezután hosszú hallgatás következett. Válasz nem érkezett. Már kezdtem letenni arról, hogy valaha is valamilyen választ kapok, amikor egyik este egy ismeretlen kézírású, vastag borítékot találtam a postaládában. Olyan érzés töl-

tött el, mintha ajándékot kaptam volna, és alig vártam, hogy felnyissam a levelet.

Tünde: – Hollandiába utaztam, és gondoltam, hogy mire hazatérek, bizonyára kapok valamilyen választ Kornéltól. A telefonszámomat is megadtam arra az esetre, ha Kornél élőben is fel szeretné venni velem a kapcsolatot, itthon vagy odakint, Hollandiában. Szomorú voltam, hogy nem telefonált, és amikor hazaérkeztem, levél sem várt. Pontosabban más jelentkezőktől volt levél, csak Kornéltól nem. Csalódottságot éreztem. Egy örökkévalóságnak tűnő hónap után jött az első telefonhívás. Kedves, szelíd, közvetlen hangja még most is a fülemben cseng, és olyan volt, mintha már régóta ismernénk egymást. Mély nyomott hagyott bennem ez a rövid élőbeszélgetés, és tudtam, hogy egy fejezet lezárult ezzel az életemben, a magányosságomé, és elkezdődött valami örök, egy igaz szerelem.

Kornél: – A Tünditől kapott levél megerősítette bennem azt a képet, amit az első megérzésem róla kialakított. Mindenkinek kívánom, hogy élje át azt az érzést, amit ott és akkor átéltem. A hosszú várakozás után hirtelen felcsillant a remény a gyors találkozásra. Micsoda szélsőségek! Tündi átutazóban volt külföldi útja során, de már elutazott, amikor telefon felhívtam, így a hirtelen jött lehetőségből semmi sem lett. Így levélben válaszoltam neki, és elhatároztam, hogy amint lehetőség nyílik rá, telefonon is megkeresem.

Tünde & Kornél: – Később értettük meg, hogy még nem voltunk egészen felkészítve egymás maradéktalan befogadására, és örültünk, hogy ez a találkozó akkor nem valósulhatott meg.

Kornél: – Egy hét múlva telefonon felhívtam otthon Tündét. Ez volt az első „élő" bemutatkozásunk, amely rövid, de mégis a továbbiakat megerősítő találkozás volt. A későbbiekben több levélváltásra került sor, és hetente egyszer telefonon is tudtunk röviden beszélni. A Tündétől kapott minden levél oázis volt számomra ebben a lelkileg elsivatagosodott világban.

Két és fél hónap múlva szép alkalom nyílt a személyes találkozásra. Tündinek születésnapja volt. Megbeszéltük az időpontot, és útra keltem hozzá. Furcsa érzések voltak bennem. Ismerek valakit olyan mélységekben, amilyen mélységekbe sokszor évekig együtt élő emberek sem jutnak el, és lehet, hogy az utcán elmennék mellette, ha találkoznánk, mert még sohasem láttam őt. Megérkezve Tündi anyukája fogadott, és tudatta velem, hogy Tündi nincs itthon. Kórházban van. Elfehéredtem a hír hallatán. A nagyon kedves fogadtatás és a délutáni kórházi látogatás lehetősége egy kicsit oldotta bennem a lassan felgyülemlett feszültségeket. Alig vártam már, hogy végre láthassam azt az ismeretlen valakit, aki már hetek óta ott él bennem. Ez a találkozás pedig egyre közeledett. A kórházi ágyban fekve, pizsamában, álomból ébredve láttam meg őt először élőben, és ez a találkozás kitörölhetetlenül örökre bennem fog élni.

Tünde: – Sajnos nem tudtam Kornélt értesíteni, hogy műtétem lesz, pedig tudtam, hogy jönni fog hozzám. Féltem, hogy ez a kellemetlen közjáték hogyan érinti majd őt, éppen az első találkozásunkkor. Kicsit izgultam, de egy biztos volt: számomra ő már nem idegen. Eljött a várva várt idő, és a kórházi szobába belépett az anyukám, az öcsém és ő. Igen, ő volt. Átölelt, megfogta a kezemet, és megtörtént az, ami két ember között létrejöhet: az „áramütés". Én sem láttam, de úgy gondolom, mások sem láttak még kórházban olyan boldog beteget, mint amilyen én voltam. Ragyogtunk mindketten a boldogságtól.

TÁRSKERESŐ

Wesselényi Andrea / andrea@prim.hu

Az Internet Love Story rovat e havi történetében bemutatkozó pár említette a Szív.Net Társkereső nevét mint találkozásuk színterét. A WWW.SZIV.NET oldalait megnézve érdekelni kezdett, hogyan jött létre és miként működik egy üzleti alapon üzemeltetett online társkereső-szolgáltatás. A beszélgetésnek külön apropóját adta az a hír, miszerint a sziv.net a napokban indította el Magyarország első kétszintű jutalékos programját, amely a társuló webmesterek számára pénzkeresési lehetőséget kínál. A társkereső történetéről és az új magyar affiliate program részleteiről *Mészáros Andrást,* a sziv.net tulajdonosát kérdeztük.

– Kezdjük az elején. Mi adta az ötletet egy társkereső honlap indításához?

– 1998 augusztusában keresett meg levélben az Always Friends International egyik vezetője, hogy lenne-e kedvem ahhoz, hogy a több mint 200 webhelyből álló, igényes társkereső hálózatuk számára egy magyar vonatkozású oldalt gondozzak. Némi egyezkedés után ráálltam a dologra, és így először csak mint ügynök kezdtem dolgozni számukra. A feladat az volt, hogy elsősorban a magyarlakta területekről szerezzek új tagokat a rendszerbe, ami az év őszétől kezdődően sikerült is. Ezt követően nem sokkal nyílt meg az azóta is a **WWW.SZIV.NET/TARSKERESO** címen működő angol nyelvű honlap, amelynek társkereső taglétszáma már meghaladta a 4000 főt. Ezt követően jutottam arra az elhatározásra, hogy egy új, magyar és angol nyelvű, minőségi, fényképes társkereső szolgáltatással érdemes lenne a magyar piacra lépni, mert ilyen még nincs, és az Always Friends Társkereső iránt megnyilvánuló kezdeti érdeklődés

Tünde & Kornél: – Ismerősök találkoztak, és a beszélgetést ott folytattuk, ahol az utolsó levélben abbahagytuk. Valami azonban már nem a régi volt. Az ágyon ülve vagy a kertben sétálva csak fogtuk egymás kezét, nem törődve azzal, hogy megfordulnak utánunk az emberek. Bizonyára látszott rajtunk az, amit éreztünk, és ami teljesen betöltött bennünket. Akkor néhány órára megszűnt létezni körülöttünk a külvilág: kórház, betegségek, szenvedések, emberi nyomorúságok. Csak boldogság volt, és úgy éreztük, másokra is árad ebből a boldogságból. Tündi szobatársai a kórteremben azt hitték, hogy férj és feleség vagyunk. Ezzel egy kicsit ugyan elébe mentek a dolgoknak, de mindketten örültünk, hogy már a környezetünk összeboronált bennünket. Amikor megtudták, hogy most találkoztunk életünkben először, nem nagyon tudták hová tenni a látottakat.

Tünde: – Valóban csodálatos két napot éltünk át. Életünkben ez a két nap meghatározó jelentőségű volt. Éreztük, hogy megtaláltuk egymást, hogy együtt lenni azt jelenti: nem vagyok már egyedül, vele több, erősebb vagyok. Szívből kívánom mindenkinek, hogy élje át ezt a boldog egymásra találást. Egy biztos, várni nem könnyű. Egyedül hittel, tiszta szándékkal és érzésekkel lehet ezt a sivár időszakot átvészelni. A reményt nem szabad soha feladni.

Kornél: – Nehéz időszak következett. Ismét a levél és a heti egyszeri telefon maradt az egyetlen kapcsolattartási lehetőség. Valami végérvényesen véget ért az életemben, és egy új korszakba léptem. Ez világos volt számomra. Megszűntem egyedül létezni. Három hét múlva következett Tündi második műtéte, amire ismét hozzá utaztam, hogy mellette legyek. Mindennap találkoztunk a kórházban, órákat beszélgettünk, és magunk sem értettük, hogy mi is történik velünk. Megbe-

bizalomra adott okot e cél megvalósítására. Elhatározásomat hamarosan tett követte, a szolnoki Externet Informatikai Szolgáltató Kft. (WWW.EXTERNET.HU) munkatársaival együttműködve megszülettek a rendszer első programjai, és bejegyzésre került a www.sziv.net tartománynév. A rendszert 1999. április közepére hoztuk működőképes állapotba, és akkor került fel a hálózatra. Ekkor már viszonylag szép taglétszámmal is rendelkeztünk, és a beérkező társkereső hirdetéseket folyamatosan töltöttük a rendszerbe.

– Hogyan fogadta a közönség az új magyar társkereső honlapot?

– Indulásunkat nem várt érdeklődés követte, szinte napok alatt jutottunk el új honlapunkkal a Top 100-on a 80. körüli helyre. Mivel szolgáltatásunk mindig is a komoly, hosszú távú kapcsolatok kialakítását volt hivatott elősegíteni, ezt a közönség is érzékelte, és több olyan visszajelzést kaptunk, amely arra ösztönzött bennünket, hogy van helyünk a piacon, és mindenképpen új színt vittünk az interneten történő ismerkedés világába. A társkeresés mint fő tevékenység mellett igen nagy érdeklődés mutatkozik képeslapküldő szolgáltatásunk iránt is, amely a mai napig kategóriájában a legnagyobb az országban.

– Mindenképp újdonság, hogy a rendszerben hirdető fiúkkal-lányokkal való kapcsolatteremtéshez fizetni kell. Hogyan tud egy fizetős szolgáltatás életképes maradni a sok ingyenes társkereső mellett?

– Valóban, nálunk fizetni kell azért, ha valaki meg szeretné kapni a hirdető elérhetőségét, ami azonban csak Magyarországon újdonság. Az interneten rengeteg fizetős társkereső rendszer van, hogy csak a legnagyobbakat, az One-and-Onlyt és a Kiss.comot említsem, amelyeket hirdető partnerként magam is jól ismerek. Tudni kell azonban, hogy a fizetős és nem fizetős társkereső rendszerek kategóriájukban más szolgáltatást nyújtanak. Fizetős mivoltunk alapjaiban szűri ki a felületes, komolytalan kapcsolatokat, mivel mindenképpen szűrőt jelent, hogy ha valaki nálunk ismerkedni akar, azért némi anyagi áldozatot is kell hoznia. Igen fontos megemlíteni, hogy ezzel a szűrővel a tagjainkat is kíméljük, azaz ők sincsenek leterhelve mindenféle haszontalan levelekkel, és a levélcímükkel, a személyes adataikkal sem élhet vissza senki, mivel azokat csak fizetés ellenében, a személyes bemutatkozás és a fénykép alapján irántuk érdeklődő látogatóinknak adjuk ki. E módszer a vevőink szempontjából azt eredményezi, hogy szinte soha nem maradnak válasz nélkül, ha a rendszerünkben lévő tagjainkkal kapcsolatba lépnek. Mindenképpen említést érdemel még az is, hogy nálunk a vevő a részletes, fényképes bemutatkozás alapján pontosan tudja, hogy kivel lép kapcsolatba, és mindezt a tagságival ren-

széltük, hogy a kórházi kezelés után velem jön, és a betegszabadságát együtt töltjük. Ez a lépés volt az első olyan döntésünk, amely mindkettőnk komoly szándékát jelezte.

Tünde & Kornél: – Egy hetet töltöttünk még együtt, és tudtuk, hogy nem akarunk tovább egymás nélkül élni. Eljegyeztük egymást, és már jegygyűrűkkel együtt tértünk vissza

Tündi otthonába. A környezetünk nem nagyon tudta követni az eseményeket. Egy hét múlva bejelentettük az anyakönyvvezetőnél házasságkötési szándékunkat, és másfél hónap múlva házasságot kötöttünk. Továbbra is távol kellett azonban élni egymástól, hiszen a vállalt kötelezettségeink nem tették lehetővé a gyakori találkozásokat, és csak 2-3 hetente láttuk egymást egy-egy hétvégére. Két hónap múlva azonban egy lépéssel ismét közelebb kerültünk közös életünk megteremtéséhez. Kitűztük igazi esküvőnk időpontját, amikor is az oltár előtt erősítjük meg szándékunkat. Álmaink, terveink aztán egy pillanat alatt majdnem semmivé foszlottak.

Tünde: – Az év végével átadtam eddigi munkámat az utódomnak, és úgy terveztük, hogy karácsony ünnepét már együtt töltjük, azután pedig együtt készülünk az esküvőnkre. Kornél majd értem jön, és már véglegesen együtt utazunk haza. De Kornél a megbeszélt időpontra nem érkezett meg. Sőt órák teltek el, és még mindig nem jött. Barátnőm vigasztalt, de tudtam, hogy valami baj történt, mert máskor mindig időben megérkezett. Könnyeimmel küszködtem és nagyon féltem.

Kornél: – Elindultam hajnalban Tündiért, és egy nyugodt útszakaszon a sötétben hirtelen két kivilágítatlan kerékpáros termett előttem. Elkaptam az autó kormányát, a kocsi ennek következtében megcsúszott, és minden erőfeszítésem ellenére sem tudtam már az úton tartani. Bukfencezve berepültem egy mély árokba. Csodálatos módon azonban egy karcolás sem esett rajtam. A legnagyobb kín az volt, hogy tudtam, Tündi vár, és nem tudok magamról hírt adni. Segítőkész embereknek köszönhetően mindent hátrahagyva, kissé kalandosan, de azért megérkeztem, és néhány nap múlva megtartottuk a nagyon várt esküvőt.

Tünde & Kornél: – Mindenki keresi ezen a Földön a boldogságot. Tudjuk, hogy maradéktalanul nem teljesülnek vágyaink, de azt is tudjuk, hogy ennek ellenére mégis lehetünk boldogok. Ennek azonban ára van, és sokszor nem is kicsi. Ha nem vagyunk képesek áldozatot hozni ezért a boldogságért, akkor egy életen át boldogtalanságra leszünk ítélve. Nagyon kell félteni és őrizni azt, amit már megkaptunk, mert egy pillanat alatt véget érhet. Ha valakit szeretünk, akkor már a lépteink sem lehetnek olyanok ma, mint amilyenek tegnap voltak.

delkező vevőink esetén a telefonos társkereséseknél alkalmazott kb. 4-6 percnyi emelt díjas hívás áráért. Másfelől tudni kell, hogy a rendszerünkbe jelentkezőkkel szemben is bizonyos követelményeket támasztunk, azaz nem tesszük közé azok hirdetését, akiknek a bemutatkozása komolytalan, nem felel meg előírásainknak, és aki nem küld magáról fényképet.

– Az elmúlt hetekben, illetve napokban röppent fel a hír, hogy a sziv.net jutalékos online programot indít. Hogyan született meg ez az elhatározás?

– Az internetes üzlet lényege a minőségi szolgáltatás és a nagy nyilvánosság. Szeretnénk elérni, hogy a Sziv.Net Társkereső szolgáltatásait az ország internetező közönsége sokkal nagyobb létszámban ismerje meg, mint amennyire ma ismernek bennünket. E meggondolások hatására léptünk a közönség elé az ország minden eddiginél vonzóbb feltételeit kínáló partnerprogramjával.

– Mik a partnerprogramhoz való csatlakozás feltételei?

– Alapelvünk az, hogy minden honlaptulajdonos társulhat hozzánk, aki törvényt és közízlést nem sértő honlapot gondoz. A programhoz csatlakozó webmesterek választhatnak az általunk készített reklámképek közül, amelyek kódját honlapjukon elhelyezve jutalékot termelhetnek. Programunk lényege az eladás utáni, illetve az új tag beléptetése utáni jutalékfizetés (two-tier, pay-per-sale). Alapjutalékunk az értékesítési árbevételünk 30%-a. Ha a társult webmester kódjával egy újabb webmester lép be hozzánk, akkor ezért ő az új webmester jutalékának 10%-át kapja pluszban. Ha az adott webmester kódjával új társkereső tag lép be rendszerünkbe, azt külön díjazzuk. Ebben az esetben a webmester jutaléka elérheti az árbevételünk 50%-át is. További szintek után nem fizetünk jutalékot, tehát a programunk nem multi-level. A rendszerbe belépett webmestert minden esetben levélben értesítjük, ha a számlájára nézve bárminemű változás történik. Alapelvünk a korrekt, pontos elszámolás és jutalékfizetés.

– Milyen érdeklődés mutatkozik a honlaptulajdonosok részéről?

– Úgy vettem észre, hogy a közönség érdeklődve fogadta partnerprogramunk hírét, amit az is bizonyít, hogy igen nagy forgalmú lapok léptek be hozzánk már az első napokban. Mindenképpen szeretnénk kihasználni azt a jelenlegi helyzetet, hogy hazánkban – egy-két kivételtől eltekintve – még nem igazán találkozhatunk WWW-s partnerprogram-lehetőségekkel. Célunk, hogy partnerprogramunk elérjen egy legalább 150-200-as taglétszámot, jó néhány aktívan dolgozó webmesterrel, és velük közösen sikerüljön társkereső taglétszámunkat is megsokszorozni.

Ablaklexikon (II.)

Szendi Gábor / szgabor@prim.hu

A hipertext lényege az információ horizontális és vertikális, vagyis felületen és mélységben történő strukturálhatósága. E tekintetben folyamatosan fejlődnek a böngészők. A link, a frame, az animáció, a layer mind a vertikális struktúra építésének eszköze. Az információ mélységi tagolásának nem eléggé kihasznált technikája az ún. popup ablakok használata is.

A dokumentumból megnyitott ablakot a dokumentumból zárjuk be

Ennek tipikus esete, hogy pl. az onMousOver eseménykezelővel megnyitottunk egy ablakot, amikor a kurzor a link fölött elhaladt. A bezárásról az onMouseOut eseménykezelővel gondoskodhatunk.

A popup ablakunkat nyissa meg az onMouseOvernél bemutatott link, amelybe most beleépítünk még egy onMouseOut eseménykezelőt is.

```
<A href=„#" onMouseOver=„popUp()" onMouseOut=„kisablak.close()">Bővebb információ:</A>
```

Az ablak csukja be önmagát

Sok ember száján is elkelne egy olyan időzítő, mint amelyet most ismertetek. A lényeg az, hogy a Javascript setTimeout() elemfüggvénnyel el lehet érni, hogy előre megadott időpontban történjen valami, jelen esetben egy megnyitott ablak csukódjon be. Előre szólok, hogy az általunk megadott idő ritkán annyi, amennyi. A láthatóság függ a processzortól, a letöltési időtől, úgyhogy az optimális „nyitvatartási időt" érdemes több helyről belőni. Helyezzük el a következő elemet a <Body> tagbe, az „akarmi.htm"-ünkbe. (Ez az, ami majd a beugró ablakunkba betöltődik.)

```
<BODY onLoad='setTimeout(„window.close()", 5000)'>
```

Az onLoad már ismerős: a lap betöltésekor indul el a visszaszámlálás, az időt ezredmásodpercben adjuk meg (a fenti példaablak 5 másodpercig él).

Az ablakbezárás egy másik módja a következő. Helyezzünk el a beugró ablakba betöltendő dokumentum <Body> tagjébe egy onBlur() függvényt a következő utasítással:

```
<Body onBlur=„self.close()">
```

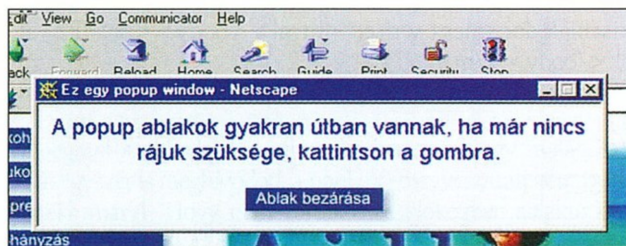
Mi fog történni? Amikor megnyitjuk az ablakot, akkor megkapja a fókuszt. A felhasználó elolvassa, majd elkezd kattintgatni a főablakunkon, vagy a gördítősávon matat stb. A lényeg, hogy a fókusz elkerül az ablakunkról, amely erre sértetten becsukja önmagát.

Az ablak bezárása a felhasználó által

Egy ablakot persze mindenki be tud zárni, ha él az x-re kattintás lehetőségével, de jobb helyeken erre külön gombot szoktak elhelyezni. Amúgy is érdemes ezzel a megoldással megismerkedni, mert ezt használja egyik következő ajánlatunk is, amelyben a beugró ablakból tudjuk irányítani a szülőablak tartalmát.

Az alább látható gombhoz rendelt kód a következő:

```
<A href=„#" onClick=„window.self.close()"><IMG src=„bezar.jpg"></A>
```


A mindig látható ablak

A megnyitogatott ablakoknak az a hátránya, hogy ha a felhasználó nem foglalkozik a becsukással, és rákattint a főablakunkra, akkor a popup ablakról elkerül a fókusz, és nyitva marad, csak nem látszik (a főablak mögé kerül). Ez amolyan ipari hulladék, s ha még néhány ablakot megnyitunk, akkor már egy rakás ablak terheli a felhasználó gépének memóriáját, és ez nem teszi népszerűvé siteunkat. Ennek egyik megoldása a fentebb bemutatott onBluros megoldás: ha nem látszik az ablak, be is csukódik. De azt is elérhetjük, hogy az ablak mindaddig szem előtt legyen, amíg a felhasználó be nem csukja. Ezt úgy érhetjük el, hogy a beugró ablak <Body> tagjébe elhelyezzük a következő függvényt:

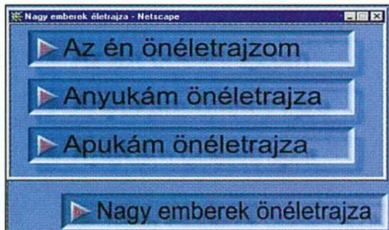
<Body onBlur=„self.focus()”>

Ez igen érdekes hatású lesz, mert ablakunktól csak annak becsukásával lehet megszabadulni. Éppen ezért tanácsos egy „Ablak bezárása” gombot is odabiggyeszteni az ablak aljára. A fókusz ily módon való ablakon tartása egyébként azt jelenti, hogy a felhasználó nem tud semmilyen más windowsos ablakra sem átkapcsolni, úgyhogy ha valaki ezt a nyitólapjába teszi bele, elég erőszakosan átveszi a dolgok irányítását a gép felett (ami néha szükséges lehet).

Távirányítás ablakunkból

Tegyük fel, főlapunkon van egy link, amelyre kattintva további elágazásokat szeretnénk felkínálni, de ezért nem éri meg egy egész új dokumentumot betölteni. Akkor ezt megoldhatjuk úgy, hogy az „almenü” egy beugró ablakban jelenik meg. Valahogy így:

De hogy lehet elérni azt, hogy ebből a beugró ablakból irányítsuk a választott dokumentum főlapbeli betöltését? Ehhez az kell, hogy a főablakunkra valahogy hivatkozni tudjunk. Ezt a célt szolgálja a cikk elején a window.name=„fooldal”; utasítás elhelyezése az ablakunkat hívó programocskában (amely a főoldalban található). Ennek hatására ugyanis a főoldalunknak „foablak” neve lesz, és erre hivatkozhatunk a popup ablakból. A beugró ablakból most már a következőképpen tölthetünk be új oldalt a szülőablakunkba:

<A href=„papaé.htm” target=„foablak”><IMG src=„gomb3.jpg”>

A kulcsszerepet itt a target paraméter és a szülőablak neve játssza.

Na és mi van, ha egy klikkelésre szeretnénk betölteni az új dokumentumot és egyben megszabadulni ablakunktól? Akkor illesszünk be egy onMouseOut eseménykezelőt a fenti linkbe:

<A href=„papaé.htm” target=„foablak” onMouseOut=„self.close()”><IMG src=„gomb3.jpg”>

Fontos az onMouseOut használata (és pl. nem az onClické), mert ezeknek az eseménykezelőknek megvan a „tüzelési” sorrendje: az onClick előbb hajtódik végre, mint a Href-ben megadott cím, ezért a dokumentum nem töltődne be, csak becsukódna popup ablakunk.

Távirányítás más módszerrel

Szerencsére tobzódhatunk a távirányítási ötletekben, mert minden popup ablaknak van egy úgynevezett opener tulajdonsága, vagyis minden ablak veleszületetten ismeri az ő szülőjét (ez a modern számítástechnika genetikája). Gyengéje, hogy az opener a Javascript 1.1-gyel lett bevezetve, ezért pl. Netscape 2-ben és IE3-ban nem működik. Persze ha hozzátesszük, hogy a fenti targetes megoldás sem működik Nestcape 2-ben (és IE3-ban sem), akkor végül is mindegy lenne. Szerencsére kis rábeszéléssel el lehet érni mindkét esetben, hogy működjenek a dolgok, ezt itt az opener tulajdonság esetén fogom bemutatni.

Na de lássuk már ezt az openert! Az adott gombhoz rendeljük hozzá a következőt:

<A href=„javascript: window.opener.location='papae.htm'; self.close()”><IMG src=„gomb3.jpg”>

Ez pontosan azt teszi, amit az előbbi utasítás: betölti papa önéletrajzát a főablakba, majd bezárja a beugró ablakot. Ennél a megoldásnál nem kell a főablaknak nevet adni. Na most, ha nincsen openerünk, attól még csinálni lehet!

Tegyük be az ablakot meghívó függvénybe (a két {} közé) a következő két sort:

kisablak.szulo=self;
kisablak.szulo.location=self.location;

Itt a kisablak a popup ablakunk azonosítója, a szulo pedig egy új tulajdonság (nevezhetnénk akárminek!), a self kulcsszó a főablakunkra való hivatkozás, a self.location pedig a főablak címe. Ha most azt mondjuk a popup ablakban, hogy:

<A href=„#” onClick=„window.szulo.location='papae.htm'; self.close()”><IMG src=„gomb3.jpg”>

akkor Netscape 2-ben és IE3-ban is be tudunk tölteni gond nélkül a beugró ablakból a főablakba.

Hogyan változtassuk meg ablakunk tartalmát?

Megnyitottuk ugyan az ablakot, de sokszor szerencsésebb nem újabb és újabb ablakokat nyitogatni, hanem ugyanazt az ablakot újra felhasználni. Pl. hagyjuk, hogy eltűnjön a felhasználó szeme elől, amikor továbbmegy a főoldalon, de azért nyitva hagyjuk. A terv a következő: amikor újra olyan esemény történik (pl. a felhasználó linkre kattint), hogy nekünk extra mondanivalónk támad, azt betöltjük a még nyitva álló ablakunkba, és fókuszt adunk neki. Mondandónk legyen a fontos.htm-ben!

```
<A href=„#" onClick=„javascript: kisablak.window.location.href
='fontos.htm'; kisablak.focus()"><IMG src=„fontos.jpg" border=0></A>
```

(Ez sajna Netscape 2-ben több okból sem működik! Mivel itt még nincs focus() függvény, ezért fölösleges is ezzel vacakolni. Ha ilyen megoldást akarunk, akkor Netscape 2-t vagy IE3-at detektálva [böngészőverzió-detektálás!] oldjuk meg másként.)

Persze nemcsak kész lapokat lehet az ablakba tölteni, hanem írni is lehet belé (ez gyorsabb), ehhez azonban meg kell nyitni, bele kell írni, majd be kell zárni a kisablak.documentet.

```
<SCRIPT LANGUAGE=„JavaScript">
<!— Beginn
function ujinfo(){
kisablak.document.open("text/html");
kisablak.document.write("<html><body><br>'Ez az új info!'</body></html>");
kisablak.document.close();
}
// —>>
</SCRIPT>
```

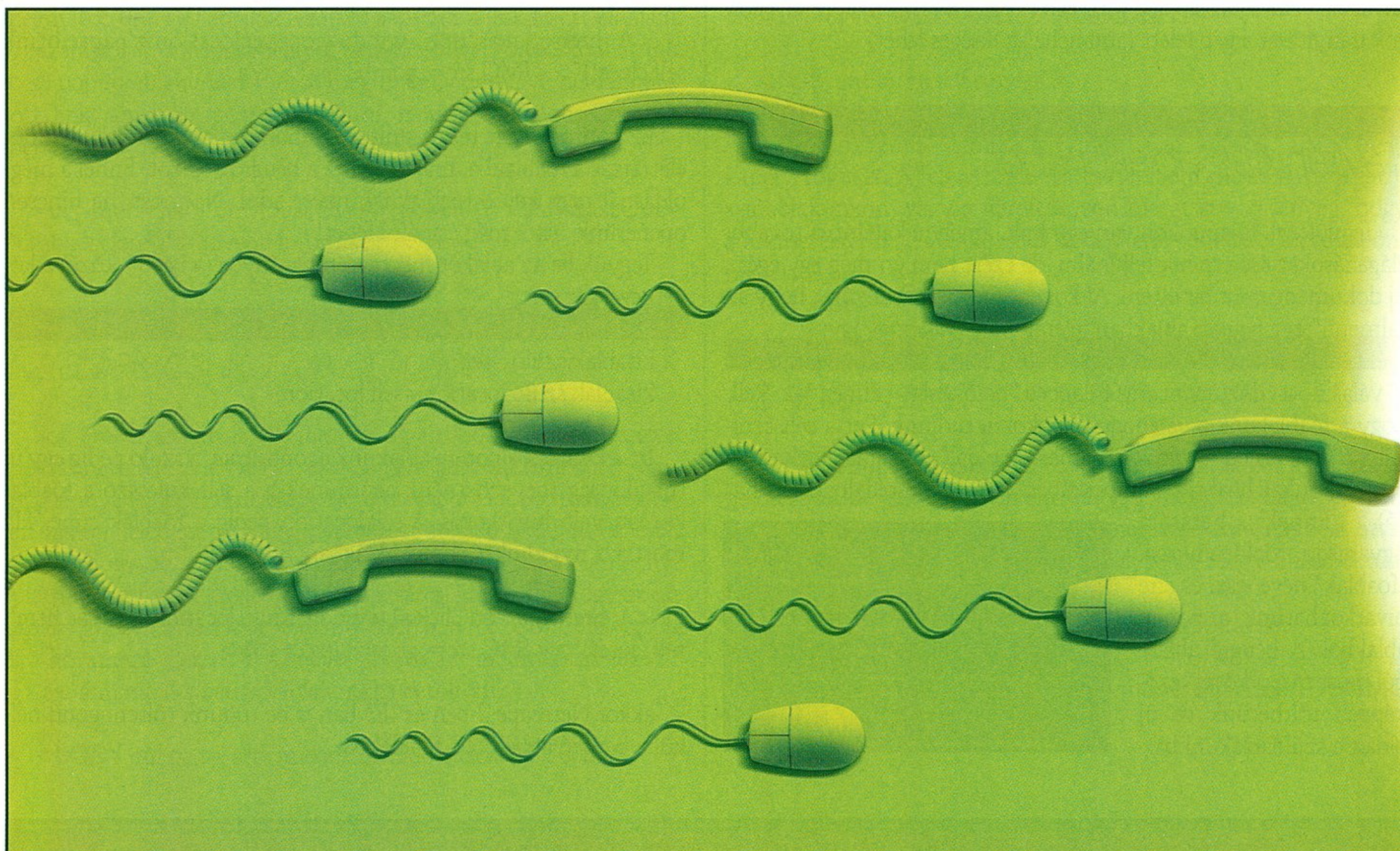
Ez a program értelemszerűen megint abban az oldalban van, amelyből bele akarunk írni a kis ablakba.

A szöveget, a <Body> tag paramétereit és bármit beírhatunk az új ablakba, csak arra kell vigyázni, hogy a két " közti részben csak egyszeres (') idézőjelet használjunk. Ezek után kössük egy eseményhez, pl. egy linkre kattintáshoz a függvény meghívását, és ha nyitva van már az ablakunk, beíródik a szövegünk.

Jó terv, de vannak aljas felhasználók, akik kapásból becsukják a mi ablakunkat, keresztülhúzva számításunkat. Még elvetemültebbek pedig meg sem nyitják. Mert ugye azt mégsem írhatjuk elő, hogy milyen sorrendben kattintgassanak. Márpedig ha nem létező ablakba akarunk betölteni valamit, annak öles hibaüzenet a vége. Egyszer tehát ellenőrizni kellene, hogy megnyitották-e, másodszor pedig ellenőrizni kéne, hogy nyitva van-e még.

Ahhoz, hogy tudjuk, megnyitották-e már, kell egy globális változó (tehát ne írjunk elé „var"-t).

```
<SCRIPT LANGUAGE=„JavaScript">
<!—
megnyitottak=0
function popUp() {
kisablak=window.open('akarmi.htm', 'ablak_cime', 'width=
400,height= 100,left=220,top=140'); megnyitottak=1;
```



```
}
// —>>
</script>
```

A „megnyitottak” globális változóba beteszünk egy nullát, és ha akár csak egyszer is meghívódott a popUp() függvényünk, akkor a változó értéke már 1. Hogy nem zárták-e be időközben ablakunkat, a closed tulajdonsággal tudjuk ellenőrizni (bevezetve a Javascript 1.1 óta).

A következő kiokosított link mindent ellenőriz: ha nyitva van, betölti az új dokumentumot, ha nincs nyitva a kis ablak, akkor megnyitja, és úgy tölti be a dokumentumot, s végül még fókuszt is ad neki.

```
<A href=„#” onClick=„if (megnyitottak==1) {if (kisablak.closed ==false) {ujinfo(); kisablak.focus()} else {popUp(); ujinfo()}} else {popUp(); ujinfo()}”><IMG src=„info.jpg” border=0></A><BR>
```

Az ablak mozgatása

A 4-es verziótól lehetséges az ablakokat ide-oda mozgatni. Megvalósítható, hogy az ablak először a képernyő közepén ugorjon be egy olvasásnyi időre, majd pár másodperc múlva elugorjon a képernyő szélére. A kulcsutasítás a window.moveTo(x,y), ahol x és y pixelben megadott koordináta.

Ennek a Javascript-újításnak egy szellemes felhasználását mutatom be *R. Bennett* általam leegyszerűsített scriptjével.

A script ablakot nyit, és a megnyitott kis ablak mint egy biliárdgolyó pattog a képernyőn faltól falig, s ügyességi játéknak sem rossz, ha valaki be akarja csukni.

```
<script language=Javascript1.2>
<!—
var x=0, y=20, dx=2, dy=2, interval=1;
var win= window.open(„reklam.htm”, „ablak”,„width=200, height=100,screenY=20”);
win.moveTo(x,y);
var intervalID=window.setInterval(„bounce()”,interval);
var sw=screen.availWidth-210
var sh=screen.availHeight-100

function bounce(){
	if (win.closed) {
	clearInterval(intervalID);
	return;
	}
if ((x+dx > sw) || (x+dx < 0)) dx = -dx;
if ((y+dy > sh) || (y+dy < 0)) dy = -dy;
x += dx
y += dy
win.moveTo(x,y)
}
// —>>
</script>
```

A script sebességét a dx és dy növelésével, lassítását csökkentésével tudjuk elérni. Fontos, hogy a Javascript-verziót 1.2-ben adjuk meg, mert 4-nél korábbi verziókban bajok lesznek. Ha valaki ezt a scriptet akarja használni, házi feladatként érje el, hogy alacsonyabb verziókban csak megjelenjen az ablak, de ne akarjon futkározni.

A MI MACI-NK (35. PÓTKÖTET)

Lassan költözni fog a MACI, a Prím Kft. az inkább informatikai tematikájú PRIM.HU-ról átköltözteti a webes útikalauz jellegű szolgáltatásokat a KLIKK.HU (CLICK.HU) alá, ahol rövidesen tematikusan is lehet majd keresgélni a lassan több tízezer weboldalt tartalmazó Magyar Címtárban. Ehhez persze valószínűleg az új webcímek regisztrálásakor is egy picivel több adatot kérünk, de megéri...

6 Szint Kft. www.kozep.hu/6-szint
10. ag-Sopron-mp3 www.extra.hu/xag
80's-90's dance midi
www.nexus.hu/deco/main.htm
Aates és virág www.extra.hu/aates
Abakusz Gránit Biztosítási Alkusz Kft.
www.extra.hu/abakuszg
Ablemen Személyzeti Tanácsadó Iroda
www.ablemen.hu
Acél Pajzs Kft. www.kozep.hu/acelpajzs
Administration Service
www.kozep.hu/adminserv
Adó Duó Kft. www.kozep.hu/ado-duo
Adózás, Könyvelés Bt.
www.kozep.hu/adozas-konyveles
Adria Búváriskola w3.swi.hu/adriadive
Adria Dive School www.tar.hu/adriadive
Agora Kft. www.kozep.hu/agora
Agrikon Csoport www.agrikon.hu
Agroorganizáció Kft. www.agroorg.hu
Airwalker airwalker.ini.hu
Akciovakacio akciovakacio.com
Akku-Targ targonca www.akkutarg.kozep.hu
Alapítvány a Budapesti Állatkertért
ludens.elte.hu/zoobp
Alaskan malamuts www.extra.hu/greywolf
Albatross awps.pipenet.hu
AlfaKontakt Kft. www.alfakontakt.hu
Alicia Silverstone alicia-silverstone.ini.hu
Aliga Tüzép www.kozep.hu/aligatuzep
Aliquander (bádogos)
www.kozep.hu/aliquander
Álketrec pub www.kozep.hu/alketrecpub
Állásvadászat www.wesselenyi.com/karrier
Aluljáró – hiphop www.alisca.hu/aluljaro
Amatőr lányok és fiúk
www.tar.hu/cybsex2000
American Furniture Kft.
www.kozep.hu/cargobutor
Amerikai staffordshire terrier
www.extra.hu/Amerikai-Staffordshire-Terrier
Amitia Bt. extra.hu/amitia
ÁMK Általános Iskola www.maroslele.hu
Analyser analyser.cjb.net
And home.tvnet.hu/~ahandzo
Angelina Jolie www.extra.hu/angelinajolie
Anna Villa panzió www.extra.hu/panzio
Anno régiség- és ékszerbolt
www.anno.kozep.hu
Antal Csaba www.extra.hu/csantal
AntiMechwart ham.sch.bme.hu
Appendix www.extra.hu/appendix
Apróhirdetés www.apro.kozep.hu
Aquadrill vízügy és környezetvédelem
www.kozep.hu/aquadrill
Aquatop Hungary www.extra.hu/aquatop
Aranyhegyi Díszfaiskola és Lerakat
www.kozep.hu/aranyhegyi-diszfaiskola
Arató Zenede Kft.
www.kozep.hu/arato-zenedekft
Assembly Article www.extra.hu/asmart
Asztrológia www.tar.hu/dralfons/index.htm
Áthajóztam Európán
www.szabinet.hu/~tarna

Athlontuning www.extra.hu/athlontuning
Atlabtis Színház atlantis.grafium.hu
Attiland akvarisztika
www.extra.hu/attiland_aqua
Audi-hu www.nexus.hu/audi-hu
Audio-video-CD-DAT
www.extra.hu/ambrusp/index.html
Aurin leánykar www.nexus.hu/aurin
Auto rally rent a car www.extra.hu/nlengyel
Autósiskola www.extra.hu/ujati
Avan www.extra.hu/avan
Az én weblapom www.extra.hu/k_istvan
Ázsiai lányok www.tar.hu/azsiai-erotika
Babacentrum www.kozep.hu/babacentrum
Babanet www.babanet.hu
Balatonboglári Hirdetőcentrum
www.kozep.hu/hirdetbb
Balatonederics
www.extra.hu/balatonederics
Balázs Dent
www.ovarnet.hu/Balazs/index.html
Balázs Fecó – Korál
www.extra.hu/rockzene/koral.htm
Baldachin Bt. www.kozep.hu/baldachin
Bali János www.extra.hu/bjws
Balu www.extra.hu/Money1
Balzsam Stúdió www.extra.hu/balzsam
Barátok közt-rajongók
www.tar.hu/greyhound/barat.htm
Barkácsbolt www.ovarnet.hu/barkacs/fo.htm
Barlen Tésztagyár www.kozep.hu/barlen
Battonyai strandfürdő
www.extra.hu/strandfurdo
Bauberg konyhabútor
www.kozep.hu/bauberg
Bélyegzőkészítés www.extra.hu/lionr
Bélyegzőkészítés
www.extra.hu/mentorlife/belyegzo.html
Beneficium Alapítvány
www.kozep.hu/beneficium
Benignusz Bt. www.kozep.hu/benignusz
Bérelhető ipartelep www.extra.hu/berlemeny
Berkó Csongor www.extra.hu/csoncsor
Berni www.extra.hu/bernike
Best Mp3 Zone www.extra.hu/bestmp3zone
Betonsped Kft.
webbusiness.webtime.net/betonsped
Big Bro'z www.tar.hu/bigbrotha
Bigben Nyelvstúdió – Nyíregyháza
www.stg.co.hu/bigben
Biner belsőépítészet www.biner.kozep.com
Biomedico Kft. www.kozep.hu/biomedico
Bioptron fényterápia
www.extra.hu/bioptronlampa
BioVitis Bt. www.biovitis.matavnet.hu
BIP AutoSport Egyesület
www.extra.hu/bipauto
Bíró gumi- és autószerviz
www.kozep.hu/biro
Bit'ó Galéria www.extra.hu/muveszet
Bity www.extra.hu/Bity
Black Ninja Kennel
free.netlap.hu/Black_Ninja_Kennel
Blackware Warez www.extra.hu/blackware

Blasius SNES
www.extra.hu/bsnes/index.html
Bodnár Máté bm.ini.hu
Bokorugrók Társasága
www.extra.hu/bokorugrok
Boldog község www.kozep.com/boldog
Bólyi SE www.boly.hu/sport
Bosznia, Koszovó www.nexus.hu/sfor
Bozsó Zsolt www.extra.hu/bestvoodoo
Brave kiss.to/brave
Bubu w3.swi.hu/pityu
Budapest www.pestbuda.net
Budapesti 5000. Ügyvédi Iroda
www.budapesti5000.hu
Budapesti Földmérő Kft.
www.kozep.hu/foldmero
Budaprogram Kft.
www.extra.hu/budaprogram
Bujinkan Ninjutsu Dojo
www.extra.hu/bujdebr
Burda család web.interware.hu/burda
Buszesz Élelmiszeripari Rt.
www.buszesz.com
Búvárinfo www.buvarinfo.hu
BuyersClub
www.extra.hu/apache33/BuyersClub.html
Bükkszék www.kozep.com/bukkszek
Bűvész www.extra.hu/tuda
C&C family
www.extra.hu/Papus/index.html
C.S.C. Suzuki www.suzukicsepel.co.hu
Caesar3 extra.hu/caesar_3
Caledonia www.extra.hu/caledonia
Cardio-Fitt Egészségügyi Bt.
www.kozep.hu/cardio-fit
Cégadatbázis www.regiszter.kozep.hu
Celine Dion celine-dion.ini.hu
Centrál Heating Kft.
www.kozep.hu/centralheating
Chacky's Corner chacky.homepage.com
CID Marketing Kft. www.ceg-info.hu
Cloksim Warez www.extra.hu/nrichie
COMBI Kft. www.combi.matavnet.hu
COMPRAD cégismertető www.comprad.hu
CO-NET – Szekszárd www.co-net.hu
Corax Software Systems Bt.
www.extra.hu/coraxss
Corvus Kennel www.extra.hu/corvuspage
CrashSoft98 Kreatív Webstúdió
www.crashsoft98.com
CTL Galéria www.ctl.kozep.hu
CyberNet w3.swi.hu/cybernet
CyberStreet www.extra.hu/CyberStreet
Csaba birodalma
www.dkrmg.sulinet.hu/~bicsabi
Családi fogorvoslás – Székesfehérvár
www.dentist.at/HAndHDental
Csalások játékokhoz www.extra.hu/bodorta
Csepi w3.swi.hu/mp3video
Csomópont csomopont.ini.hu
Csorvásiak Baráti Társasága
www.westel.hu/~csorvas
Csubák gipszformakészítés
www.kozep.hu/csubigipsz

Csulak Nádas vendéglő
www.kozep.hu/nadas
Csurgói Tűzoltóság tuzoltosag.csurgo.hu
Daihatsu www.daihatsu.cjb.net
Dalos építőanyag-ker. www.kozep.hu/dalos
Danko danko2.penguinpowered.com
Darius Music www.extra.hu/dariusmusic
Darkside
www.extra.hu/g-y-u-r-e-e/index.htm
Dataprint www.stg.co.hu/dataprint
DB-Web Ltd. www.dbweb.hu
DBZ www.extra.hu/ttmiki/index.html
Dedek Kft. www.kozep.hu/dedek
Dimenzió www.extra.hu/iqdepo
Diplomamunkám www.extra.hu/lightpainter
Dj Husy www.nexus.hu/djhusy
Dóm Dent Bt. – fogászati kellékanyag
domdent.ini.hu
Domainbróker www.domainbroker.hu
Domina.Swi.Hu Domina.Swi.Hu
Dorka János fémszerkezetgyártás
www.kozep.hu/dorka
Dr. Flórián Csaba www.medibit.hu
DragonBall
www.extra.hu/dbz-linkek/linkek.htm
DragonBall www.extra.hu/mor_bid2
DragonBall Z www.extra.hu/dragonballxxx
Dream Design Stúdió www.extra.hu/d_d_s
Duna Telefonszalon Kft. www.dunatel.ini.hu
Dunaferr Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola www.extra.hu/dunaferriskola
Dunlop
www.timemark.hu/dunlop/dunlop.html
Dvorán Elektro Kft. www.kozep.hu/dvoran
DVZ Warez Team www.tar.hu/dvz
DZS Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
web.matavnet.hu/dzskft
Dzsolesz www.extra.hu/dzsolesz
Eckert Zsolt extra.hu/eckertzs
Egyed Hús Bt. www.kozep.hu/egyed-hus
Elantrade (gyógynövény)
www.kozep.hu/elantrade
Elegance Autó Kft.
www.extra.hu/elegance-auto
Elemgyártó Kft. www.kozep.hu/elemgyarto
Ellopott autó, mobiltelefon www.lopott.hu
Első magyar távmunka-közvetítő
www.wesselenyi.com/tavmunka
Emib Tanácsadó Kft. www.emib.hu
Emporium divatruházat
www.kozep.hu/emporium
Endrefalva www.kozep.com/endrefalva
Építőanyag Áruház Kft.
www.kozep.hu/epitoanyagaruhaz
Építők forrása www.kozep.hu/epitok-forrasa
Erdély Felszabadítási Hadserege
www.extra.hu/efh/index.html
Erdért Rt. www.erdert.hu
Erdőkövesd www.kozep.com/erdokovesd
Erkádó Kft. www.kozep.hu/erkado
Erogén zóna www.extra.hu/erogen
Erparker Bt. www.kozep.hu/erparker
Eseményhorizont
www.nexus.hu/esemenyhorizont

Esztador Ingatlan www.extra.hu/esztador
Euró-higiénia Bt. www.euro-higienia.hu
Europe Online www.europeonline.com
Eurotextil Kft. www.eurotextil.hu
Eurotrade Kft. (borászat) www.eurotrade.kozep.hu
EÜ.zlet www.extra.hu/euzlet
Eva Herzigova eva-herzigova.ini.hu
Eventsound www.extra.hu/eventsound
Extreme Foto www.webaruhaz.hu/extremefoto
Extrémsport www.kozep.hu/extremsport
Ezer apró cikk www.extra.hu/sokcikk
Fábián Rózsa és Litkei József festőművész www.extra.hu/engict
Family Drink Kft. www.kozep.hu/family-drink
Fantasy Diablo Kispal www.extra.hu/whereadam
Farkas www.extra.hu/farkasod
Fehérnemű-katalógus www.geocities.com/white_goods
Ferép Vasudvar www.kozep.hu/ferep
Ferr-Gasson www.ferr-gasson.hu
Fidel Castro www.extra.hu/castro
Fidelitas www.fidelitas.hu
Filmzenék birodalma www.extra.hu/film-zene
Firewall Kft. www.firewall.hu
Fiúka www.extra.hu/fiuka/index.htm
Fogorvosi rendelő www.tar.hu/sipose
Folder Trade Kft. www.foldertrade.hu
Fordan Mozgásstúdió, Pécs www.extra.hu/rockypecs
Fordítás, tolmácsolás www.start-hu.com/f&t
Forrás vendéglő, Balatonföldvár www.kozep.hu/forrasvendeglo
Fortuna Invest Ingatlan Centrum www.fortuna.ingatlan.hu
Fossati www.timemark.hu/fossati/fossati.html
Franci www.extra.hu/Franci
Full F1 zubi.ini.hu
Fundus Ingatlanközvetítő, Baranya www.kozep.hu/fundus-immo
Füzessyvideo extra.hu/FuzessyJ
Gálaker Kft. www.kozep.hu/gala
Galaktika-bibliográfia galaktika.scifi.hu
Galaxy Net www.extra.hu/galaxy1
Gallery Erdész www.kozep.hu/galleryerdesz
Gallus Kft. www.kozep.hu/gallus
Gamekapocs gamer.koczan.com/kapocs
Gamers www.extra.hu/sbob
Garage Studio www.extra.hu/garagestudio
Garfield back.to/garfield
Gazdagok és szépek extra.hu/gazdagok
Genealógia www.extra.hu/mtom1/index.html
Generál Hesztia Tűzvédelmi és Biztonságtechnikai Kft. www.extra.hu/generalhesztia
Geppetto Faipari Bt. www.kozep.hu/geppetto
Giggio www.extra.hu/Giggio
Gigi – Németh László Városi Könyvtár w3.swi.hu/giren/nlvk/index.html
Gigi – Erzsébet királyné 1953–1898 w3.swi.hu/giren/sisi/sisi.htm
Gigi – LinKönyvtár w3.swi.hu/xena/index.html
Gimis osztály www.extra.hu/a9b
Gina fly.to/ginike
Godóvár panzió www.extra.hu/borzsony
Gokart www.gokart.hu
Gondolatok extra.hu/tanul
Gönczöl Kandalló Bt. www.kozep.hu/gonczol-kandallo
Grafikon www.grafikon.hu
Gráfium Grafikai Stúdió www.grafium.hu
Granárium Zebra Club – Szarvas www.extra.hu/zebraklub
Guards Rt. WAP www.guards.hu/wap
Guczi Segment k2.jozsef.kando.hu/~guczi
Gujdó Grafika Bt. www.extra.hu/gujdo

Gyöngyöspata www.kozep.com/gyongyospata
Gyuszika1 www.extra.hu/gyuszika1
HA1DCZ www.ovarnet.hu/szz/homepage.html
HA2ERO – rádióamatőr www.qsl.net/ha2ero/index.htm
Halmschlager Élelmiszer Nagykereskedés www.halmschlager.hu
Hamvas-Westermann bútorkereskedés www.kozep.hu/hamvaswestermann
Handa Trans Bt. www.kozep.hu/handa-trans
Handó falusi turizmus www.kozep.hu/handoporta
Hardy Kereskedelmi Bt. www.hardy.hu
Helikoptermodell by ramo heli.ini.hu
Helit Kereskedelmi Kft. www.helit.hu
Helit Kft. www.kozep.hu/helit
Henrik www.extra.hu/Henrik
Hermatik extra.hu/hermatik
Heroes heroes.jatekok.hu
Heti Hirdető (Balaton) www.kozep.hu/hetihirdeto
Hévíz www.extra.hu/pandras
Hg1dcm www.ovarnet.hu/mild/page2.html
HG5BYP Rádió Amatőr www.extra.hu/hg5byp
HHS Iroda www.tar.hu/hhs
Hidraszer Kft. www.kozep.hu/hidraszer
Hi-Gem fémmegmunkálás www.kozep.hu/higem
Hip-Hop Forever www.extra.hu/hhf
Hirdetések www.tar.hu/hirdetesek
Hód-Vulkán www.kozep.hu/hod-vulkan
Holiday SE www.extra.hu/holidayse
Home Electric Kft. www.whirlpool.kozep.hu
Hölgyfórum www.holgyforum.hu
Hristos Rajongók Klubja www.hristos.i.am
Hungarian Tourist Guide www.extra-plan.hu
Hunnia Historia www.hunnia.net/history
Hunway Kft. hunway.wamm.com.pl/hu/index_hu.html
Incognito Partnerközvetítő Iroda www.spline.co.hu/incognito
Inda Kft. www.inda.hu
Ingatlanhirdetések www.homelux.com
Ingatlan részletre www.extra.hu/MagyarIngatlan
Ingatlanértékesítés www.kozep.hu/andornaktalya
Ingatlanok (Harkány és környéke) baranya.enterio.hu/immobilien/index.html
Ingyen webhely soproniaknak w3.sopronnet.hu
Inmobil Ingatlanforgalmazó Iroda www.extra.hu/INMOBIL
Intermotor98 Kft. extra.hu/intermotor
Internetáruház www.kereskedelem.com
Internetmarketing-szolgáltatások www.honline.hu
Internetes fórumok forum.lezlisoft.com
Internetes munka www.internetesmunka.ini.hu
Ínyenceknek www.extra.hu/talizman
Irodabútor www.extra.hu/kktrade
Italautomaták üzemeltetése www.italautomata.com
Iványi István www.extra.hu/ivanyi
Ivisti www.extra.hu/ivisti
Jáger Kft. www.jager.kozep.hu
Jailbird www.extra.hu/jailbird
JaMaN www.webkontakt.net/jaman
Játék www.tozso.hu/jatek
Játékok, viccek, egyebek www.extra.hu/kissjan/index.html
Jobb Ápolásért, Gondozásért Alapítvány www.kozep.hu/jaga
Jobbik Hírlevél www.extra.hu/jobbhir
Joe Black www.extra.hu/joe_black
Józsefvárosi Egészségügyi Szolgálat www.extra.hu/jozsefvesz
Juta www.kozep.hu/juta

Kabum-Center www.kabum.ini.hu
Kago gumiabroncs www.kozep.hu/kago-gumi
Kál www.kozep.hu/kal
Kalászprint Kft. www.kozep.hu/kalaszprint
Kalle's Skatedock www.extra.hu/kalle
Kaposmérő www.kozep.hu/kaposmero
Kaposszerdahely www.kozep.hu/kaposszerdahely
Kapu Kft. www.ka-pu.hu
Kapu-centrum Kft. www.kapucentrum.hu
Karancskeszi www.kozep.com/karancskeszi
Kárászy lengéscsillapítók www.kozep.hu/karaszy
Karate-Do International www.extra.hu/karate-do
KAS Színház kasszinhaz.sopronnet.hu
Katófer Kft. www.kozep.hu/irisz
Katonai ruházat www.kozep.hu/family
Kavboy www.extra.hu/kavboy
Kavics Kft. www.kavics.hu
Kavics Kft. www.kozep.hu/kavics
Kazár község webbusiness.webtime.net/kazar
KeletNet Szatmár-Beregi lap www.keletnet.hu
Kennelismertető www.extra.hu/swissy
Képek a puncimról www.extra.hu/biankapina
Keress pénzt netlotto.ini.hu
Keress pénzt www.njszki.hu/~munti/sokpenz.html
Kéri Katalin nostromo.jpte.hu/~carry
Kersák lovasfarm www.kozep.hu/kersak-lovasfarm
Keszthely 2000 www.extra.hu/bmwmcb
Kézműves kovácsoltvasmunkák www.extra.hu/kuriabt
Kiadó nyaraló Siófokon www.kozep.hu/zsigo
Kihajolni veszélyes www.extra.hu/kihajolni/index.html
Kis Bence w3.swi.hu/kis-bence
Kistérségek Fejlesztéséért Tudományos Egyesület extra.hu/kfte
Kiválasztottak oldala w3.swi.hu/kivalaszt
Klara Ingatlanközvetítő www.kozep.hu/klarakft
Klári www.extra.hu/klari53
Klári kézművestábora www.extra.hu/kezmuvestabor
Konnekt Számviteli és Könyvvizsgáló Kft. www.konnekt.hu
Koper Kft. www.koper.hu
Kornar www.extra.hu/Kornlar
Korona Rendezvénytechnika Kft. www.korona.hu
Kossuth mozi műsora extra.hu/forgabi
Kovácsmester igényes munkái www.extra.hu/szilagyikov
Kovikill www.tar.hu/kovikill
KÖMI Bt. www.komi.hu
Könyvelés www.extra.hu/faber
Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség (Gyula) korkofe.ini.hu
Községi Önkormányzat Endrefalva www.kozep.hu/endrefalva
Községi Önkormányzat Kompolt www.kozep.com/kompolt
Községi Önkormányzat Nagyvisnyó www.kozep.com/nagyvisnyo
Községi Önkormányzat Piliny www.kozep.com/piliny
Kreatív Póló Műhely www.tar.hu/kpm
Kutyák alpha.dfmk.hu/~kutya
Kuvis w3.swi.hu/kuvis
Kvalifik Kft. www.extra.hu/kvalifik
Kvalifik Kft. www.kvalifik.matavnet.hu
Laki w3.swi.hu/laki
Lámpatestek www.extra.hu/solinfo
LanceL online shop www.lancel.net
Larix Reklámügynökség www.larix.hu

Laslie apartment's www.extra.hu/IllesL
Látásjavítás www.kozep.hu/latasjavitas
Laura fürdőszoba www.kozep.hu/laura
LCS számítástechnika www.extra.hu/lcs
Leányfalu település www.kozep.hu/leanyfalu
Legyél Te is gazdag! www.gazdagsag.ini.hu
Leon-Car Kft. www.extra.hu/leoncar2000
Leopard script www.extra.hu/leopard
Lepke www.extra.hu/Lepke-1
LG Ház Építész Kft. www.lghaz.kozep.hu
Liget folyóirat liget.grafium.hu
Limbus software www.miskolc.net/limbus
Litkei József festőművész www.tar.hu/litkei
Liverpool FC www.extra.hu/lpool
Macskajancsi www.extra.hu/macskajanos/index.html
Madaras község honlapja www.extra.hu/madaras
Madarasi Hunyadi János Cserkészcsapat www.extra.hu/hjcscs
MADesign www.madesign.net
Madonna menyasszonyi ruhaszalon www.kozep.hu/madonna
Magyar Aktuárius Társaság www.actuary.hu
Magyar Inno Setup www.extra.hu/innosetup
Magyar keresztény fly.to/filadelfia
Magyar Tantrix www.extra.hu/Tantrix
Magyar toplisták www.top100.hu/or_magy.html
Mare Nostrum Yacht Charter www.marenostrum.hu
Margaréta – Szabó Cukrászda www.kozep.hu/margaretta
Masters www.pestbuda.net/masters
Mastino www.extra.hu/bmastino
Máté Balázs www.extra.hu/matebal
Materiál Vegyipari Szövetkezet www.material.hu
Mátraballa www.kozep.com/matraballa
Mátraballa www.kozep.hu/matraballa
Mátyás Autósiskola www.kozep.hu/matyas-autosiskola
Maura welcome.to/maura
Mb www.extra.hu/kioken
MC. Monte Carlo Biliárd & Club www.extra.hu/montecarlo
Med-Szerviz www.kozep.hu/med-szerviz
Megyekő Kft. www.extra.hu/megyeko
Mena Survino w3.swi.hu/menas
Meoe Gyékényesi Szervezete www.extra.hu/meoe-gyekenyes
MES Kft. www.mes.hu
Metzger Trans szállítmányozás www.kozep.hu/metzger-trans
Mevid vendéglátás www.kozep.hu/mevid
Mezőgazdasági gép felújítása www.kozep.hu/beres-ross
Michael Schumacher schumi.ini.hu
Mikes József www.extra.hu/omijo
Mild Trans Bt. www.ovarnet.hu/mild/index.htm
Mina www.extra.hu/mina
Mini funclub www.extra.hu/minifunclub
Miniplus www.extra.hu/miniplus
Miskájefté Ingatlanközvetítő www.kozep.hu/miskajefte
Miskolczi Antal (fuvarozás) www.kozep.hu/miskolczi
Misku www.extra.hu/misku
Miss Cyberspace Hungary www.misscyberspace.net
Mitsubishi Klub Egyesület www.extra.hu/mitsuklub
Mixtura/Radio 1 www.mixtura.offers.hu
Mobilfónia www.mobil.fnet.hu
Mókuskerék Bt. www.tar.hu/mokuskerek
Molnár – csokor, édesség, ajándék www.extra.hu/mcsokor
Monster Software www.extra.hu/monstersoftware
Morva György www.extra.hu/morva
Mosdós település www.kozep.hu/mosdos

Mosonmagyaróvári Városi Televízió www.ovarnet.hu/mmvtv/index.html
Mr. Tom www.extra.hu/Mr_Tom/index.html
MTA Történettudományi Intézete www.tti.hu
Muhari Photo zek.swi.hu/muhari
Munkavédelem www.extra.hu/kalvis
Musiclinks www.extra.hu/musiclinks
Múzsák könyvesbolt www.kozep.hu/muzsak
Nagykanizsa 100 éve képeslapokon www.extra.hu/szombath
Nagyvisnyó www.kozep.hu/nagyvisnyo
Navigátor Baráti Kör www.nexus.hu/nbkor
Nefelejcs virág www.extra.hu/viraguzlet
Négynyelvű online szótár szotar.lezlisoft.com
Négyes csoport www.extra.hu/negyescsoport
Nemeno nemeno.punci.net
Nemesgép 2000 Kft. www.kozep.hu/nemesgep2000
Népstadion és Intézményei www.nsi.sport.hu
Netmagazine www.extra.hu/Netmagazine
Nfs High Stakes www.extra.hu/jacko_garage
Nostredamus www.yourwebhome.com/nostredamus/index.htm
Novaj www.kozep.com/novaj
Novaj www.kozep.hu/novaj
NR Bau Kft. www.kozep.hu/nrbau
Nyaralók Enyingen www.kozep.hu/ingatlan-galne
Óbuda Szövetkezet www.kozep.hu/obuda-szovetkezet
Óbuda Termelő és Szolgáltató Szövetkezet www.obuda-szovetkezet.hu
Ogiva Informatikai Bt. www.ogiva.com
Oiltech Kft. www.extra.hu/oiltech
Okley Quake1-lapja www.extra.hu/quake1
Ólombetétes, homokfújt üvegek www.extra.hu/colorglass
Ólomkristály Bt. www.extra.hu/olomkristaly
Omnikom Mérnöki Iroda www.omnikom.hu
Omni-Opt Kkt. www.omniopt.hu
Online adótanácsadó www.stg.co.hu/adotanacsado
Online webshop www.hpcom.hu
Óra www.timemark.hu
Oros András (gumis) www.kozep.hu/oros
OrvosFórum www.orvosforum.ini.hu
Ostudio Gamez www.extra.hu/ostudio
Oxigén Relax Stúdió www.oxigen-relax.kozep.hu
Önvédelem www.nexus.hu/harcmuvesz
Örtilosi VT www.extra.hu/peeti-shoow
Paci www.extra.hu/sverd
Pál-Art www.kozep.hu/pal-art
Palatin Kft. www.kozep.hu/palatin
Pap Tüzép, Siklós www.kozep.hu/pap-tuzep
Papagáj www.extra.hu/BBee/index.html
Papagaj PArrot members.tripod.com/bulu10
Papesz www.extra.hu/papesz/index.html
Parabend w3.swi.hu/kumakux
Párizs '97 Kft. www.kozep.hu/parizs97
PC Forever www.extra.hu/pcforever
Pécsi Mecsek Futball Club www.extra.hu/pmfc
Pécsi Sütőipari Rt. www.kozep.hu/pecsisuto
Pécsi Sütőipari Rt. www.pecsisuto.hu
Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete web.matavnet.hu/pdsz
Penthouse www.extra.hu/penthouse
Perec-Pék www.kozep.hu/perec-pek
Perger László Gyula www.extra.hu/pergerlaszlo
Péter Gábor www.extra.hu/numero
Petika – ezt kerested! fly.to/petika
Pető Levente www.extra.hu/pele
Petőfi Sándor Városi Művelődési Központ, Győr www.c3.hu/~psvmk
Phanthom www.tar.hu/phanthom
Pharma-Dent Kft. www.extra.hu/pharma-dent
Pierre Cardin www.timemark.hu/pierrecardin/pierrecardin.html
Pierrot drinkbár – Nyíregyháza www.stg.co.hu/pierrot
Pietro's Savage Garden www.extra.hu/savage-garden
Piliny www.kozep.hu/piliny
Pilisjászfalu www.kozep.hu/pilisjaszfalu
Pimiller Gép és Szerszámkereskedés www.kozep.hu/pimiller
Playboy Cenetfolds www.tar.hu/pbcf
Playr www.extra.hu/playr/index.htm
Polarisboy www.extra.hu/polarisboy
Ponyvaweb www.extra.hu/ponyvaweb
Port Gábor homepage-e www.extra.hu/pogisz
Port Hungary öntözéstechnika www.extra.hu/portis
Pro Sec Vagyonvédelmi Kft. www.prosec.hu
Profi Bagger (földmunkagép) www.kozep.hu/profibagger
Programtár w3.swi.hu/prgtar
Protokollár www.extra.hu/protokollar
PTE KTK F.E.B. www.ktk.pte.hu/feb
Pubi swi.hu/pubihome
Quaestor Értékpapír Rt. www.quaestor.hu
Rasszizmusról www.extra.hu/rasszizmus
Reflex Bt. www.extra.hu/reflex_bt
Remy kozmetika www.nexus.hu/remenyia
Return www.extra.hu/returns
Riba Zoltán www.extra.hu/riba2
RIVA Európa Bt. www.extra.hu/rivaeuropa
Rock és irodalom www.klte.hu/~szimicsi
Rocklegendák www.tar.hu/rockstory
Roll-Soft Kft. www.rollsoft.hu
Roll-Trade Kft. www.vredestein.hu
Romantikus verspályázat versek.lezlisoft.com
Rónai Attila ötvös www.kozep.hu/ronai-otvos
Roncsderbi www.extra.hu/roncsderbi
Rónyai Ügyvédi Iroda www.kozep.hu/ronyai
Roxette www.extra.hu/roxette
Royal Cafe Rolling Rock www.kozep.hu/rollingrock
Rózsakert kemping, Bp. www.extra.hu/rosengarten
Rövidzárlat rovidzarlat.ini.hu
Ruszwurm cukrászda www.kozep.hu/ruszwurm
Saját www.extra.hu/xxxdan
Salgo Rallyk www.extra.hu/salgo
Samata Kft. www.kozep.hu/samata
Sárgacsikó Cserkész Őrs www.extra.hu/sargacsiko
Sárkány www.extra.hu/sarkany
Sárkány Miki www.extra.hu/SarkanyMiki/index.html
Sárköz Ákos www.extra.hu/sarkozia
Saxon Virtual Company extra.hu/svc
Scalare-akváriumok www.extra.hu/scalare
Schäfer és Tsa Bt. www.extra.hu/seidner
Scharek és Társa Bt. www.extra.hu/scharek/index.html
Schweiker-Pesti Nyílászárógyártó Kft. webbusiness.webtime.net/schweiker-pesti
Sellő Stúdió, Daisy esküvői kártyák www.stg.co.hu/daisy
Shamrock Irish Pub www.stg.co.hu/shamrock
Si Ker élelmiszer www.kozep.hu/si-ker
Similand similand.spedia.net
SIN www.extra.hu/soliver/index.html
Sióbusz Kft. www.kozep.hu/siobusz
Sir Pepe's World www.extra.hu/sirpepe
Sir Pumpkin – heavy metal www.extra.hu/Pumpkin
SIVIC www.extra.hu/sivic
Sixvil divatház www.sixvil.com
SkM cReW www.extra.hu/skmcrew
Skontroaudit Kft. Adószakértő, Könyvvizsgáló Gazdasági Szaktanácsadó Kft. www.stg.co.hu/skontroaudit
Slágerlista és egyebek www.extra.hu/tomsa
Slidin'tune Music Networks jeffi.mdbsz.nu/smn
SLIP Tánc-Sport Klub www.stg.co.hu/slip
Smoking cigarettapapír www.smoking.hu
SMS szex www.extra.hu/puncee
Soiree Party Service www.soiree-partyservice.com
Solya www.extra.hu/solya
Somogyi Aranykorona Ingatlan Iroda www.kozep.hu/somogyi-aranykorona
Sonora Hungarica Consort és Alapítvány www.extra.hu/sonora
Sooter's – Pécs www.kozep.hu/sooters-pecs
Soproni fiúkollégium www.kozep.hu/soproni-fiukollegium
Söpi www.extra.hu/totle
sPacemakers zenekar www.extra.hu/avspacemakers
Spiderweb www.extra.hu/spiderweb
Star Wars: A Sith bosszúja www.extra.hu/sw7
Struktorg www.stg.co.hu
Submarine w3.swi.hu/submarine
Super Nintendo www.supernintendo.ini.hu
Support & Serve Kkt. www.extra.hu/supportandserve
Suszter Tibor (lakatosipar) www.kozep.hu/suszter-tibor
Suzuki www.suzukiauto.hu
Swiss Army www.timemark.hu/swissarmy/swissarmy.html
Syba Kft. www.syba.kozep.hu
Szabados kárpitos www.kozep.hu/szabados-karpitos
Szabó Kristóf www.extra.hu/kristi
SZAK Kiadó www.szak.hu
Szakács Márton www.nexus.hu/szakipage
Szakrális körtánc www.extra.hu/kortanc
Szalkári Zoltán www.extra.hu/piktor
Számítástechnika extra.hu/star-comp
Szavazógép www.kozep.hu/szavazogep
Széchenyi István Ifjúsági Egyesület vasmacska.sth.szif.hu/sziie
Székesfehérvári Ifjúsági Fúvószenekari Egyesület www.extra.hu/fehervarband
Szekszfilm www.extra.hu/szekszfilm
Szelidi-tó és környéke www.extra.hu/szelidito
Szenna www.kozep.hu/szenna
Szent Gellért Lelkigyakorlatosház www.kozep.hu/szentgellertlelkigyakorlatoshaz
Szentendrei Galéria www.kozep.hu/galeriaerdesz
Szepiseed Agrárkereskedelmi Iroda www.kozep.hu/szepiseed
Szériaszámok www.extra.hu/icebob1
Szerszámszaküzlet www.gelko.hu
Szex, pia, stex www.extra.hu/tibike111
Szilaspataki Forti Kennel www.extra.hu/szfk
SZINUSZ Lövész Sport Egyesület www.szinusz.fnet.hu
Színvonal lakberendezés www.kozep.hu/szinvonal
Szirovatka (géplakatos) www.kozep.hu/szirovatka
Szováta www.extra.hu/szovata/index.html
T and T Buci pékség www.kozep.hu/bucipek
Táltos Vigadó www.kozep.hu/taltos-vigado
Tárhelybérlési ajánlat internet.lezlisoft.com
Tarnaszentmária www.kozep.hu/tarnaszentmaria
TBKP Webművek www.tbkpnet.ini.hu
Tebászi Kft. www.kozep.hu/tebaszi
Technika www.extra.hu/cit
Technocar Rt. rugógyáregysége www.kozep.hu/technocar-rugo
TechShow 2000 techshow.grafium.hu
TECO Hungary Kft. www.kozep.hu/teco
Tenkes Trans Kft. www.kozep.hu/tenkes
Tiko Time www.timemark.hu/tikotime/tikotime.html
Tiller Team Kft. www.digitel2002.hu/tiller
Tilonasec www.extra.hu/tilonasec/index.html
Tiofris Bt. tiofris.ini.hu
TippTop.com – új www.tipptop.com
Tititex függönyszalon www.kozep.hu/87titi
Tokaji Róbert www.extra.hu/tokajirobert
TollTex 2000 www.digitel2002.hu/tolltex
Tolonics Elektronika www.kozep.hu/tolonics
Tóth Frigyes Autóház Kft. www.nissantoth.hu
Tömény szex www.extra.hu/baszas
Tram hard rock zenekar www.extra.hu/tram
Trianoni béke – elcsatolt települések www.extra.hu/molnaristvan/trianon.html
Triola hangszer www.extra.hu/triola
TuningCenter www.tuningcenter.cjb.net
Tűz- és munkavédelmi szaküzlet www.kozep.hu/tuzesmunka
TV3-emlékoldal tv3.hungary.nu
UFO együttes www.geocities.com/ufoegyuttes
Unimontex ipari szolgáltatás www.kozep.hu/unimontex
UniMontex Kft. www.unimontex.kozep.com
Urbán és Társa Kft. www.stg.co.hu/urban
Utánfutó-készítés www.kozep.hu/utanfuto
Ügyviteli szoftver www.extra.hu/belsoft
Üvegezés www.extra.hu/pamlenyi/
Üzlet az interneten www.offers.hu
Üzletház www.uzlethaz.com
V.L. viccoldala www.extra.hu/steve81
Vállalkozások menedzselése www.dipolog.hu
Váratlan utazás avonlea.zsolt.net/avonleah.html
Varroda eladó www.extra.hu/xraysoft
Vasép Generál Építőipari Kft. www.kozep.hu/vasep-sarvar
Vay Ádám Gimnázium www.extra.hu/vayadam
VAZZER NetLottó www.napfolt.hu/vazzer
Vega SMS, szex, Mp3 leeloo.kiskapu.hu/vega
VELOCO Bt. www.kozep.hu/veloco
Ventillátor www.extra.hu/ventillator
Vértesalja ÁFÉSZ www.extra.hu/vertesalja_afesz/index.html
Vikidál Gyula www.extra.hu/rockzene/vikidal.htm
Viking Rt. www.kozep.hu/vikhar
Világbank w3.swi.hu/famous
Villa Aqua panzió www.kozep.hu/villa-aqua
Villamos biztonságtechnika tar.hu/mdrahos
Virágtartók www.extra.hu/viragtarto
Visegrádi régésztábor www.extra.hu/visegrad
Visual Basic-zóna w3.swi.hu/vbzona
Voodoo Animációs Stúdió www.extra.hu/VoodooStudio
Vö-Fa esküvői ruhakölcsönzés www.kozep.hu/vofa
Vrml www.extra.hu/szihun
Wanax www.extra.hu/wanax
Wanted Service www.extra.hu/wanted
Warez krowarez.ini.hu
Webkings Csoport www.webkings.hu
WebSzex w3.swi.hu/webszex
WIG Hungária www.kozep.hu/wig
WiKing's Aviation Network www.tar.hu/wiking1
World 3D www.extra.hu/world3d
Xena & Hercules www.extra.hu/Xena
Yenka www.extra.hu/yenka
Zady's Web Center www.zady.cjb.net
Zakeus étterem www.zakeus.kozep.hu
Zaphod www.extra.hu/beeblebrox
Zek startlap Zek.Swi.Hu
Zene www.extra.hu/pegzene
Zenemánia www.extra.hu/homeboygo
Zoli@ www.floppy.hu/~silye
Zsákutca együttes www.extra.hu/zsakutca
Zselici Táj vendégház www.kozep.hu/zselici-vendeghaz
Zsolt w3.swi.hu/maxizsoci

Pályázat

Május van, ismét egy informatikai kiállítás, ahol ismét elismerést adunk át a félév legjobb „amatőr" szerzőinek. Ezúttal a következő recenzenseket várjuk a május 9-én 15 órakor kezdődő díjkiosztásra a Prím infós standjára, a vásárváros D pavilonjába:

***Herner Dániel* (DANIEL@ADAM.HU) és *Bihari Lajos* (LUI@SZOL.SZUV.HU) éppen csak lekéste a compfaires eredményhirdetést, „Se nem igen, se nem nem – hanem?", illetve „Ha már nem firkálhatsz a padra, küldd a neved a Marsra!" című írásaik tavaly októberben jelentek meg. *Pőcze Balázs* (BPOCZE@MATAVNET.HU) a novemberben megjelent, „God save the queen" című írásával került a legjobbak közé. Általános tetszést aratott *Video (Varga Gábor)* (VIDEO@MATAVNET.HU) decemberi recenziója is, a „Sok hűhó semmiért". Az idő a Pályázat ellen dolgozik, ugyanis régi sikeres pályázóink egyre inkább professzionális újságíróvá válnak, s ha éppen valamit a „t@lálós" rovatnak szánnak is, azt is pénzért, pályázaton kívül teszik. Így év elejéről most nincs díjazottunk, csupán a márciusi számból emeljük ki (és hívjuk meg) *Antal Bélát* (ANTALB@NETPOSTA.NET) és az áprilisiból *Miseta Zsoltot* (MILLU@DPG.HU), az előbbit „Doug Henning, a varázsló és a csodapark", az utóbbit a „Vegyél autót kedvezményesen!" című írásért.**

Az új forduló pedig máris indul, eredményhirdetés a Compfairen.

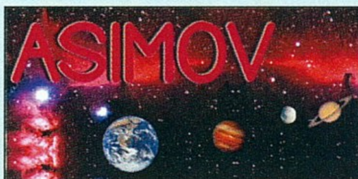
Láng Attila D. / Lang_Attila@e73.kibernet.hu

Asimovológia

„A körnek nincs vége" (Arkady Darell)

PÁLYÁZATUNKRA ÉRKEZETT

Isaac Asimov nyolc éve halott, de művei elevenebbek, mint valaha. A könyvesboltok és könyvtárak polcain vadonatúj köteteket láthatunk Asimov hatalmas betűkkel nyomott nevével, alatta kisebb betűkkel: „nyomán" – majd egy másik szerző szerepel. Asimov neve nemcsak reklámnak kellett: a történetek kapcsolatban állnak az ő műveivel, az ő gondolatait folytatják, az ő szereplőinek életét bővítik. De Asimov nem halála után vált legendává, hanem már fiatal fejjel.

Az okokat hosszan lehetne részletezni, de abból irodalomtudományi értekezés kerekedne, nem pedig webajánlat. Lássuk tehát, a sokmillió Asimov-rajongó mit talál a neten, ha kicsinyt körülnéz.

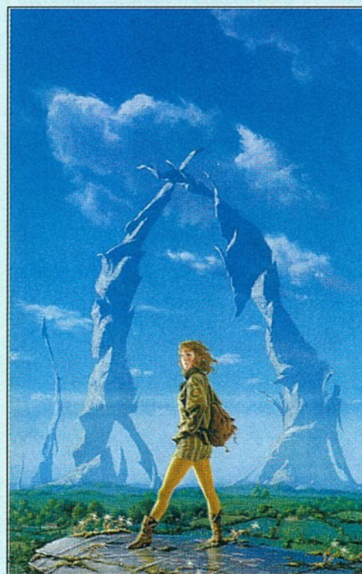
Ami legjobban tetszett nekem, az a TerminusCity. Itt minden megtalálható, ami az Alapítvány és Robotok sagával kapcsolatos. A honlap érdekes keveréke az Asimov által kitalált és az azóta keletkezett dolgoknak. A fenti link a csillagtérkép címe, amit Asimov sosem csinált, de *Mike Carlin* igen, hűen követve a könyvekben olvashatókat. Itt képeket láthatunk kitalált bolygókról, ami nem sajátja más enciklopédiáknak. (Mellékelek egy képet a Gaiáról és az Öszvér kalgani palotájának rajzát, utóbbit *Stephen Hickman* készítette.) Megvan itt a szereplők teljes névsora, mármint az Alapítvány és Robotok tizenvalahány kötetének összes szereplője, köztük olyan apró epizodisták, mint Karoll Rufirant vagy Mori Luk. (Kvízkérdésnek is beillik, hogy hol szerepelnek.) Nemkülönben megvan itt az összes űrhajó névsora műszaki adatokkal, s természetesen a robotika és a pszichohistória története is.

A honlap ízléses kiállítása és jól áttekinthető szerkezete külön dicséretet érdemel.

Edward Seiler dísztelen, egyszerű oldala más szemszögből közelíti meg a kérdést: az alkotások részletei helyett azok összefüggéseit és keletkezésük történetét tárja fel. Itt a galaktikus történelem nem 1982-től az alapítványi kor ötszázadik évéig tart, hanem az első novella megírásától Asimov haláláig. Rengeteg linket is közöl, s mielőtt félredobod az Internet Kalauzt, és rohansz csatlakozni, gyorsan szólok, hogy maguk a művek egyelőre nem találhatók meg a neten. Viszont meg lehet venni őket a Random House-tól, amely különben semmit sem tud a könyvekről, csak apró fényképeket mutat.

John H. Jenkins oldala megint más szemszögből közelít: irodalmilag. Úgy tűnik, végigolvasta Asimov szinte egész életművét, mármint nemcsak az Alapítvány és Robotokat, sőt nemcsak a fantasztikus műveket, hanem mindent. Listába, sőt listákba szedte őket, és kritikát írt róluk. Óriási munkát végzett, de van is látszatja, észrevette, hogy Asimovnak nem volt erőssége a jellemrajz, és ez alól csak Arkady Darell briliáns figurája a kivétel. (Néhány megállapításával ugyan nem értek egyet.)

Az Isaac Asimov's Foundation Universe honlap meglepően nagy parádéval kezdődik, s a kitalált írással (különben egy közönséges fonetikai font) megjelenő üdvözletet látva az embernek az a gyanúja támad, hogy nem komoly a dolog. De aztán ez eloszlik, mert az oldal nem csupán szép, de színvonalas is. A könyvborítókra specializálódott, amelyek – figyelem! – nagy felbontásban letölthetők. Valódi galaktikus zenét is – illetve az én esetemben e helyett csak hibaüzenetet – „játszik".

Galaktikus zenéből nagy mennyiség található *Mike Carlin* másik lapján, az Encyclopedia Galacticán. Van 2001. X-akták, Csillagok háborúja, de csak MIDI, nem MP3, ne örülj előre. Nekem le sem jönnek, valami hiba lehet. De hát nem is ez a lap lényege. Nagy része betűről betűre, sőt képpontról képpontra azonos a TerminusCityvel, de egy külön keret található előtte.

Még van tovább is, csak néhányat mutattam be a sci-fi zsenije által ihletett honlapokból. Rengeteg van. A körnek itt sincs vége.

KAPCSOLÓDÓ LINKEK:
TERMINUSCITY (MIKE CARLIN) – **MEMBERS.TRIPOD.COM/TERMINUSCITY/GALACTOGRAPHY/INDEX.HTML**
ASIMOV HOME PAGE (EDWARD SEILER) – **WWW.CLARK.NET/PUB/EDSEILER/WWW/ASIMOV_HOME_PAGE.HTML ISAAC**
BOOKS@RANDOM HOUSE – **WWW.RANDOMHOUSE.COM**
JENKINS' SPOILER-LADEN GUIDE TO ISAAC ASIMOV – **WWW.BLUENEPTUNE.COM/~TSENG/ASIMOV/ASIMOV.HTML**
ISAAC ASIMOV'S FOUNDATION UNIVERSE – **HOME.INTERSTAT.NET/~SLAWCIO/FOUNDATION/COVER.HTML**
ENCYCLOPEDIA GALACTICA (MIKE CARLIN) – **WWW.GEOCITIES.COM/AREA51/DIMENSION/1136**

Novák Aron / aaron@maffia.hu

Gnutella

Félreértés ne essék, a cím jól van írva, nem a Nutelláról szól a cikk, hanem a GNUTelláról. Mi ez az egész? Olyan, mint a Napster, csak jobb. Ha ez a válasz nem mindenkit elégít ki, akkor: decentralizált fájlcserélő rendszer. Azaz mégsem olyan, mint a Napster. Letölthető a **GNUTELLA.DE/MP3/GNUTELLA/DOWNLOAD** címről. Gyorsan installáld, és indítsd el a programot, utána meg láss csodát!

Kell 1 db IP-cím a használathoz, ezen a gépen keresztül érjük el a többit. Miről van szó? Arról, hogy rengeteg gépéhez csatlakozhatunk, ők pedig hozzánk, és egymás gépein keresztül jutunk el mondjuk egy amerikai gép fájljaihoz. Mi a nagyszerű ebben? Az, hogy ha a Napsternél meghal a központi gép, mindennek vége. Itt pedig vígan folyik a fájlcsere, hiszen nincs is központi gép. Amikor én hozzájutottam a programhoz, első kérdésem az volt: „Honnan tudom meg más gnutellázó emberek IP-címét?" Ne kezdj el találgatni, totózni, véletlen számokat gyártani, itt egy kisebb lista: 132.230.14.193:6346, 164.107.68.78:6346, 132.170.135.155:6346, 212.186.168.159:6346, 137.104.168.134:6346, 24.68.222.19:6346, 208.244.141.179:6346, 169.229.80.150:6346 – és még van jó néhány.

NUTELLA.DE
Gnutella Download
Gnutella
Clones , alternative Clients

Ezek állandó kapcsolatok, bátran próbálkozz velük. A kettőspont után jön a portszám, amely lényeges adat a csatlakozáshoz. Az egész címet portszámostul a GnutellaNet ablakban kell feléleszteni, hozzácsatlakozni a mögötte rejlő géphez. Az Uploads szekcióban megnézheted, hogy tőled mit töltenek le. A Downloads meg a fordítottja, ugye milyen nehéz kitalálni? Mire lenne jó, ha nem lehetne a Search alatt keresni? Szenzációs, hogy azt is nyomon követheted, amit nálad keresnek. Ez legtöbbször pornóvideo- vagy programfájl... Konfigurálni is lehet a rendszert, be lehet állítani azt a könyvtárat, ahová az általad letöltögetett dolgokat kell mentenie, a te fájljaid helyét, a keresett fájlkiterjesztéseket, a mi portunkat, a maximális keresési eredmény számát. Mit ne mondjak, jól konfigurálható!

Reszkess szerzői jog, ez még a tűzfalon is átmegy! Akármit le lehet tölteni! Fantasztikus lehetőségek rejlenek benne, és nemcsak illegális dolgokra lehet használni, hanem komolyabb dolgokra is. Mondjuk a cég intranetjén remekül használható a dolgozók közötti fájlcserére. Csak sajnos nem ez a jellemző, de sebaj... A legnagyobb poén az egészben az, hogy a WinAmp készítőgárdájából került ki az alkotó. Persze a cég rögtön letagadta a fekete bárányt, de ez nem állíthatta meg a programot. Hajrá GNUTella!

Hetesi Péter Pál (G3) / gregor@irisz.hu

Jelents föl, ha kedves az életed!

Nem biztos, hogy a millenniumi ünnepségek krónikájának legfényesebb lapjain tartják majd számon, de tény: soha egyetlen európai fővárosban nem futott be annyi följelentés a Gestapóhoz, mint Budapesten. A rossz nyelvek ehhez némi szarkazmussal hozzátehetik: nem járt jobban az ÁVH, a KGB és a Nemzetbiztonsági Hivatal sem.

Majd pont a világháló magyar fertálya lesz mentes az ilyetén bonyodalmaktól! Csodálkozni csupán azon lehet, hogy csak ilyen sokára akadt vállalkozó szellem, aki

VIRTUÁLIS FELJELENTÉS
KÉRDŐÍV
TALLÓZÁS
Lyss Internet | Video Guard | Shop | GSM | MP3 | Hirdessen itt! | Vállaljuk... | Élő közvetítés
Netstart | Villámapró | Iránytű | Fegyverzet | Fórum | Voksolj! | Kereslek...
Chat | Fotochat | Videochat | Film | Gyóntató | Képeslapküldő

Kedves Honfitársunk!

A zt, h ogy f eljelentő n emzet v agyunk, m ár a történelemkönyvekből is tudjuk. Már III. Szulejmán emlékiratában is szerepel, hogy a 170 leigázott ország közül Magyarországon érkezett a legtöbb feljelentés pergamenen, kutyabőrön és egyebeken.
Ugyanezt a kedves népszokásunkat gyakoroltuk az Osztrák- Magyar Monarchia, s később a német, majd a szovjet megszállás alatt.

Mint a belügyi iratokból kiderült, a budapesti szemétégető is azért épült, hogy a rendszerváltáskor a III/3- as ügyosztály elégethesse azokat a jelentéseket, melyeket egymás ellen tettünk.

Hogy a feljelentésre való hajlamot génjeinkben hordozzuk, bizonyítja a Környezetvédelmi Minisztérium esete is, ahol már az alkalmazottól a miniszterig mindenki fel lett jelentve.

S miután polgáraink már mint szenvedélyt gyakorolják a feljelentgetést, íme, hölgyeim és uraim, Magyarországon és egyben világpremierként is ***itt az első online virtuális feljelentő honlap!***

Ez az a hely, melyről mindenki álmodott, melyre mindenki vágyott!
Ez az a hely, ahol mindenki kielégítheti vágyait, ahol bosszút állhat, ahol másokat az őrületbe kergethet!

hálószemmé formálta e lappangó vágyat: **WWW.LYSS.HU/FELJELENTO/INDEX.HTML**.

Hálát adni az égnek pediglen azért érdemes, hogy amikor a nagy idea megszületett, s elfoglalta az őt megillető helyet a neki szánt szerveren, már némi irónia is keveredett/keveredhetett a megvalósításba. Hogy egy mostanság kevésbé szalonképes filozófust idézzünk, *Engels* szerint az emberiség nevetve szabadul meg a múltjától. Vagy sehogy.

Egy jófzű virtuális följelentés számos üdvös hatással bírhat. A düh már akkor kezd párologni, midőn az ember nekiveselkedik a nagy magyar infosztrádának, és följut rá. (Maximum bővül a feljelentendők köre... Már ha a reménybéli följelentő meg tudja mondani, ki miatt cammog az adat ilyen kutya lassan...) Eztán már csak be kell pöttyenteni kedvenc keresőnkbe a feljelentés szót, ha nem „bukmárkoltuk" el magunknak jó előre az oldalt. Az Altavista 160 találatot jelez. A Dunántúli Naplótól *Cseh Tamás* dalszövegein át a **WWW.FOGYASZTOVEDELEM.COM**-ig széles a skála. Ha Origoék Altavizsláját faggatjuk, 1362-re nő a szóba jöhető dokumentumok száma.

Érdeklődhetünk persze valamelyik csatin, végigtrappolhatunk a friss és kevésbé friss portálok környékén, míg el nem érjük célunkat. Kitartásunk jelesre vizsgázott. Dühünk vélhetően már félúton elpárolgott.

Eztán már valójában csak rajtunk áll, hogy kit miért találunk följelentésre méltónak. Ha még arra is marad spirituszunk, hogy mindezt a helyzethez illő komolytalansággal tegyük: bingó! Ha nem, hát megint elment egy vonat.

B@RANGOLÁS

Aruba

(Aruba Real Estate)

www.arubarealestate.com/aruba_info

Aruba, a Karib-tenger cseppnyi szigete 30 km-re északra fekszik Venezuelától, és mindössze 12 fok választja el az Egyenlítőtől. Fekvése szerencsés, mivel a hurrikánövből már kiesik, viszont időjárását még a trópusi szigeteken jellemző éghajlat határozza meg.

A sziget első őslakói körülbelül időszámításunk előtt 2000 évvel értek partot. Ők voltak a caquite indiánok, akik Venezuela északi részéről a rendkívül vérengző karibi indiánoktól fenyegettetve Arubára menekültek. Emléküket ma olyan városok és földrajzi helyszínek őrzik, mint például Turibana, Guadirikiri vagy Camacuri (indián főnökök és harcosok nevei).

A spanyolok érkeztük után az akkorra már őslakosnak számító indiánokat rabszolgasorba kényszerítették, és bányákba hurcolták.

1642-ben, amikor a 80 éves spanyol–holland háború a végéhez közeledett, a sziget holland kézre került. 1824-ben ők megtalálták azt, amit a spanyolok hiába kerestek: az aranyat. A kitermelés óriási tempóban indult meg, és az aloe – amely a nap okozta bőrégés enyhítésére alkalmas –, valamint a foszfátok mellett az arany lett a fő exporttermék. Egy idő után azonban a csillogó fémkészletek kimerültek, bányászata a XX. század elejére szinte teljesen leállt. A megváltást a fekete arany hozta, vagyis a kőolaj. 1928-ban a hollandok olajfinomítót építettek a szigeten, ami újra mozgásba lendítette az üzletet. A század közepén az Esso (most már több országban Exxon) több mint 8000 embert alkalmazott: Aruba lakosságának 16%-át.

A kedvező gazdasági háttérnek köszönhetően Aruba a térség legmagasabb életszínvonalú szigetévé vált. Mára már a turizmus a legfőbb tényező a sziget életében, egyre-

másra épülnek a szállodaláncok. Néhány röpke év alatt Aruba lett az egyik leglátogatottabb hely a Karib-szigeteken, évente kb. egymillióan fordulnak meg itt.

Európ@ fővárosai

Varsó

(GoPoland!)

www.gopoland.com/wheretogo/warsaw/history

Az első írott emlék a XI. századból származik, amelyben arról tudósítanak, hogy *Mazowiecki* herceg faerődítményét Jazdowban felgyújtották az orosz-litván rablók. Ezt ugyan újjáépítették, de szerencsétlenségére 1281-ben ismét leégett. Csak a század végére épült meg Jazdowtól északra egy masszívabb, falakkal körbebástyázott erőd, amely a mostani varsói királyi vár helyén állt. 1413-ban a *Mazowi* hercegek székhelyükké tették ezt a területet, és a város, amit ma Varsóként ismerünk, elindult a fejlődés útján.

III. Zigmund Krakkóból ide tette át székhelyét, ezzel egyszersmind fővárosi rangra emelve a települést.

A „királyi közelség" ellenére Varsót 1655-től három éven keresztül folyamatos svéd támadások érték, háromszor ostromolták meg és fosztották ki teljesen. *III. (Sobieski) János* megválasztásakor a város új erőre kapott, azonban az ismételt svéd támadások miatt a helyzet bizonytalan és nyugtalanító maradt a XVIII. század végéig. Ekkorra erősödött meg a *Saski* család annyira, hogy megszilárdítsa a politikai helyzetet, és Varsót újra a kultúra, valamint az oktatás központjává tegye. Ez a korszak mint második aranykor került bele a történelemkönyvekbe.

1918-ban a lengyelek függetlenségüket visszanyerve hamar hozzáláttak városuk újraélesztéséhez és bővítéséhez, de az újabb háború ismét közbeszólt. A jól ismert dátum 1939. szeptember 1-je, amikor *Hitler* csapatai egy hónap alatt felmorzsolták a hősiesen küzdő, de első világháborús technikával felszerelt sereget. 1943-ban a zsidó gettó felkelése egy hónapig tartott, majd a német erők fölénybe kerültek, és likvidálták a lázadókat. A rákövetkező évben a varsói felkelés a felszabadulás reményében tört ki, azonban a Visztula túlpartján táborozó szovjet hadsereg nem nyújtott semmiféle támogatást a házról házra tartó küzdelemben, így a kezdeményezés elbukott. Hitler ekkor kiadta a parancsot Varsó megsemmisítésére, aminek következtében a város 85%-át porig rombolták.

A második világháború után a királyi várat és az öreg várost XVII. és XVIII. századi festmények alapján építették újjá, de sajnos a város többi része nem a „múltra épült", így a szocialista építészet csodálatosnak éppen nem mondható jellegét öltötte magára. 1989-től az országban újra demokrácia uralkodik, Varsó pedig szépen fejlődik, talán erőteljesebben, mint valaha: egyesek szerint most lépett be harmadik aranykorába.

ÉLETMÓD

Hogy meg ne szakadjon a szívünk

(American Heart Association)

www.americanheart.org

A helyes táplálkozás egy egész sor betegségtől óvhat meg minket, nem beszélve az elhízásról, ami nemcsak látványnak rossz, de egészségünkre is káros hatással van – például szívbetegségek kialakulását is elősegíti. Ha már végképp össze lennénk zavarodva annak tekintetében, hogy mit ehetünk, és mit nem, az American Heart Association oldalain részletes információkat találhatunk erről. Külön-külön megtudhatjuk, hogy az egyes étel- és italfajtáknak melyek a jó és rossz hatásaik szervezetünkre.

Amint a szervezet nevéből is kiderül, főleg a szív dolgaival foglalkozik, vagyis hogy hogyan kerüljük el a szívbetegségeket, a szívrohamot. Nem meglepő, hogy Amerikában komolyan foglalkoznak a témával, hiszen rengeteg túlsúlyos vagy más okból veszélyeztetett ember él ott, arról nem is beszélve, hogy a gyorséttermeket sem mi találtuk fel, hanem ők. Ha hirtelen elment a kedvünk a hamburgertől és a sült krumplitól, az oldalakon egészséges ételek elkészítéséhez való recepteket is találunk. Azt is megtudhatjuk, mely kockázati tényezők tesznek hajlamosabbá a keringési rendellenességekre, a szívbetegségekre, milyen életmódbeli hibák okozhatnak gondot hosszú távon, és hogy egyes népcsoportok hajlamosabbak-e a szívrohamra, mint mások.

Sajnos a betegség elkerülése érdekében nem elég természetesen élni, követni a helyes étrendet és sokat mozogni. A rizikófaktorok közt van néhány, sokunk számára elkerülhetetlen dolog is, mint például az idős kor, genetikai kódjaink vagy például az, ha valaki férfinak született...

American Heart Association®
Fighting Heart Disease and Stroke

Gyermekmunka

www.historyplace.com/unitedstates/childlabor/index.html

„A gyermekkor története rémálom, amelyből csak most kezdünk felébredni. Minél távolabbra megyünk vissza a történelemben, annál alacsonyabb a gyermekekről való gondoskodás színvonala, és annál nagyobb a valószínűsége, hogy a gyermekeket megölték, kitették, testileg bántalmazták, terrorizálták vagy szexuálisan zaklatták" – írja *Lloyd deMause* egy tanulmányában. Valóban megdöbbentő, ma már teljesen őrültségnek tűnő dolgokat vallottak nagy gondolkodónak tartott emberek ebben a témában. Egy XVII. századi észkombájn szerint pl. az újszülött „tele van mocsokkal és a bűn szennyével, amely a nemzés során ágyékunkon keresztül az első emberpártól szállt reá." Az ókortól kezdve szokás volt kísérteties lényekkel ijesztgetni a kicsiket: az ókori Srigától, Lilithtől a közelmúlt „szenesembeféig" széles választék állt rendelkezésre. A korbácsolás, megbilincselés, sötét helyre zárás is a kis „bűnösök" javulását, épülését szolgálta. A huszadik századig jellemző volt az az elképzelés, hogy a gyerek tökéletlen kis felnőtt. A szülői szeretettel megfért, hogy a középkorban a nemesek hétéves vagy még kisebb gyerekeiket dolgozni küldték más családokhoz szolgálónak, apródnak, udvarhölgynek, kitéve őket az ott lakók minden szeszélyének. Nincs hát min csodálkozni, hogy a szegények, akiknek nem is volt más választásuk, a legnehezebb munkákra fogták gyerekeiket. Gyakran óvodáskorú kicsik is hajnaltól estig robotoltak. A fejlődő országokban ez ma sincs másképp. A gyerekeket el lehet adni, szexuális szolgáltatásra lehet használni, és mindenféle nehéz munkára lehet fogni, mégpedig igen olcsón. De a harmadik világ kis páriáinak sorsa száz éve még Európában vagy az Egyesült Államokban is hétköznapi valóság volt, mint azt a fenti címen láthatjuk.

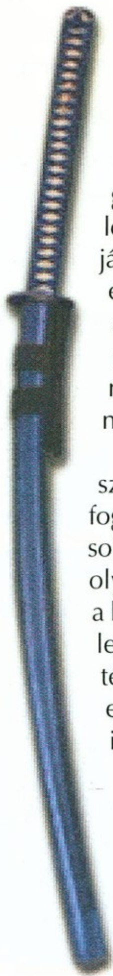

Szamurájok, katonák
(Swords.com)

www.swords.com/main.phtml

A szamurájokról bizonyára már mindenki hallott: jó pár japán filmben is találkozhattunk velük, néhányan esetleg még a Shogun című sorozatot is látták. Az általuk használt legfontosabb fegyver a kard volt, amely harci eszköz és egyben szimbóluma egész életvitelüknek, felfogásuknak. Így aztán egy ilyen „szerszámnak" valóságos mesterműnek kell lennie, hiszen a gazdáját egy életen át elkíséri és képviseli. A címben említett URL-en egy webáruházat találunk, amely ilyen kardok árusításával foglalkozik. Szerencsére az oldalon nemcsak a kitöltendő megrendelőlapok tömkelegével találkozhatunk, hanem jó néhány érdekességről is olvashatunk.

A szamuráj – a harcos osztály tagja – életét szigorú elvek irányítják. Eme szabályok összefoglaló neve a bushido, amit nagyjából a harcosok életmódjaként lehet fordítani. A bushido olyan etikai szabályok gyűjteménye, amelyek a bátorságot, a becsületességet, a hűséget és a félelem nem ismerését tartják a legfontosabb értéknek. Ezt a filozófiát messzemenőkig szem előtt kell tartania egy szamurájnak, még akkor is, ha életét kell feláldoznia az ügy érdekében.

A „szamurájság" a X. század környékén kezdett kialakulni, a földért folyó háborúk során. Évszázadok alatt egy kifinomult kultúrát teremtettek meg, és a klasszikus értelemben vett harcművészet is tőlük ered. Az elit harcosokat számos harcnemben képezték, sőt a tréningek később olyan rituális elemeket is magukban foglaltak a finomság és a szellemiség egyensúlyának kifejezésére, mint a teaszertartás és a virágkötészet. A harcos osztály a XII. században élte virágkorát, amikor arisztokrata rétegként kezelték: tagjai mindenkor hordhatták kardjukat, és bármelyik parasztot, aki megsértette őket, megölhették. Ezután békés időszak következett, a szamurájok kénytelenek voltak nem harcos munkát végezni a túlélés érdekében. 1871-ben végleg megfosztották őket minden előjoguktól, így lényegében korszakuk véget ért. A szamurájszellemiséget korunkban a kard testesíti meg, amely apáról fiúra szállva a hagyomány és a hűség jelképe.

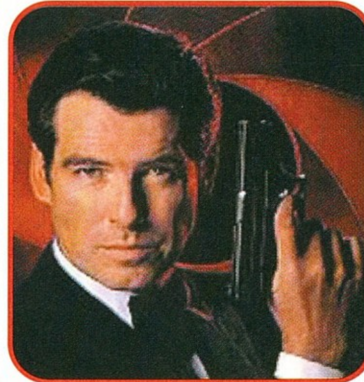
A szamurájok általában egy hosszú és egy rövid kardot viseltek, a katanát és a wakizishit. Egy ilyen fegyver szinte személyre szóló volt, tulajdonosa gyakran nevet is adott neki. Már a legelső kardokat is kovácsmesterek készítették, minőségüket bűnözők holttestein tesztelve. Természetesen ma már ennél jóval visszafogottabb módszerekkel készülnek a kardok, a modern technikai lehetőségeken és a múlt tapasztalatain alapulva. Aki szeretné érezni, ahogy szétárad a szamurájszellem ereje a testében, annak nem is kell olyan mélyen a zsebébe nyúlnia, hiszen egy katanát már 200 dollárért a magáénak tudhat.

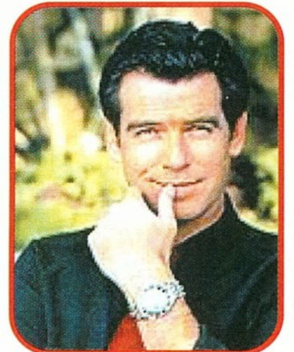
HAPSINÉZŐ

Egy ír úr

www.the-movie times.com/thrsdir/actors/pbrosnan.html
www.www.beholder.hu/cgi-bin/work/007/brosnan.htm

Miért van az, hogy egyes férfiak minden nőnek tetszenek? Tulajdonképpen közelebbről megnézve hasonló termetű és hasonlóan jóképű fickók tucatjával futkároznak, akik éppúgy lehetnének a közimádat tárgyai. És mégsem. *Pierce Brosnan* a Remington Steele című sorozat révén lopta be magát a nők szívébe és a sztárok közé. Pedig valljuk be, szögletes, lakkozott frizurájával és túlragozott vicceivel igazán idétlen volt. De vonzó volt hosszú hajjal és bajusszal az Éjszakai őrjáratban, s hódító James Bondként is, kicsit meglettebb és markánsabb vonásokkal. Amikor a Mrs. Doubtfire-ban az ellenszenves, nyálas csábító szerepét osztották rá, mindenki megértette a főhős elcsábuló hitvesét. Hiába, ez az ír úr egyértelműen charme-os. Ráadásul a magánéletében is csupa meglepően normális és szimpatikus vonást mutatott. Például gondosan nevelte mostohagyerekeit, akiket első felesége, *Cassandra* hozott a házasságba. Amikor Cassandra rákban haldoklott, végig mellette volt és ápolta, majd a sztárok között szokatlan módon hosszú visszavonulással gyászolta meg. De visszatérése után, amikor hamarosan megkapta James Bond figuráját meghatározatlan idejű használatra, továbbra is meglepően normális ember maradt. Legújabban *Robert Capának*, a híres fotóművésznek kölcsönzi majd vonzó külsejét a Vér és pezsgő című filmben, melynek egyben producere is. A történet tizennyolc hónapot ragad ki a fotós mozgalmas és veszélyes életéből. Sok fotóval illusztrált, kiadós anyagban lelhetik örömüket az érte rajongó nőneműek a fenti címeken.

HIÚSÁG VÁSÁRA

Új év, új frizura
(Hair Boutique)

www.hairboutique.com

Tavasszal mindenkire rájön az újítási láz. Néha egy új frizurától várjuk a változást, néha egyszerűen csak meg akarunk szabadulni a törött hajvégektől – a lényeg az, hogy mindig a hajunkkal vagyunk a legelégedetlenebbek. A fodrászüzletekben nincs megállás, már hetekkel korábban be kell jelentkezni. Valószínűleg nem sokan hagyatkoznak szívesen egy idegen ember ízlésére, így nem árt, ha néhány ötletet beszerzünk, mielőtt megérkezünk az üzletbe. Előkaphatjuk például a Cosmopolitan CD-ROM-ját, ahol rengeteg virtuális frizura közül válogathatunk. A gond csak ott van, hogy ez nem „up-to-date", így csak régebbi és – valljuk be őszintén – elég szörnyű hajakat „próbálhatunk fel". Egy másik járható út az, ha elkezdünk keresgélni 1-2 internetes oldal után, ahol nemcsak a legújabb modelleket találhatjuk meg, hanem pár jó tanácsot is kaphatunk.

A www.hairboutique.comon minden megtalálható: lehet vásárolni a fésűtől kezdve a hajat tápláló vitaminokig, amit csak el tudunk képzelni, sőt még horoszkópot is olvashatunk, kérdéseket tehetünk fel (pl. hol lehet megvenni ezt vagy azt a terméket?). Ha pedig sztárok hajával kapcsolatos pletykákra lennénk kíváncsiak, itt ezt az igényünket is kielégítik. Természetesen az urakról sem feledkeztek meg, ők is számos frizura között válogathatnak. Nem ártana, ha többet látogatnák az efféle lapokat, mert a nőkhöz képest nagyon le vannak maradva: csak egy nagyon vékony réteg nyitott az újdonságokra. A legtöbbjük születésétől fogva ugyanarra a fazonra vágatja a haját, mintha mit sem változott volna a divat azóta, noha minden évnek, sőt évszaknak megvan a maga jellegzetessége – természetesen ezeknek is utánanézhetünk itt. Ha megtaláltuk a megfelelőt, ne késlekedjünk! Egy jól megválasztott hajviselet képes megváltoztatni az életünket, úgyhogy ne féljünk az ollótól. A kiválasztott frizurát azért érdemes a szakemberrel megbeszélni, nehogy olyat válasszunk, amely arcunkhoz és egyéniségünkhöz egyáltalán nem illeszkedik...

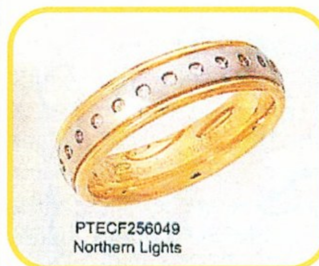

Ékszerek, jegygyűrűk
(Wedding Bands)

www.weddingbandsuperstore.com/tclw.html

Most, hogy itt a tavasz, amikor a parkokat színes virágok díszítik, és a harsány zöld válik uralkodóvá, a levegőben kavargó rengeteg illat – melyre a hosszú tél alatt annyira vágytunk – újabb és újabb érzéseket kelt az ember szívében. Fájdalom, boldogság, mérhetetlen szabadságérzet, szorongás – ezek az ellentmondásos érzések azok, amelyek az év eme időszakában mindenkit megérintenek, kiben depressziót, kiben szerelmet indukálva. Nagyon sok új szerelem születik ez idő tájt, amit nemcsak a tavaszi levegő hormonokra gyakorolt hatásának, hanem annak a pozitív változásnak is köszönhetünk, amely a hölgyek ruházkodásában tapasztalható. Végre lekerülnek a vastag téli öltözékek, és a férfiak nagy örömére kivillannak a ballonkabátok alól a formás női lábak. Ez a kellemes összbenyomás talán meglágyítja a férfiszívet, és kedvesüket megörvendeztetendő az „erősebb nem" képviselői talán szívesebben szánják rá magukat az ékszervásárlásra.

A fenti weboldal azoknak a tétovázó férfiaknak, pároknak segít a tájékozódásban, akik szeretnék meglepni kedvesüket valamilyen ékes csecsebecsével, vagy éppen már az eljegyzésükre készülődnek. Különféle divatirányzatok szerint kategóriákba gyűjtött gyűrűk közül válogathatunk itt kedvünkre. A sok stílusirányzat mellett anyaguk szerint is csoportosították a portékákat: a linkek között barangolva szembetűnő, hogy a legtöbb ékszer aranyból, míg az igazán igényes, gondosan megmunkált, ám jóval kisebb számban gyártott (kisebb-nagyobb vagyonba kerülő) társaik gyémántokkal díszített platinából készülnek. Természetesen a különlegességek kedvelőire is gondoltak a készítők, így nem hiányozhatnak a kollekcióból az arany–fehérarany, valamint a platina–arany párosításban pompázó gyűrűremekek sem. Persze a mi pénztárcánknak még egy szimpla darab is jelentős megterhelést jelentene, mivel az árak az amerikai fizetésekhez és az ottani életvitelhez szabottak. Még ha nem is azzal a szándékkal látogatunk el erre a címre, hogy rendeljünk, azért mindenképpen érdemes körülnéznünk, ha komolyan fontolgatjuk az ékszervásárlást. Legalább ötleteket meríthetünk, így ha belépünk egy hazai ékszerüzletbe, konkrét elképzelésünk lehet arról, hogy mit is szeretnénk szívük választottjának ajándékozni.

JÁTSZÓHÁZ

Garfield

www.garfield.com
garfield.axio.hu

Sokan allergiásak a macskaszőrre, és még többen „csak úgy” ki nem állhatják a nyávogó négylábúakat. A kutyák véleménye közismert, és az sem meglepetés, hogy a cicusok csak a hetven év feletti hölgyek, a gyerekek és a bolhák esetében lehetnek biztosak sikerükben. Viszont mindenki felkapja a fejét, amikor a kövér, tunya, narancssárga és nem minden szadista hajlamtól mentes Garfieldről hall. Sőt a többség abban is egyetért, hogy belőle sohasem elég. Ha valaki a munkától elcsigázottan a fenti címek valamelyikére téved, biztos lehet benne, hogy a kikapcsolódás félórájára vett bérletet: az angol verziónál 362 színes képsor várja azokat a kacagni vágyókat, akik szint akarnak vinni a John által kifejlesztett dögunalmas napba.

A magyar Garfield-honlap csábító vonása, hogy egy kattintással csatlakoztat az amerikai oldalra, ahonnan dilis képeslapokat küldhetünk mit sem sejtő ismerőseinknek. Ráadásul kellemes meglepetésként azt is le lehet szögezni, hogy bár látványosságban nem versenyezhet óceánon túli rokonával – hiszen a képernyőn izgatottan mocorgó, nyálcsepegtető Ubul verhetetlen látvány –, viszont annál sokkal tartalmasabb, és a poénokhoz sem reklámok útvesztőjén át vezet az út.

Esti mesék a világ minden tájáról
(Absolutely Whootie Stories to Grow By)

www.storiestogrowby.com

A gyerekeket és főleg a szüleiket várja ez az oldal mesélni, felolvasni való történetekkel, tündérmesékkel és tanulságos sztorikkal a világ minden tájáról. A történetek egytől egyig pozitív üzenetet hordoznak, szórakoztatóak – ezt bizonyítandó gyerekek tesztelték őket. Rengeteg szempont alapján találhatunk rá az éppen megfelelő mesére, minden egyes paraméter külön beállítható. Így például megtalálhatjuk külön a 8-10 éveseknek szóló, külön a kalandos és tündérmeséket, az állattörténeteket, illetve tanulság szerint is válogathatunk. Földrész vagy ország szerint is kereshetünk akár, ha pedig épp azon kaptuk gyermekünket, hogy az oviban irigykedett valakire, akkor viselkedési, nevelési szempontok alapján kiválaszthatjuk a megfelelő tanmesét. Így például csoportosítva vannak a természet szeretetére, a kedvességre, az őszinteségre vagy a bátorságra nevelő történetek. Akár azt is megadhatjuk, hogy dániai mesét szeretnénk a barátságról tündérekkel egy hétévesnek – legfeljebb nem találunk ilyet. Mindenesetre sok-sok nemzet képviselteti magát egy-egy történettel, sajnos csak magyar népmesét nem találunk ezek között, pedig még ugandai is akad…

LÉLEK

Kik voltunk előző életünkben?
(Past Life Game)

www.3dom.com/pastlife.htm

Vajon kik voltunk előző életünkben? Ezt a kérdést biztos feltettük már magunknak egyszer. De honnét tudhatjuk meg az igazságot? Mert a többség nemigen emlékszik a régmúltra. Persze lehetnek furcsa, megmagyarázhatatlan érzéseink, vonzalmaink, amelyekből következtetni próbálunk előző életünkre. Arra is van mód, hogy egy erre szakosodott hipnotizőr visszakábítson minket a múltba, és ki tudja: lehet, hogy más nyelven kezdünk beszélni a megváltozott tudatállapotban, vagy rosszabb esetben nekiállunk ugatni.

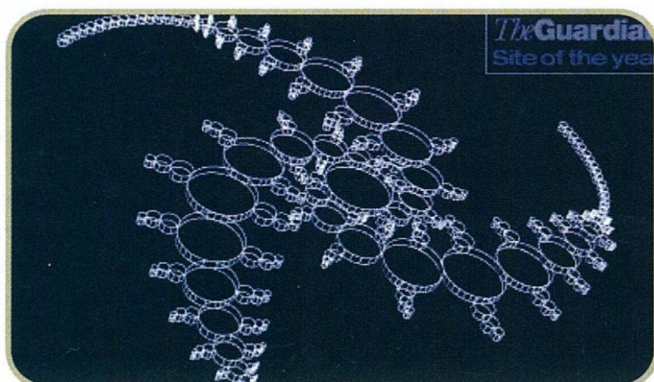
Vannak, akik abban hisznek, hogy születésünk időpontjából és helyéből is ki lehet számolni, hogy előző életünkben mikor, hol és hogyan éltünk. Aki képes hinni az efféle módszereknek, vagy csak játékból kipróbálná egy ilyen számítás eredményét, az látogasson el erre az oldalra. Születési dátumunk beírása után (ami csak az 1922 után születetteknél működik) már meg is jelenik elmúlt életünk summázása. Meg fogunk lepődni! Valami tényleg van benne… Talán, mert olyan jól megírták, vagy mert a horoszkópunkhoz (amiben hinni megint csak kérdéses) igazították a sztorinkat. Mindenesetre, amint a site nevéből – Past Life Game – is kitűnik, mindez csupán egy jó kis játék, nem kell komolyan venni.

ŐRÜLET

Körök, körök
(Circlemakers)

www.circlemakers.org

„Mielőtt elkezdenénk, egy egyszerű rituálét kell végrehajtanod. Ez ugyan nem kötelező, de segít abban, hogy minél kevesebb kárt okozz a különálló szálakban, miközben a többit letaposod. Egy hosszú, görbe, éles pengével vágj hétszer annyi szálat, ahány kört terveztél. Helyezd őket a hüvelykujjad és a mutatóujjad közé, sodord őket addig, amíg meghajolni nem kezdenek. Ekkor fogd a köteget, és helyezd a tervezett kör középpontjába... Gabonaszakértők, akik pontosan vágott szárköteget találnak a befejezett formáció közepén, automatikusan azt hiszik majd, hogy ez az eredetiség jele...”

Nos, akik még nem jöttek volna rá az URL-ből, azoknak elárulhatjuk, hogy itt bizony a híres-nevezetes gabonakörök elkészítése előtti szertartásról van szó. A gabonakörök kérdése egy igen vitatott és kényelmetlen téma a tudósok (vagyis inkább ufóhívők) körében, mivel az állítólagosan földön kívüli lényektől – vagy inkább azok űrhajóitól – származó, búzamezőkben keletkezett körökről többször is bebizonyosodott már, hogy ember alkotta dolgok. Természetesen a lelkesebb hívők ilyenkor megpróbálnak mégis valami magyarázatot adni a jelenségre, azonban a körök készítése közben készült fényképekre már ők sem tudnak mit válaszolni.

Az őrület két hampshire-i férfinak köszönhető, aki 12 éven keresztül „gyártotta” a különböző köröket, ezzel a világ minden részéről felkeltve a tudósok figyelmét. Követőjük bőven akadt, így ez a különös szórakozás szépen lassan terjedni kezdett. Mára már se szeri, se száma az ilyen alkotásoknak, legtöbbjükről alapos dokumentációval rendelkeznek a készítők.

A Circlemakers oldalát tulajdonképpen ennek a témának szentelték teljes egészében: leírást találunk a körkészítés mesterfogásairól, a szükséges eszközökről, a terep kiválasztásának szempontjairól, vagy megtekinthetjük a tavalyi év legjobb kreálmányairól készült fényképeket. Végül a legnagyobb poén: a Circlemakers csapatának egy technikus tagja még arra is szakított időt, hogy egy gabonakör-applikációt fejlesszen ki, amellyel otthonunkban kényelmesen megtervezhetjük, mivel keltsünk újabb tudományos zavart.

Az úszósapkák gyöngye
(Swimcaps)

www.turboswim.com/swimcaps.htm

Ezeket a jelenségeket nevezhetnénk akár az uszodák rémeinek is. Sokunknak a rendszerváltás előtti időket juttatja eszünkbe, amikor még nem volt választásunk. Mióta viszont szabad verseny van a piacon, csak néhány hagyományőrző öreg bácsi és néni hordja ezeket a rózsaszín és sárga színekben pompázó, virágokkal díszített úszósapkákat, amelyekből árad egy speciális, semmivel össze nem téveszthető szag.

Szerencsére feltűnő külseje már messziről figyelmeztet arra, hogy megfelelő távolságot tartsunk a célszemélytől. Ennek extrém megnyilvánulása a főleg idősödő hölgyek körében közkedvelt, impozáns, fej köré csavart csíkos nejlonzacskó, amely a konty szárazon tartását biztosítja. Nem hagyhatjuk ki a fiatalabbaknak azt az újítását sem, ahogy az öt évvel ezelőtti úszósapkáikat hasznosítják oly módon, hogy a kinyúlt gumírozást egy hátul jól megkötött csomóval helyettesítik. Milyen üdítő érzés lehet egy kiadós úszás után lecuppantani a fejükről!

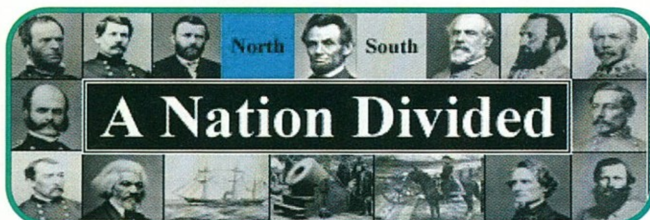
Ezek a sapkák sok esetben ténylegesen csak arra jók, hogy megakadályozzák a hajszálak vízbe potyogását. Szerencsére a nyár közeledtével a strandokon már nem lesz szükségünk az efféle felszerelésekre, az uszodák többségében azonban továbbra is kemény szigorral követelik meg használatukat. Itt kezdődnek a gondok: milyen kellemetlen, ha megvesszük álmaink fürdőruháját, és nincs hozzá megfelelő úszósapkánk! Ekkor vagy az előbbi, elítélendő megoldások egyike közül választhatunk, vagy körülnézhetünk a megfelelő lapokon az interneten. A választék hatalmas, mert ma már különböző alapanyagból készülnek a sapkák (latex, szilikon, lycra). Ezen az oldalon a számunkra legkényelmesebb fajtából vásárolhatunk, és megtervezhetjük a saját ízlésünknek megfelelőt is. Ha esetleg valamely úszócsapat tagjai lennénk, akkor a fürdőruhával összhangban lévő darabot is kiválaszthatjuk.

TÖRTÉNELEM

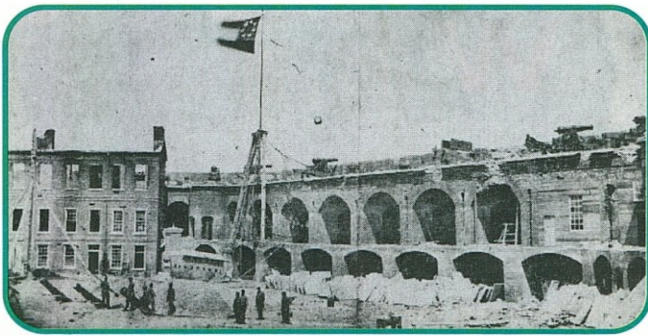
Észak és Dél

www.historyplace.com/civilwar/index.html

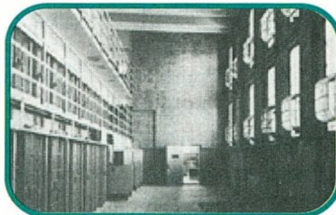
„Nyilvánvalónak tartjuk a következő igazságokat: hogy minden ember egyenlőnek teremtetik, s hogy Alkotójuk felruházza őket bizonyos el nem idegeníthető jogokkal, azok között is az élethez, a szabadsághoz, a boldogság eléréséhez fűződőkkel…" A fenti szép gondolatok az 1787-es amerikai Függetlenségi Nyilatkozatból származnak. Kár, hogy a „minden ember egyenlőnek teremtetik" megfogalmazás csupán a fehér emberekre (és ezen belül is a férfiakra) vonatkozott. A dokumentum szellemében az állam legfőbb célja a tulajdon megőrzése, és ennek a tulajdonnak az egyik formája a rabszolgaság volt. Persze a Dél csodálatos birtokainak tulajdonosai számára az 1865-ig tartó időszak paradicsomi állapotokat biztosított. Az ókori önkényurakhoz és az európai arisztokratákhoz hasonló módon, gondtalan kényelemben és pompában teltek napjaik egy olyan országban, ahol kimondták: „A születési jogok rendszere egyaránt visszataszító mind az emberi bölcsesség, mind az emberi jogok szempontjából"…

Az amerikai polgárháború még ma is igen kényes téma, hiszen aki a valósághoz akar ragaszkodni, nem tagadhatja, hogy a déliek mai szemmel szélsőséges és elfogadhatatlan elveket védelmeztek. A témát feldolgozó mai amerikai filmek abba a kínos helyzetbe kerülnek, hogy a nemzeti megbékélés jegyében egyszerre kell kímélniük a déliek lelkivilágát, megfelelniük a fekete lakosságnak és ábrázolniuk a jenkik győzelmét, ami óhatatlanul hamis és giccses megoldásokat szül. A valóságban a Dél polgárainak életszemlélete még ma is közelebb áll az Elfújta a szél világához, amely a rabszolgatartó időszakot igazságos aranykorként ábrázolja. A polgárháborút és a rabszolgaság megszűntét nem a haladás, hanem az összeomlás szimbólumának tekintik. A polgárháború harcairól, hőseiről érdekes összeállítás található a fenti címen.

Alcatraz, a bombabiztos dutyi

www.alsirat.com/alcatraz/escapes.html
www.geocities.com/Athens/Delphi/4903/Prison/prison.html

A hírhedt börtönsziget költői névre hallgat: Isla de los Alcatres, azaz Albatroszok szigete. 102 éven át szolgálta a hely a renitensek elzárásának nemes célját. 1853-tól 1933-ig katonai fegyház volt, és már ekkor is arról volt híres, hogy lehetetlenség megszökni belőle. Az épület végleges jellegét 1911 végére nyerte el. Háromemeletnyi cellasor, összesen 600 férőhely várta a rabokat. Minden cella magánzárka volt. Két kilométernyi tenger választja el a börtönt San Francisco partjaitól, és működése alatt mindvégig rendkívül szigorú volt az erődszerű épület őrzése. Mégis időről időre akadt, aki megpróbált kiszabadulni, de biztos sikerre legfeljebb az If várában edződött Monte Christo gróf számíthatott volna. Igaz, nem sokkal a börtön bezárása előtt, 1962-ben két fogoly, *John Anglin* és *Frank Lee Morris* rendkívüli találékonyságról és merészségről tanúbizonyságot téve a falakon kívülre jutott, ahol a 13 fokos vízbe vetette magát. Többé nem látták őket, de *Sirilla György* példáját ismerve kiúszhattak a partra. Persze az sem kizárt, hogy átlagemberek módjára lehűltek, és megfulladtak a hideg vízben… Már a katonai fegyház idejében is voltak szökési próbálkozások, az első 1878-ban. 1918-ban, a nagy influenzajárvány idején két rab egyenruhát és egészségügyi maszkot lopott, s ebbe öltözve feljutott a part felé induló kompra. Ott azonban feltűnt, hogy túl sokan vannak a fedélzeten… A katonai időszak utolsó szökevénye *Jack Allen*, aki 1930-ban próbálkozott: tetőtől talpig bezsírozta a testét, hogy így védekezzen a hideg ellen, és az öböl vizébe vetette magát. Soha többé nem látták. (Lehet, hogy azóta is úszik.)

Amikor végül az intézmény bezárása mellett döntöttek, több pletyka is keringett az okról. Sokan hitték, hogy 62-ben Morris és Anglin élve megmenekült, így a börtönsziget elveszítette hírnevét. A valódi ok prózaibb: túl drága volt a börtön fenntartása…

VETÍTŐVÁSZON

Miért rosszak a magyar filmek?
(Mafilm)

www.mafilm.hu

Többek között erre a provokatív kérdésre is választ ígér *Bán Róbert* filmszakértő, aki pár hónapon belül a fenti címen magyar filmtörténeti munkát fog publikálni. A tervezett anyagból a Mafilm történetéről szóló fejezet már elkészült és olvasható, de ameddig a többi részre várunk, íme egy újdonság: a honlapról minden olyan információhoz hozzájuthatunk majd, amely magyar filmmel kapcsolatos, és eddig nem is reméltük, hogy valaha megtudjuk, vagy csak úgy döntöttünk, nem éri meg az utánajárás fáradalmait. A weboldal készítői olyan, mindenki számára hozzáférhető és könnyen kezelhető adatbázist hoztak létre, amely tartalmazza a magyar filmekre vonatkozó összes adatot, és ahol mindenre kiterjedően rá lehet keresni.

Ez a honlap keresztes lovagja lehet a magyar filmkultúrának, hiszen megadja a lehetőséget, hogy az itthon készült filmekhez is felkészülten és korrekt adatokkal támogatva közeledjünk, ahogy azt egy nyugati mozi kapcsán tennénk. Természetesen a címzett nemcsak a szakma. Gazdag képsoraival, a szereplők nevével és a filmzene fel-

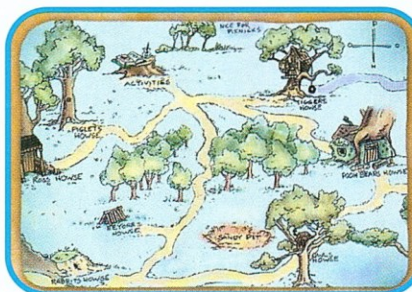

idézésével felkarolja a moziba járók megbicsakló emlékezetét, segíti feleleveníteni az emlékeket, vagy a videotéka felé csalogat – ráadásul mindezt rendkívül megnyerő külsővel teszi. Ízléses, kellemes, látványos – éppen a kellő mértékben.

Micimackó születésétől a Tigris-moziig
(Absolutely Whootie)

disney.go.com/disneypictures/tigger/100acrewood.html

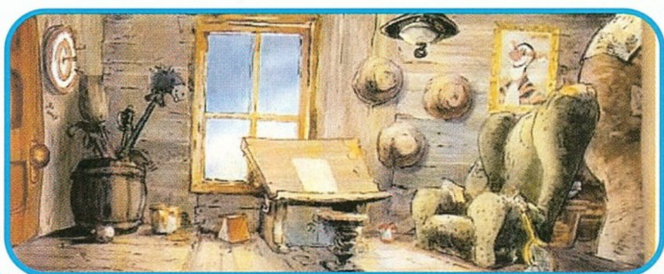
Azt sokan tudják (remélhetőleg), hogy az eredeti történetek szerzője *A. A. Milne*. Azt viszont talán kevesen, hogy az írásba felesége nógatására fogott bele, alapötletét pedig kisfia, *Christopher* plüssállat-gyűjteményéből merítette. Ez a kollekció egy csíkos tigrist, két kengurut, egy szamarat és egy malacot tartalmazott, azonban maga Winnie, azaz Micimackó egy állatkerti, Winnipegből származó feketemackótól ered. Nyuszi, Bagoly és a százholdas pagony életre keltését pedig a szerző farmjának környéke, valamint az ott élő állatok ihlették.

Az első epizódot 1925. december 24-én közölték először a London Evening News hasábjain, „Amiben megismerjük Micimackót, néhány méhet – és a történet elkezdődik" címmel. Az írás olyan sikeresnek bizonyult, hogy karácsony másnapján már a rádióban is sugározták. Milne a részeket eredetileg csak saját szórakoztatására írta, de a kedvező fogadtatás miatt hamar könyvvé formálódtak a kalandok. Így született meg 1926-ban a „Micimackó", amit mi *Karinthy* kiváló fordításában ismerhettünk meg.

A szereplők közül Tigris származása a legérdekesebb, mivel az ő tulajdonságait eredetileg nem tigrisről formázta Milne, hanem egy életvidám, állandóan pattogó, ugráló, Chum nevű spánielről, aki sok bajt okozott gazdáinak túlfűtött viselkedésével. A könyvben szereplő csíkos bundás viszont szívmelengetően aranyos, bármekkora bajt csinál, mindenki szereti. Tigris egyébként csak a 20. Micimackó-résznél tűnt fel, és 1928-ig nem is ugrált.

Tigris a főszereplője annak az új, nemrég elészült, egész estés Disney-rajzfilmnek, amely nálunk is nemsokára bemutatásra kerül. Az előzetes szerint a pagonyban ezúttal mindenki azzal van elfoglalva, hogy Fülesnek téli szállást építsen – kivéve Tigrist, aki állandó ugrabugrálásával folyton megszakítja a munkát. Nyuszi megelégeli a dolgot, és elküldi, hogy keressen más tigriseket, amíg ők dolgoznak. Tigris szerint ez abszurd, hiszen ő az egyetlen tigris. Vagy mégsem? Nekivág az útnak, hogy megkeresse a tigrisek családját... És itt kezdődnek a kalandok.

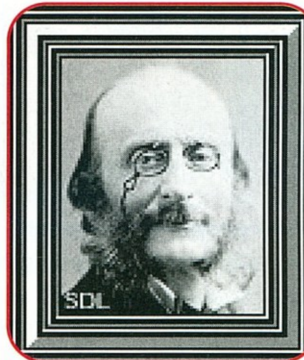

ZENEBONA

Jacques (Jakob) Offenbach

(Classical Composers' Information Archive)

voyager.physics.unlv.edu/webpages2/pic-galr2.html

Jacques Offenbach – akinek nevéről legtöbbünknek a kánkán ugrik be – 1819-ben született, Köln mellett, egy zsinagógai kántor fiaként, aki vezetéknevét Eberstről Offenbachra változtatta. Az akkor még Jakob névre hallgató kisfiú hamar rákapott a zenére, 6 évesen már zeneszerzéssel próbálkozott, 12 évesen pedig csellókoncertet adott. Édesapja – abban a hiszemben, hogy Franciaországban a zsidóknak nagyobb szabadsága és több lehetősége van, mint Németországban – 1833-ban Párizsba küldte *Luigi Cherubinihez* a konzervatóriumba, hogy ott folytassa zenei tanulmányait.

Jakob már mint Jacques iratkozott be a zenei intézménybe, ahol végül is nem sokáig tanult: anyagilag nem volt túlságosan jól eleresztve, és tudásvágya sem öltött hatalmas méreteket. Távozása után hamarosan csellistaként kapott állást. Mint előadó nagyon sikeres volt, de szerzőként még gyengécske, így aztán *Halévyhez* kezdett járni, aki a komponálás alapvető eszközeit tanította meg neki.

Offenbach 1839-ben fejezte be első érett szerzeményét, a Pascal de Chambord című vidám operettet. Noha továbbra is sikeres volt zenészként, a zeneszerzői elismerés még váratott magára. Pár évvel később a francia színház karnagyává nevezték ki, ekkor kezdte el írni azt a körülbelül 90 operettet, amely az elkövetkezendő 25 évben a színházak repertoárjának állandó részét képezte. Első nagy sikere az Orfeusz az alvilágban volt, amelyet 1858-ben tűztek műsorra. Ezt követte a Szép Heléna és az elragadó Párizsi élet.

A közönség szép lassan megkedvelte ezeket a darabokat, ami meghozta a szerzőnek a várva várt hírnevet és anyagi biztonságot. Offenbach a vígoperát művészi szintre emelte, és 20 évig ült e stílus trónján. Sikeres lett Angliában, sőt turnézni indult a tengerentúlra is, onnan azonban kissé csalódottan tért vissza. Mindezt a párizsiak túláradó rajongása és szeretete könnyen elfeledtette vele.

Élete végén megpróbálkozott egy komoly nagyopera megkomponálásával is, ám a halál közbeszólt. Munkáját, a Hoffmann meséit *Ernest Guiraud* fejezte be, mely a premier után még ugyanabban a szezonban száz előadást ért meg.

HA NEM LENNE INTERNET, MI SEM LENNÉNK...

Egy családfakutató vállalkozás sikertörténete

Wesselényi Andrea / www.wesselenyi.com

Az, hogy a genealógia valóban valamiféle össznépi bolondéria lehet Amerikában, már régóta feltűnt az internet böngészése közben, ahol a láthatóan rendkívül népszerű témáról hatalmas mennyiségű információs anyagot találtam. (Az Altavista nem kevesebb mint 5,4 millió (!) találatot dobott ki a „genealogy" kulcsszóra.) Ráadásul szinte nincs hónap, hogy ne kapnék olyan e-mailt, amelyben a honlapomra tévedő szörfösök Magyarország és az itt élő esetleges távoli rokonok felkutatása iránt érdeklődve kérnek segítséget. Sőt egy alkalommal tanúja lehettem egy hazánkba először látogató amerikai házaspár számára örökre felejthetetlen élménynek, amikor a kicsiny borsodi faluban megtalált rokonok a legendás magyar vendéglátáshoz méltó, rogyásig megrakott asztallal, meleg szívvel fogadták a sosem látott „hazatérőket". Az internet óriási lendületet adott annak a szakmának, amelyről a több mint 10 éves tapasztalatot szerzett *Eötvös Györggyel*, Közép-Kelet-Európa legnagyobb családfakutató vállalkozásának ügyvezető igazgatójával beszélgettem a Családfa Kft. budapesti irodájában.

– Ügyfeleink 98%-a az interneten talál ránk, és e-mailben lép kapcsolatba cégünkkel. Nem folytatunk reklámkampányt, nem adunk fel hirdetéseket, hiszen honlapunk (WWW.FAMILYTREE.HU) szépen elvezeti hozzánk az érdeklődőket, nagyrészt amerikai állampolgárokat, akik az USA mostanság egyik legnépszerűbb hobbiját űzik, azaz a családi gyökerek után kutatnak.

– Hogyan lett Önből éppen családfakutató? Tanítják valahol a „genealógia" tudományát?

– Úgy tűnik, életemben kulcsszerepe van a fáknak, ugyanis eredeti szakmám szerint faipari technológus vagyok :-). Lelkes amatőrként kezdtem foglalkozni a családfakutatással – úgy, mint a legtöbben, akik beleszeretnek ebbe az izgalmas területbe –, amikor a saját családom történetét kezdtem el kutatni. Kíváncsi voltam, van-e valami közünk a báró családjához, de 10 perc alatt kiderült, hogy nincs. Ettől függetlenül továbbra is eljártam a levéltárba, hogy egyre mélyebbre ássam magam a témába, és ott ismerkedtem meg mostani cégtársammal, akivel 1990-ben alapítottuk közös vállalkozásunkat.

– Mikor léptek ki a világhálóra, és hogyan változott meg ezáltal a cég tevékenysége?

– Amint lehetett, szert tettünk egy e-mail címre, és ez érezhető lendületet adott a vállalkozásnak. Akkoriban idehaza még viszonylag kevesen használták az internetet, de számunkra nem a hazai, hanem főként a nemzetközi jelenlét, a távolból való egyszerű elérhetőség és a gyors kommunikáció volt a fontos. Amerikában akkor már tömegek használták a netet, így az elektronikus levelezésre való áttérésünk után felgyorsultak az események. Amikor 1994-ben angol nyelvű honlappal, majd saját domainnévvel is megjelentünk a weben, egy idő után már nem volt szükség arra, hogy ügyfelek után menjünk, hanem megfordult a dolog, ma már ők találnak meg bennünket. Weblapunknak tehát központi szerepe van a cég életében: ez a hirdetőtáblánk, és ajtóként szolgál, amelyen keresztül az ügyfelek mintegy „benyitnak" irodánkba. Webmesterünk ezért folyamatosan gondoskodik a honlap fejlesztéséről, frissítéséről és a keresőkben való regisztrációról. A legtöbben kulcsszavas kereséssel vagy ismerősük ajánlata alapján találnak el hozzánk. A statisztikák szerint naponta kb. 100-200 látogatónk van, ami nem túl magas szám, azonban ez a látogatói kör már egy olyan célzott közönség, amely nem véletlenszerűen, hanem valamilyen szándékkal jön hozzánk, érdekli a terület, információt keres, vagy megrendelést szeretne feladni.

Az Altavista nem kevesebb mint 5,4 millió (!) találatot dobott ki a „genealogy" kulcsszóra.

– Úgy tűnik, Önök komolyan felkészültek az e-businessre, ugyanis honlapjukon keresztül nem csak megrendelni, de fizetni is lehet a szolgáltatásokért.

– Valóban, ügyfeleink szeretik a kényelmes megoldásokat, ezért tettük lehetővé az online megrendelést és a hitelkártyás fizetést. Az árakat természetesen testre szabottan állapítjuk meg, attól függően, hogy a megrendelő milyen kutatásra tart igényt, milyen mélységig kér tőlünk információt, illetve mely további szolgáltatásainkat igényli.

– Mi az, amit egy családeredet-kutatói munka elvégzése után átadnak, pontosabban elküldenek a megrendelőnek?

– Egy átlagos anyag tartalmazza az adott család történetét, amelyben szerepet kapnak a helytörténeti és aktuális történeti kapcsolódások is. Az anyagot egy történelmi áttekintéssel kezdjük, ami azért fontos, mert az amerikaiak többsége nagyon keveset, valljuk meg, gyakran semmit nem tud az európai történelemről. Így viszont képet kap az adott korról, amelyben jobban el tudja helyezni családja történetét. A 10-15 oldalas szöveges anyaghoz mellékletként csatolunk genealógiai táblákat, családfákat, amelyekből szemléletesen kiolvashatók a rokoni kapcsolódások. Minden fontosabb dokumentumról fénymásolatot készítünk. A lefűzött dokumentációba kerülnek még fényképek a családi múlthoz kötődő sír-

kövekről, a szülőfaluról, városról vagy arról a házról, ahol az adott családtag lakott, született vagy üzlete volt.

– Említette, hogy teljes körű szolgáltatásokat kínálnak. Mi mindent nyújtanak a dosszié összeállítása mellett?

– Elsődleges szolgáltatásunk a családfakutatás, amelyet időben 3 évszázadra visszamenőleg, térben pedig a történelmi Magyarország területén végzünk. Kutatási területünkhöz tartozik tehát a Felvidék, Burgenland, Erdély, Szlovénia, Horvátország és Jugoszlávia északi területei, valamint a Kárpátalja. Megrendelés esetén foglalkozunk eltűnt személyek, örökösök utáni nyomozással is. Mindehhez kapcsolódóan a Magyarországra ellátogató ügyfeleink kérésére megszervezzük a családdal való találkozást, illetve utazásokat a szülőhelyre, temetőbe, az illető család számára érzelmileg fontos helyszínekre, amit a „Root tours" név alatt hirdettünk meg. Gyakran jelentkezik igény erre a szolgáltatásra, hiszen sok esetben az ideutazó családtagok életükben először érkeznek Magyarországra, így igénylik a kíséretet.

– Kik és hogyan dolgoznak a Családfa Kft.-ben?

– Az évek során a megrendelők számának növekedésével mi is együtt nőttünk, ma már 10 állandó kollégánk van. Munkatársaink között találhatók szakképzett történészek, geográfusok, jogászok, bölcsészek és családtörténeti kutatók. Asszisztensünk segít a külföldi vendégek kíséretében, tolmácsolásban. Irodánkban saját számítógépes hálózat működik személyi számítógépekkel, scannerekkel, modemekkel és a többi ma már nélkülözhetetlen technikai eszközzel. A kereskedelemben kapható szoftverek mellett munkánk során saját genealógiai adatbázisprogramunkra is támaszkodunk. Saját gépkocsikkal oldjuk meg a külföldi vendégek szállítását, amikor körutazásokat, vidéklátogatásokat szervezünk.

– Tapasztalataik szerint milyen indíttatásból kezdenek az emberek családfakutatásba?

– Legtöbb ügyfelünk a második, harmadik, illetve negyedik generációs amerikaiak közül kerül ki, akiknek elődei a század elején vándoroltak ki, és akik szeretnének többet megtudni az őshazáról, nagyszüleik életéről, a romantikusnak tűnő régmúltról, amelyhez úgy érzik, közük van, és amelyben gyökereiket szeretnék megtalálni. Van, akiben él a vágy, hogy felvegye a kapcsolatot távolban elő családjával, vagy olyan tényeket, eseményeket szeretne fellelni, amelyek alapján büszke lehet őseire, származására. Hangsúlyozni szoktuk ilyenkor, hogy amit csinálunk, az nem álomgyár, soha nem az eredményre szerződünk, hanem egy bizonyos munka elvégzésére. A megrendelő későbbi csalódására kiderülhet, hogy az arisztokrata származás csupán legenda, ahogyan a makulátlan erkölcsről szóló meséket is megcáfolja, ha kiderül, hogy a nagymama igenis szerelemgyerek volt, és olyan is előfordult, amikor az okozott meglepetést, hogy a nagypapa ugyan tényleg harcolt a szabadságharcban, de nem a magyarok oldalán. Vannak, akiket kevésbé romantikus célok helyett praktikus indítékok vezérelnek: például a családban öröklődő betegségekre kíváncsiak (a halál oka minden esetben szerepel az anyakönyvi kivonatban, tehát egy generációkon keresztül ismétlődő betegség kimutatható), a régi családi sírhelyeket szeretnék megtalálni és rendbe tenni, vagy örökösöket, netán élő, de a család látóköréből eltűnt személyeket kívánnak felkutatni.

– Hogyan folyik egy ilyen kutatás? Milyen adatokra van szükségük az induláshoz?

– Elegendő az illető születési anyakönyvi kivonata, ennek alapján hosszasan vissza lehet vezetni a családfát. Maga a kutatás nem igényel különösebb szakmai tudást, nincsenek titkos forrásaink, ellenben óriási szerepe van többéves tapasztalatunknak. Tudjuk, merre induljunk, hol keressük az adott információt, milyen lépéseket kell megtennünk, hogy minél kevesebb zsákutcába sétáljunk be, és ne töltsünk a szükségesnél több időt az adott projekttel. Információforrásként felhasználjuk az országos, megyei és területi levéltárakat, könyvtárakat, születési, házassági és halálozási anyakönyveket, cenzusokat, statisztikai feljegyzéseket, választói névjegyzékeket, gyászjelentéseket, telekkönyveket, sírkövek feliratait, temetői regisztereket és régi újságokat. Természetesen rengeteg archivált anyagunk található számítógépeinken, ami óriási segítséget jelent munkánk során.

– Vannak-e a hazai piacon, illetve az internet felületén versenytársaik? Mennyien foglalkoznak Magyarországon hivatásszerűen a családfakutatással?

– Idehaza rajtunk kívül tudomásunk szerint csak magánszemélyek foglalkoznak genealógiával, többségben hobbi-, kevesebben történészszinten. Van, aki az internetet is felhasználja munkája során. A Radix néven ismertté vált *Bogárdi János* kitűnő honlapot készített e témában a WWW.BOGARDI.COM/GEN webcímen. Ismerünk még néhány önálló vállalkozót, illetve lelkes egyént, aki behatóan foglalkozik családfakutatással, de hozzánk hasonló méretű, teljes körű szolgáltatást nyújtó vállalkozásról nincs tudomásunk az egész közép-kelet-európai térségben. Ez bizonyára nem véletlenül van így, hiszen a genealógia nem egy gyors hasznot hozó terület, a befektetett munka nem térül meg egyik napról a másikra. Erősségünknek a több mint 10 éves tapasztalatot és elégedett ügyfeleink névsorát tartjuk – ez utóbbit weboldalunkra is kitettük.

– Honlapjukon azt is feltüntetik, hogy a Családfa Kft. tagja az amerikai Nemzeti Genealógiai Társaságnak. Mit jelent, mivel jár ez a tagság?

– Az NGA-ban való tagságunk egyrészt referenciát jelent ügyfeleink számára, hiszen a társaság figyelemmel kíséri tagszervezeteinek tevékenységét, és ha valakire vonatkozóan panaszok érkeznek, akár ki is zárhatják az illető céget. Az, hogy jegyzett tagok vagyunk, egyrészt garancia munkánk minőségére, másrészt kapcsolódás a számunkra rendkívül fontos amerikai piachoz, ahonnan a megrendeléseink több mint 90%-a érkezik. Emellett lehetőséget ad arra, hogy jelen legyünk azokon a szakmai konferenciákon, ahol a genealógiával foglalkozó szakemberek találkoz-

hatnak, tapasztalatot cserélhetnek egymással. Az USA-ban a sok hobbikutató mellett számtalan erre szakosodott cég foglalkozik hivatásszerűen családfakutatással, ott ennek óriási piaca van, ami érthető is egy olyan országban, ahol szinte a teljes lakosság bevándorlók leszármazottja.

– Ügyfeleik tehát nagyrészt külföldiek, akik a távolból, gyakran nyelv- és helyismeret hiányában képtelenek lennének a keresett információkat megszerezni, ezért szívesen bízzák a kutatást profi itthoni kutatókra. A rendszerváltást követő években idehaza is egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a családeredet-kutatás iránt. Érzik-e ezt a tendenciát, milyen kapcsolatuk alakult ki a hazai közönséggel?

– Valóban fokozott érdeklődést tapasztalunk, bár hazai megrendelőink száma elenyésző a külföldiekhez képest. Sokkal inkább jellemző, hogy aki kíváncsi a gyökerekre, maga próbál kutatni, és ehhez kér útmutatást. Mint említettem, a családfakutatás nem egy elvont tudomány, sokkal inkább praktikus ismereteket igényel, tehát bárki sikerre viheti saját kutatását, ha van ideje és kitartása, s tudja, hova forduljon információkért. Ez utóbbiban mi is tudunk segíteni. Honlapunkat is részben azzal a szándékkal hoztuk létre, hogy a genealógia iránt érdeklődők, illetve a szakterület művelői kiindulópontnak használhassák kutatásaikban. Emellett kb. egy éven belül tervezzük egy olyan CD megjelentetését, ahol iránytűt adunk a forrásokhoz, a kutatás folyamatához. Igény esetén tanfolyamokat szervezünk – ezt is meghirdettük honlapunkon –, ahol személyesen tudjuk átadni tapasztalatainkat az érdeklődőknek. Ráadásként elmondhatom, hogy két évvel ezelőtt indítottunk egy levelezőlistát Hungarian Roots néven, ahol a családfájuk kutatása iránt érdeklődők megvitathatják egymással a felmerülő, kutatással kapcsolatos kérdéseket, és további információkhoz juthatnak. Ez a levelezőlista egyelőre angol nyelvű, de mivel igény mutatkozik iránta, főként a hazai közönség kedvéért, tervezzük egy magyar változat indítását is.

A minap üzenetem érkezett Amerikából, bizonyos Wesselényi Elisabethtől. A hölgy reménykedik, hátha segítségemmel sikerül fellelnie távoli rokonait. Azt hiszem, ideje lesz mélyebbre ásni a témában...

OLVASÓSAROK

KIÜZETÉS?

Kopogtak az ajtón. Lassan odacammogott, és kinyitotta. Két rendőr állt előtte.

– Uram, Önt a Btk. 2002/12/23-as törvényének értelmében letartóztatjuk. A vád ön ellen számítógépes csalás és visszaélés. Joga van...

Egy hosszú hajsza ért véget azon az estén. Történt ugyanis, hogy egy ember – nevezzük most egyszerűen Thomasnak – úgy döntött, honlapot épít a világhálón. Szorgos tanulással el is sajátította a megfelelő tudást, megvásárolta a szükséges programokat, majd elkészítette élete első honlapját. Otthon sajnos nem volt internet-hozzáférése, mivel nem keresett annyit, hogy a telefonálási költségeket ki tudta volna fizetni. Így hát a munkahelyéről töltötte fel lapját, méghozzá egy népszerű, ingyenes webszolgáltató szerverére. Szólt IRC-s ismerőseinek, e-mailben közölte barátaival, és egyre nagyobb látogatottságra tett szert. Mivel hobbija a zene volt, ezért a különböző zenei CD-kről írt kritikákat a honlapjára. A legutolsóban egy népszerű együttes nem éppen jól sikerült dalait vette célba, és őszintén elmondta róla a véleményét.

Az Internyetpo akcióba lépett. A megfelelő törvények értelmében kérte a szolgáltatótól Thomas adatainak kiadását, s így rögtön kiderítették, hogy a mi Thomas emberünk igazából Kovács Lajos, aki Budapesten lakik, a Nekeresd u. 16. szám alatt. A térképen azonban nem találták meg az utcát. S hamarosan arra a következtetésre jutottak, hogy bizony Thomas hamis névvel és címmel regisztráltatta magát – hasonlóan több millió társához, aki nem akarta, hogy egyesek visszaéljenek adataival. Bevetették különleges egységeiket, és a megfelelő törvények értelmében hamarosan megszerezték a szolgáltatótól Thomas IP-címét. Pár perces munka után ki is dobta a számítógép a cég nevét és címét. Ekkor kezdődött el a „civil" rendőrség akciója, amely kiderítette Thomas valódi adatait: Kovács Lajos, Budapest, Nefelejcs u. 16. Este már le is tartóztatták.

– Joga van kikapcsolni a számítógépét. Joga van letörölni a merevlemezét. Joga van IRC-n szólni ügyvédjének.

– Tisztában vagyok a jogaimmal – mordult fel Thomas. – Azonban mondja meg, kérem, hogy milyen csalást követtem el.

– Legutoljára azt írta az Internyetpo főnökének legkedvesebb együtteséről, hogy zenéje nem más, mint tehetségtelen macskanyávogás. Ez nyílt rágalom. Az internetet médiumnak tekintjük, ezért ugyanazok a szabályok érvényesek rá, mint a tévé- és rádióadókra. Ugyancsak feljelentést tettünk az ön szolgáltatója ellen, amiért nem ellenőrizte az oldalát. Sajnálom uram, velem kell jönnie! Rágalmazás miatt letartóztatom!

Az Internet Kalauz márciusi számában olvastam *Glasner Gábor* Itt az Internetpol! című írását. A fenti történettel egy durva jövőképet próbáltam lefesteni, amely remélhetőleg soha nem válik valóra. Természetesen valahogyan meg kell fékezni az interneten lévő bűnözést – lásd pedofil képek és videók tervezése, jogszerűtlen szoftverek és szoftverkódok, valamint zene árulása. Viszont nem szabad elfelejteni, hogy az internetet pont a szabadság tette naggyá. Nincsenek országhatárok, az egyes kormányok nem akadályozhatják meg, hogy általuk vészesnek ítélt információ kerüljön a világhálóra. A koszovói háború alatt is nagyon sok minden zajlott a neten (mármint Koszovóval kapcsolatban...). Ráadásul hatalmas problémákat vetne fel mindenféle jogi szabályozás. Például a magyar állam törvényben tiltaná a kacsasült szó használatát, mert államellenes jelleget sugall. Az összes magyar szerverről el kellene távolítani. De melyek a magyar szerverek? A .hus kiszolgálók? Vagy az összes Magyarországon lévő szerver? Tudtommal a domainbejegyzéseknek nem kell adott földrajzi helyhez kötődniük... És akkor mit csinálnánk a New Yorkban üzemelő szerverrel, ha annak egyik oldalán szerepelne a tiltott szó?

Az internet a mi világunk. Egyre több és több ember használja. Dinamikusan fejlődik. Egyfajta anonimitást ad, amit lehet rosszra és jóra is használni. Az biztos, hogy sokkal több minden kiderül, mint eddig. Viszont eddig is léteztek ezek a dolgok, csak nem kerültek ilyen hirtelen nyilvánosságra. Eddig is meg lehetett szerezni a bombakészítés receptjét, csak nehezen lehetett hozzáférni. Most az interneten elég egy keresés...

Az interneten nagyon sok minden van fenn. Mondhatjuk úgy is, hogy lassan minden. Mindenféle betarthatatlan jogi szabályozás megpróbálná ezt megritkítani. Én azt mondom, hogy nem az eszközt kell hibáztatni, hanem azt, aki használja. Nem azt az embert, aki felteszi a bomba receptjét, hanem azokat, akik otthon megépítik. Az ifjúságba kell belenevelni, hogy a mindent lehet nem jelenti azt, hogy mindent szabad is. Ha mindenki átérezné, mit jelent, hogy a bomba felrobban a kezében, mit jelent a gyilkosság, akkor hiába is talál rá a neten, hiába is tölti le a gépére, soha nem fogja használni.

S a nyolcadik napon az ember megteremtette az internetet. Saját képmására teremtette...

A tudás fája itt van előttünk. Az alma piros, és édesnek tűnik. A döntés újra a mi és csakis a mi kezünkben van. Sohasem szabad elfelejteni: a jövő ma kezdődik!

Bacsárdi László
bacsardi@sopron.hu

DOMAIN-DOHOGÁSOK

Több hozzászólás érkezett az elmúlt hónapban igen alaposan körüljárt domain-regisztrációs témakörhöz. A leírt gondolatok többsége ebben a többoldalú bemutatásban már meg is jelent, ezért most nem mindegyik levelet idézzük, és a kiválasztottakat is igyekeztünk rövidíteni.

NEM A NÉV AZ ÉRTÉK...

Lehetetlen megérteni, hogy a domain igénylője és a technikai bonyolító közé miért kell egy közbenső szervezet, amikor van ingyen DNS-szerver az interneten (**WWW.GRANITECANYON.COM**), másra pedig egyáltalán nincs szükség, csak arra, hogy az *igénylő* az elsődleges és a másodlagos DNS-címeket közölje a *technikai lebonyolítóval.*

Ha az igénylő és a technikai lebonyolító közé kötelezően beékelődik egy magyar ISP a saját DNS-szerverével, hogyan fogja az igénylő a neki legmegfelelőbb tárhelyet választani (akár külföldön is)?

Miért nem lehet a regisztrátor maga az igénylő az ingyenes vagy esetleg saját, de lényeg, hogy tetszőleges szolgáltató DNS-szerverével, amihez senkinek semmi köze nincs? A demokrácia szerintem ott kezdődik, amikor egy ISP „transzparens" módon képes áthelyezni/regisztrálni a domain tulajdonosa által üzemeltetett domainnevet a saját szerverére a megbízás birtokában, ehhez pedig közvetlenül el kell érnie a technikai lebonyolítót. Ez a transzparens (vagy akár nem transzparens) áthelyezés hogyan fog működni itthon, ha a DNS-szerverek üzemeltetésére konkrét (és számban korlátozott) cégek vannak kijelölve? Hogyan fogja az igénylő a tárhelyét tetszőleges helyen üzemeltetni, a DNS-adatokat tetszőleges időben megváltoztatni, egyáltalán a DNS-t kézben tartani? Tudja-e egyáltalán, hogy technikailag hová van kötve a domainje, és hogy az áthelyezhető? Tudja-e, hogy a kötöttséget semmi nem indokolja, és a szabad szerverválasztás érdekében neki mint a domain tulajdonosának milyen lehetőségei és jogai vannak, egyáltalán mit kell tennie, ha netán fel szeretné tölteni tartalommal a domainjét egy tetszőleges (regisztrátortól független) helyen? Végül is ezekre a kérdésekre lehet, hogy van megnyugtató válasz, csak én nem ismerem azokat.

De azt nagyon hiányolom, hogy még senki nem „homályosította fel" a domainnevek igénylőit, hogy nem a név képvisel értéket, hanem az a tartalom vagy funkció, amelyre a domain mutat. Ilyen pedig nincs, és az esetek többségében nem is lesz, a 8000 domain szerintem kevesebb mint 100 valóban új tartalmat/szolgáltatást jelent majd, mondjuk egyéves távlatban.

Perjés László
lezli@lezlisoft.com

T. GERVAI PÉTER!

Szinte egyik állításával sem értek egyet.

Nézzük:

„Vértes cikke felvet néhány valódi problémát is, melyet a cikk előtt egy nappal kiadott ISZT-s sajtótájékoztató anyag már megválaszolt, mint például a titkárságot (aki felveszi a telefont akkor, ha a kedves ügyfél nem hajlandó teljesíteni a kérést, hogy a regisztrátoránál jelezze a problémáját) vagy a professzionális működéshez szükséges szervezeti változásokat (mint amilyen az öttagú elnökség vagy a Tanácsadó Testület)..."

Csak egy gond van ezzel: ezt nem Vértes cikke előtt egy nappal, hanem március 1-je előtt egy hónappal kellett volna megtenni! Amikor kellett volna, az ISZT-nek nem volt semmiféle ügyintézője, titkársága, személyzete stb., kivéve a lemondott elnököt (akinek szintén nem volt meg az elérhetősége).

Persze forduljak a tagokhoz! Fordultam. Ön szerint egyhez is elég lett volna, nekem öttől, azaz 5-től sem sikerült normális információt szereznem. Konkrétan: az Alarmixnél online és offline megerősítve rendeltem domaint, sajnos két nap alatt nem tudták továbbítani az ISZT-nek. Az Interware-t e-mailen kérdeztem, 2 levélből egyet sem méltattak válaszra. Harmadiknak e-mailen és személyesen is érdeklődtem az Elendernél, de nem kaptam érdemleges választ arra, hogy az Elendernél, illetve az ISZT-nél konkrétan ki foglalkozik ezzel... „Legfőképp senki, de az is elérhetetlen." Negyedik-ötödik: Tiszanet és Datanet – az eredmény ugyanaz.

Hova mehettem volna még? Az ISZT-nél most már van ügyfélszolgálat? Az, hogy akkor nem volt, nekem valószínűleg milliókba került!

Én nem vagyok spekuláns, „tartalomszolgáltató" akartam lenni, konkrét, megvalósított tartalmam, tervem volt, van, és ráadásul tudtam a „domainliberalizációról", tehát felkészülhettem rá... Elvártam volna, hogy az ISZT is felkészüljön, hogy egy ilyen helyzetben a legforróbb napokban legyen ügyfélszolgálta. Most már van? Van elnökség? Késő!

A domainliberalizációval párhuzamosan Önök nagy eredménynek könyvelik el, hogy becsuknak egy kiskaput, a lapengedélyek már nem élveznek prioritást... Ez jó? Ha nem tőlük, akkor kitől várnak tartalmat? A bt.-ktől, a cégektől, akik főként csak magukat reklámozzák, igazi tartalmat nem nyújtanak?

Hogy ezzel „visszaéltek", és azért? Ha valaki „spekuláns", és megéri neki, hogy 10 000 forintért bejegyezzen egy lapot, plusz 10 000 forintért domaint jegyeztessen, azt havi 2000 forintért fenntartsa, plusz vállalja a jogi következményeket, akkor azt miért gátoljuk?

Ennél jobb megoldás az, ha megvárjuk, amíg 10-en, 100-an jelentkeznek, és sorsolunk?

(...)

Az ISZT tudás és kockázat nélkül kihasználta monopolhelyzetét, a maga teremtette szabályokat, s ezzel sokaknak sokmilliós káruk keletkezett, ő pedig bezsebelt több tízmillió forintot! Engem és még sokakat elszomorít, hogy mindezt következmények nélkül tehette, teheti, mi pedig nem tudtunk, nem tudunk ellene semmit tenni.

A témához tartozóan egy kis politika: ezután a kormány elkezd az internetről, az információs társadalomról és a tervekről hablatyolni? Nem ma kellene tervezgetni, hogy holnap mit teszünk, tegnap kellett volna határozatokat hozni, stratégiát alkotni. És itt már nemcsak az ISZT bevételeiről, a jelenlegi és jövőbeni milliárdos károkról van szó, hanem Magyarországról, a szabadságról, a jogról, a pénz hatalmáról és sok egyébről.

r2z.
Siófok, 2000. március 7.

A REAKCIÓ REAKCIÓJA

„Szerettem volna Vértes urat meggyőzni, hogy ne jelenjen meg..."

Ez rendkívül érdekes, hiszen a főszerkesztő azt jelentet meg az újságban, amit ő akar. Ebben az esetben övé a végső szó. Úgy, ahogy domainügyben az ISZT-é.

A rossz indítás után nem kevésbé rossz a folytatás: *„a fórumok olyan weblapok, ahova bárki bármit leírhat, kérdezhet, válaszolhat, méghozzá teljesen magánemberként, közvetlen hangnemben, az esetek nagy részében névtelenül, álnéven."*

Ez Grin szerint ferdítheti a tényeket. Pedig ez az a hely, ahol bárki bármit le mer írni, mert nincs semmi következménye, éppen ezért roppant jól tükrözi a valóságot.

Vértes divatot teremtett, tehát Grin mondá: *„Az újságcikkek jellege teljesen más, mint egy online csevegőfórumé: az olvasók teljesen más beállítottságúak, más érdeklődési körűek is lehetnek."*

Itt egy gond van. Az, hogy esetünkben a két embercsoport teljesen fedi egymást. Mind a kettő internetezők csoportja. Igaz, ez egy kicsit szőrszál-

hasogatásnak tűnik, így át is térek a nagyobb súlyú dolgokra (nem mintha ennek nem lenne semmi jelentősége).

„A másik hatalmas hiba a cikkben az, hogy engem mint magánembert egyszemélyben azonosít az ISZT-vel..."

Kedves Grin, ha Te kiadsz információkat az ISZT ügyében, akkor Te vagy az ISZT. Ha Te bizonyos tulajdonságokkal rendelkezel, akkor az kicsit az ISZT is.

„Jópofa ötlet kijelenteni, hogy az ISZT magát Istenek Tanácsának hívja, bár gyanítom, hogy ezt valamelyik hoppon maradt domainspekuláns terjeszthette, hátha ezzel majd jól lejárat valakit."

Miért, nincs igaza annak, aki ezt terjeszti? Ha az ISZT általánosítja a ruhabolt.hu domaint, akkor lehet, hogy a ruhaboltnak befellegzett. Tőletek függhet egy vállalkozás sikere. (...)

Végül egy hatalmas ellentét a domainnév fogalmával kapcsolatban: *„...Te [Vértes] úgy gondolod, hogy a domainnevek egy új, hatalmas piacot jelentenek, talán mint egy kiaknázatlan olajmező, amire sok-sok ember próbál földfoglalásként jogot szerezni, mint az aranyláz idején, amikor a lényeg az volt, hogy te szerezd meg a szomszédod elől a területet, és hirtelen a semmiből milliomos lehess. Én úgy látom: a domainnevek lényege az, hogy az interneten egy adott illetőt meg lehessen találni azon a néven, amely rá vagy szolgáltatására jellemző."*

Nézzük földrajzi vonatkozásban. A domain olyan, mint egy cím és a mögötte lévő telek. Grin, te hol szeretnél lakást? A Rózsadombon vagy a lakótelepen? Na, ezért értékes a domainnév. Egy apró dialógust írtam ennek hatásosabb érzékeltetése végett:

– Mi a WWW-címed?
– Www.hosszunevemvanraadasulrondannezki.com.
– Elég igénytelen, mit ne mondjak...
– A tiéd talán jobb?
– Www.ketbetu.com.
– No, igazad van, de biztos több pénzbe került regisztráltatni.

Vissza a telkekhez meg a címekhez. Hol a drágább a lakás? Ugye a lakótelep olcsóbb, mint a luxusvilla? Persze rossz környéken is lehet szép házat (weblapot) építeni, csak kevésbé lesz népszerű.

Kérem tisztelettel az érintetteket, reagáljanak e-mailben! Kíváncsi lennék, mit szólnak ehhez az egyszerű gondolatsorhoz. Még választhatnak is, hova írjanak: aaron@maffia.hu vagy novaak@elender.hu.

Visszajelzésüket előre is köszönöm!

P.S.: A domainliberó kockázatainak és mellékhatásainak ügyében sajnos nem tudunk a háziorvosunkhoz fordulni! Pedig elég sok mellékhatása van...

Novák Áron

UTÓSZÓ

Grin leveléhez írott előszavamban jeleztem, hogy kellő önmérsékletet tanúsítva most nem válaszolok, tisztes olvasóként megvárom a következő számot, és egyszerű olvasóként jelzem, ha van még valami a bögyömben...

Nos nincs, hála istennek megírták mások...

Vértes János

HACKER

Tisztelt Vértes János Andor!

Nagyon örülünk, hogy *Kovács Győző* írására reagáltál, mert így lapotokban megszólalt mind a két oldal. Nem kizárt, hogy Győző a százból egy tipikus példáját mutatta be, mert a legtöbb hacker ott rontja el, hogy nagy kárt okoz, és elkapják, majd feljelentik, aztán irány a dutyi.

Magyarországon nehezen képzelem el ezt a dolgot, hiszen hazánk törvényhozása azt sem tudja, mi az az internet, tehát olyan törvényeket alkotnak, amelyek minden mondatában van egy kiskapu...

Véleményedbe azonban belekötnék, minthogy fiatalként én is a hackerek oldalán állok. Állítólag többször figyelmeztették az Elendert, hogy foghíjas a betörésvédelme. Áttérve a cukorkás hasonlatra: felszólok a boltvezetőnek, hogy nyitva a boltja, de ő azt mondja, hogy miért hinne egy utcagyereknek? Az Elender vezetői ugyan miért hittek volna egy olyan embernek, akinek nincs legalább 4-5 diploma a kezében, és ráadásul csak 14-16 éves. Amikor nekem nem hisznek, pedig az ésszerű megoldást javaslom, bevallom, engem is elkapnak az indulatok, és bemenném a cukorkaboltba, s felirogatnám, hogy no lám csak, igazam volt.

Más nem nagyon lehetett a motiváció, hiszen magyarázza már el nekem valaki, miért jó néhány 14 éves srácnak, ha gazdasági kárt okoz? Ezzel csak bebizonyította, hogy igaza volt, és nem kell lebecsülni őt.

Azután az Elender helyében én tényleg felvenném őket... Amikor rajtakapom őket, lehet, hogy elkap a hév, de aztán ép ésszel végiggondolva rájönnék: jobban járok, ha alkalmazom őket. Két okból is... Az egyik, hogy fiatal, jó, profi munkaerőt kapok. A másik: önvédelem. Mert mi van, ha mondjuk öt évre rács mögé küldöm őket? Kijönnek, és porig rombolják a honlapomat, aminek kiskapuit azóta sem tudtam senkivel kijavíttatni.

Az Elender jelen esetben csak arra gondol, hogy bosszú-bosszú-bosszú, képtelen ésszerű döntést hozni és a saját érdekeit nézni. Nem arra kell figyelni, hogy milyen módon tudok megkárosítani valakit, hanem arra, hogyan tudnék a saját – siralmas – helyzetemen javítani.

Nem azt mondom, hogy nem követtek el hibát – hiszen azt mindenki követ el. Hanem azt, hogy amíg Magyarországon száz- meg száz-milliárdokat sikkasztanak, addig nem értem, miért azokat üldözik, akik – valljuk be őszintén – csak eszmei kárt okoznak. A magyar rendőrség lehetne eredményes, de tulajdonképpen jobban megéri nekik elfogadni a kenőpénzt, mert a fizetésüket nem emelik, ha sikeresek, de akkor sem csökkentik, ha nem dolgoznak rendesen. Szegény hackerek sajnálhatják, hogy nem volt a zsebükben néhány tízezres...

És higgye el mindenki, ha most kiderülne, hogy az Elender honlapjának további biztonságáról a négy hacker gondoskodik, nyugodtabbak lennének az előfizetők is.

Levelemben kétségkívül elfogult vagyok, de ez a véleményem arról, ami itt történt, történik.

Richard Preloc

(Fenti leveleddel nekem nem az a bajom, hogy elfogult vagy az egyik irányban, hanem az, hogy egy konkrét bűncselekményben azért adnál felmentést az elkövetőknek, mert – véleményed szerint – mindenki másnak nagyobb a bűne... Még ha igazad lenne vagy van is, hitem szerint ez a gondolkodás hamar elvezet az anarchiához, a teljesen törvényen kívüli állapothoz. Úgyhogy én továbbra is azt mondom: ne törjünk be sehova, ha pedig valaki betört, azt kapja el a rendőrség, ítélje el a bíróság, s emellett ha vannak az országban korrupt rendőrök, ha akadnak százmilliárdos sikkasztások, és ha bűnös mulasztásokat követ el bármelyik szolgáltató, akkor drukkolok, hogy nyerjék el méltó büntetésüket ők is. Mindez nem jelenti azt, hogy ne jelenhetne meg a miénkkel ellentétes vélemény az újságban, épp itt volt rá a példa – V. J. A.)

INTERSONG

Rovatvezető: Rosta László / lrosta@intersong.hu, www.intersong,hu

PIERROT

Pierrot pályája kezdete óta etalonnak számít a magyar könnyűzenei életben. Bármihez nyúl, igazi minőségi munka kerül ki kezei alól, legyen az a Ganxsta Zolee és a Kartelnek, a Pa-dö-dönek, Sipos F. Tamásnak vagy bármely más előadónak szánt dala. És ugyanez mondható el saját lemezeiről is. Legutóbb a „Rosszfiúk" című film zenéjével bizonyított, rövidesen pedig kapható lesz a „Van miért" című kislemeze. Honlapja, a WWW.PRIVATEMOON.COM nem pusztán róla szól, hiszen teljes képet kaphatunk produceri tevékenységéről, megismerkedhetünk a Private Moon művészeivel, a Toys Of Ancient Gods projekttel, de itt kapott helyet az általa szerkesztett kalandjáték-magazin, az Inventory is. Pierrot öt év alatt összegyűlt internetes tapasztalatait a cybertérben „beszélgetve" osztotta meg velünk.

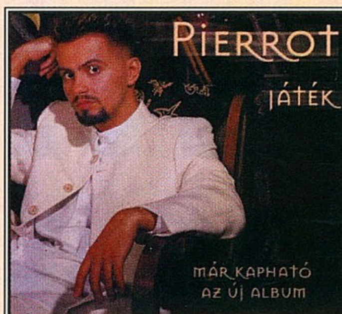
– Számomra szórakoztató élmény, hogy okos nyomozással, tematikus kereséssel – meg egy kis szerencsével – szinte minden kérdésemre megkapom a választ a hálón. Persze a véletlen néha izgalmas oldalakra terel. Például kínai muzsikusokat szerződtettem a legutóbbi albumomhoz, sőt még hanganyagot is kaptam a neten keresztül Bristolból és Los Angelesből, amit változtatás nélkül fel is használtunk. Azután egy feldolgozásdal miatt sokáig üldöztük a szerző „rejtőző" jogutódját, akit végül a háló segítségével sikerült megtalálni. De többek között a kedvesem diplomamunkájához, lemezkritikáimhoz és játékismertető cikkeimhez is a netről szerzem az információkat, valamint a HTML-szerkesztést is autodidakta módon, más oldalak trükkjeit visszafejtve sajátítottam el.

– Milyen fejlődési fázisokon esett át a honlapotok, egyáltalán milyen pluszt jelent megléte Pierrot-nak, az előadónak?

– A Private Moon szervere igen régóta, 1996 első hónapjától kezdve működik. Közel egy évig az akkor induló (és nemzetközi érdeklődésre számot tartó) Toys of Ancient Gods projektem számára jelentett bemutatkozó lehetőséget. Akkor nagyon bejött az ötlet, rengeteg levelet kaptam, és a kezdetleges honlap segítségével a világ számos országába elkerülhetett a Cargo Cult album. Megrészegültem az ötlet sikerétől, és úgy gondoltam, nagyobb jelentőséget kívánok adni az internetes információszolgáltatásnak. Ezután több más produkció népszerűsítését is „rábíztam". Úgy számoltam, hogy egy-két év befektetett munka majd meghozza a gyümölcsét, és önálló működésre bírható majd a privatemoon.com mint összetett tartalomszolgáltató. Sajnos lassabb a fejlődés, és mi sem az internetmarketing területén vagyunk erősek. Úgy látom, Magyarországon a mai napig csak egy portál típusú site tud komoly forgalmat lebonyolítani, amely eltartja az állandó fejlesztéshez szükséges stábot, sőt a marketingeseket és hirdetésszervezőket is. Manapság szerződött művészeink oldalait és a multimédia-szekciónkkal kapcsolatos információkat találhatja meg nálunk az érdeklődő.

– Illetve van itt egy Inventory című játékmagazin is... Ráadásul legutóbbi albumod címéből (Játék) arra következtetek, hogy magad is a homo ludens kategóriájába tartozol.

– Igaz, bár az Inventory online verziójának fejlesztésére mostanában nemigen jut energia. Igyekszem idővel továbbgördíteni, de most azt is nagy eredménynek tartom, hogy a GameStar újság meghívta a magazinomat saját rovatának, amely ezáltal komolyabb fórumot tud teremteni a számítógépes játékok talán legintelligensebb, azonban meglehetősen nehéz időszakot élő válfajának.

– Nemrég részt vettél egy internetes beszélgetésen, ahol webkamera segítségével a reakcióidat „azonnal" láthatták a vitázók. Milyen tapasztalatokat szereztél ennek során?

– A webkamera addig nem lehet komoly dolog, amíg ilyen kis frissítési sebességgel láthatók az általa közvetített képek. Az órákon át tartó „beszélgetés" azonban ismét megvilágította számomra, hogy általánosságban véve a kommunikáció egyik legalacsonyabbrendű formája a chat típusú levelezgetés. Leginkább bődületesen rossz helyesírású, sajátos rövidítéseket, csak felületes információközlésre alkalmas szlenget használó, nagybetűkkel, szórenddel mit sem törődő fiatalok fóruma ez, ahol egyszerűen nem történhet „normális" eszmecsere. A levelezés komoly tradíciója folytán az e-maillel kapcsolatban nincsenek fenntartásaim – mindenkinek van ideje válaszolni, kijavítani a szarvashibákat és csiszolni a fogalmazáson. Amennyiben igénye van rá. Az a nagy baj, hogy én inkább az igény hiányát érzem.

– Az MP3 és a CD-írás elterjedése igencsak felerősítette a kiadók kalózkodással kapcsolatos félelmeit. Hogyan látod ezt a problémát?

– Az MP3 kétségtelenül a zenei kalózkodás egyik legelterjedtebb médiuma, így e szempontból tűzzel-vassal irtandó. A másik oldalról tekintve viszont egy forradalmian új eszköz a hangfelvétel-kiadók asztalán, amelyet lassan széles körben is használniuk kell. Az ellentmondások akkor oldódnak föl, amikor majd MP3-, illetve CD-minőségben „sugárzó" rádióadók tűnnek fel a világhálón, a személyes, interaktív zenei rádiózás lehetősége megszünteti az igényt a dalok letöltésére. Ha meg birtokolni szeretnénk kedvencünket, megvesszük az aktuális kiadványt.

vízi-ók (tel-e-víziók)

Takács Barnabás rovata / takacsB@digitalElite.net

Digitális testépítés

2000 tavasza, egy új társadalmi kor hajnala. Napjaink elektronikus technológiája eddig még soha el nem képzelt lehetőségeket biztosít vágyaink és álmaink kiéléséhez. Kialakulóban van egy új embertípus, amely könnyebben beszélget számítógépével, mint embertársaival, és – bármi oka is legyen ennek – valójában több érzelmi élmény éri az internet oldalain, mint egy klubban vagy egy kávéházban. Néhány éven belül a világháló szövevényében „élő" virtuális embereket saját képmásunkra formálhatjuk, vagy éppen tetszésünknek megfelelő testtel, személyiséggel, önálló célokkal, sőt nemiséggel ruházhatjuk fel. Valós életünk mintájára talán felfedezzük a digitális hiúság fogalmát is, de a tornaterem vagy a plasztikai sebészet helyett egy számítástechnikushoz fordulunk, hogy ízlésünknek megfelelő küllemmel ajándékozzon meg bennünket.

Micimackó és Malacka

Az új évezred hajnalán egy szép (digitális) arc vagy test valószínűleg ugyanolyan sikereket ígérhet tulajdonosának, mint 50, 500 vagy 5000 évvel ezelőtt. Mint sorozatunk korábbi számában láttuk (Virtuális arcok és szépségideálok, Internet Kalauz, 2000. április), szép és harmonikus arcokat matematikai eszközökkel jóval könnyebb létrehozni, mint azt belső megérzésünk (intuíciónk) eredetileg sugallná. Igaz ez a testünkre is? Természetesen.

Testünk éppúgy, mint arcunk, személyiségünk egyik fontos jellemzője. Megjelenésünk, tartásunk vagy járásunk alapján egy hozzáértő számára ugyanúgy kiolvashatók az életmódunkra, belső egyensúlyunkra, önbizalmunkra vagy éppen személyiségünkre utaló jegyek, mint beszédstílusunkból vagy írásunkból. Bár kétségkívül vannak kivételek, a négy alapvető testtípushoz általában jól azonosítható személyiségjellemzők kapcsolhatók. Micimackó például olyan „medvésen" viselkedik – ami az ő esetében egyáltalán nem meglepő –, azaz szeret aludni, enni és gondolkodni, mindent nyugodtan fogad, és nem aggódik túl sokat. Malacka ugyanakkor gyakran izgatott, rohan, szeret gyorsan döntéseket hozni, és sokszor meggondolatlanul cselekszik. Az igazsághoz tartozik, hogy más-más hozzáállásuk ellenére többnyire így is, úgy is bajba kerülnek :-). Ha *Milne* és *Shepard* fordítva álmodta volna meg őket, talán sem ők, sem pedig Füles, Bagoly, Kanga és Zsebibaba vagy a kis Tigris nem nőtt volna ennyire a szívünkhöz. Mi az, ami mégis közös Milne és sok más mesemondó elképzelt figuráiban? Az, hogy mindannyian emberszerűek. Fejük, szemük, orruk, szájuk, két kezük és két lábuk van, és úgy viselkednek, ahogy bármelyikünk viselkedhetne.

Micimackó és Malacka testalkata között széles és nagyon színes spektrum húzódik. Valójában az egész társadalom. A virtuális emberek technológiájának tehát egyik alapvető kihívása ezt a sokszínűséget (diverzitást) létrehozni anélkül, hogy minden egyént vagy rajzfilmfigurát külön-külön meg kellene terveznünk. Ezt nevezik paraméteres testmodellezésnek.

Homo syntheticus

A törzsfejlődést tekintve az ember hosszú és fokozatos változások során a főemlősök rendjéből vált ki. Az evolúciós lánc legelején álló *australopithecust,* amely körülbelül 600 ezer évvel ezelőtt jelent meg, 350 ezer éve az *előember,* majd 100 ezer évvel ezelőtt az *ősember* követte. Végül hosszú fejlődés után, kb. 50 ezer évvel ezelőtt, valószínű-

leg Közép-Ázsia területén, megjelent a ma *homo sapiensként* ismert faj közvetlen elődé. A jelenkori ember – azaz olvasónk is – legfeljebb 10-12 ezer éves. Az utóbbi 10 ezer év viszonylagos „csendjét" egészen napjainkig nem törte meg semmi. Az elmúlt években azonban megszületett az első *homo syntheticus,* a teljesen digitális ember, „aki" várhatóan – az interneten keresztül – a jövő társadalmának domináns és meghatározó elemévé fog válni.

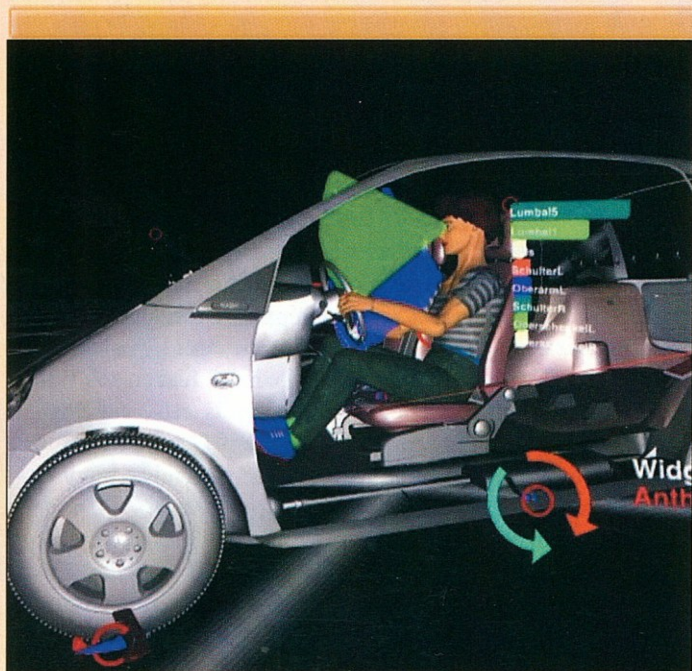
Honnan erednek és hová tartanak a virtuális emberek? A történet valamikor 1968-ban kezdődött, a Boeing repülőgépgyárban. Egy *William A. Fetter* nevű számítógépes mérnök a Jumbo Jet pilótafülkéjének tervezéséhez készítette a világ első 3 dimenziós embermodelljét. Ez volt a „first man". Bill barátunk a 70-es években még sok érdekes kísérletet végzett, de a homo syntheticus ideje még nem jött el. Az igazi technológiai áttörést az „olcsó" grafikus komputerek megjelenése hozta a 80-as években. Ebben az időszakban majd 90 különböző kísérletről tudunk. A leghíresebbek: *Sammy* (Nothingami Egyetem, 1982), *Franky* (GIT, 1986), *Adaps* (Delfti Egyetem, 1986) *Oscar* (OMFB Budapest, 1982–86) és *Anybody* (IST, 1988). A második generációs embermodellek általában CAD (számítógéppel segített tervezés) környezetben „nevelkedtek", majd a 90-es évek elején kifejlesztett harmadik generáció a mai napig szolgálja a mérnöki tervezőmunkát olyan világcégeknél, mint a Mercedes-Benz, a Porsche vagy a BMW. Napjainkban a repülőgépipar és az autógyártás négy általánosan elfogadott tervezőrendszert használ. Ez a Jack (USA), a Safework (Kanada), az Anthoropos és a Ramsis (Németország).

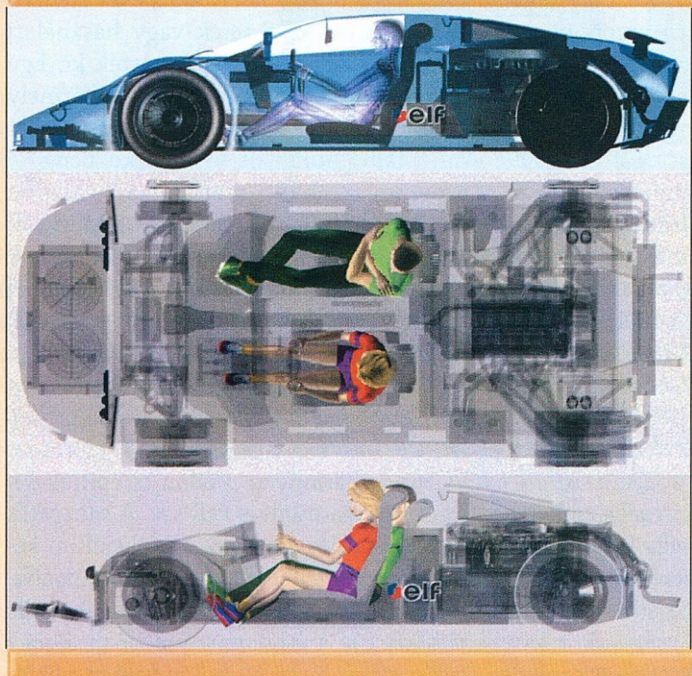
Egy tipikus embermodell megépítése általában két fontos lépésből áll. Először az emberi test felépítéséhez hasonlóan egy csontvázat (skeleton), azaz egy merev mozgatóstruktúrát kell létrehozni. Minél részletesebb a csontváz, annál többféle mozgást lehet megvalósítani. Egy pálcikaemberhez hasonló csontváz például csak egyszerű dolgokat tud végrehajtani. Ha a teljes emberi csontrendszert megépítjük, akkor elvileg minden olyan mozgást létrehozhatunk, amelyre testünk képes. A számítógép azonban azt is megengedi, hogy ízületeink 360 fokban forogjanak, így olyan effektusok is megvalósíthatók, amelyek normális fizikai körülmények között nem jöhetnének létre. A megalkotott csontvázra egy egybefüggő bőrfelszínt (skin) erősítünk. Ez a munka, a várható mozgásoktól függően, a modell élethűsége érdekében hosszú heteket és hónapokat is igénybe vehet. A probléma forrása – ami éppúgy jelentkezik egy dinoszaurusz vagy beszélő egér testének modellezésénél, mint az emberi testnél – abban áll, hogy amikor a csontjaink mozognak, bőrünk is deformálódik, méghozzá a testünket párnázó zsírrétegek változásának függvényében. Ezek a szövetek rugalmasak és elasztikusak, így a felszín néhol megnyúlik, máshol összehúzódik. Ezt számítógéppel szimulálni csak pontos fizikai számítások segítségével lehetne, ami a gyakorlatban nem célszerű és nem könnyen kivitelezhető, hiszen sok fizikai paramétert (peremfeltételek, non-linearitás stb.) nem ismerünk. Ezért a vizuális effektusokat előállító animátorok úgy próbálják a nézőt becsapni– legtöbbször sikerrel –, hogy egyszerű formulák segítségével a bőrfelszín minden egyes pontjához súlyozást (weight) rendelnek, ami meghatározza, hogy a legközelebb eső csont (bone) milyen módon vonzza vagy taszítja az adott felszínt. A drága és fáradságos emberi munka ellenére a filmipar napjainkban még mindig ezt a bevált gyakorlatot alkalmazza. A homo syntheticus máshogy közelíti meg ezt a problémát. A paraméteres embermodelleket eredetileg ergonómiai vizsgálatokra és belső terek vagy használati tárgyak formatervezésének elősegítésére fejlesztették ki. Egy tervező számára ugyanis az a legfontosabb, hogy bármely pillanatban azonnal ellenőrizhesse, vajon egy átlagos ember például el tudja-e érni a rádió gombjait vezetés közben. Az embermodellező program tehát statisztikai alapon (antropometriai felmérések segítségével) olyan testet állít elő, amely megfelel a kívánt paramétereknek. A tervezés pontosságát is előírhatjuk, például garantálható, hogy a magyar női populáció 85%-ára ráilljen egy ruhaméret, vagy a férfiak 70%-a kényelmesen üljön egy adott gépjármű ülésében.

Testanimáció

Bármilyen módon is építjük fel virtuális emberünk testét, mozgatnunk is kell azt. A mozgatás célja lehet hagyományos animáció, mondjuk egy akciófilm keretében vagy az interneten keresztül, de lehet egyszerű pózokba állítás is, például reklámfotókhoz vagy akár az első digitális *Káma-szútra* létrehozásához :-). A hagyományos pózbeállítási módszerek minden csukló szögének külön-külön való meghatározását igénylik. Ezt a mozgást minden kritikus képkockára (keyframe) végre kell hajtani. Az olvasó elképzelheti, milyen nehéz feladat ezt a teljes emberi testre elvégezni (csigolyák, kéz- és lábízületek, ujjak stb.). Ez azonban a matematika segítségével részben megkönnyíthető. A módszert szakmai körökben inverz kinematikának (IK) nevezik, és úgy kell elképzelni, mintha egy kisbabával szemben leülnénk, megfognánk a két kezét, és elkezdenénk tologatni. Ha az izmok lazák, a baba kezei, felső

teste és általában az összes többi csontja felvesz valamilyen állapotot. Az ízületek fizikai tulajdonságai miatt ez nem lesz véletlenszerű vagy tetszőleges, hanem nagyon is meghatározott. Matematikai szempontból a probléma ún. inverz feladattá válik. A megoldás nehézsége attól függ, hogy hány merevnek tekintett csont van összekapcsolva. Javaslom, ebédnél nézzenek meg egy csirkeszárnyat. Könnyű belátni, hogy ha egyetlen csont van, akkor annak egyik végét mozgatva pontosan tudjuk, hol lesz a másik vége. Két csont esetén még mindig átlátható a feladat. Egy hosszú láncról azonban már senki sem tudja megmondani, mi fog történni, sőt matematikailag sem könnyű a problémát megoldani. Tehát egyfajta dilemmába kerülünk. Ahhoz, hogy jól kinéző és szépen mozgó embereket hozzunk létre, a teljes csontvázra szükségünk lenne. Ezt vezérelni azonban igen hosszadalmas és bonyolult.

Itt megszakítom a technológiai értekezést, mielőtt mindenki elalszik. Inkább próbáljunk meg arra visszaemlékezni, hogy miért is kezdtünk el szintetikus embereket létrehozni. Gondolom, az előző szakasz olvasása közben mindenkiben felmerült a kérdés, hogy miért költenek nagy cégek hatalmas pénzeket erre a kutatásra. Miért kellenek ezek az egzotikus szoftverek, és kik fogják használni? S leginkább mire? A válasz egyszerű, bár nekünk, halandó és „analóg" homo sapienseknek nem biztos, hogy szimpatikus. Kis túlzással talán azt mondhatjuk, hogy nemsokára mindenhol és mindenre virtuális embereket fogunk alkalmazni! Például ruháinkat és a divatcikkeket nemcsak e modellek segítségével tervezik majd, hanem virtuálisan fel is próbálhatjuk őket. A Cosmopolitan női magazin például egy montreáli cég, a Public Technologies Multimedia segítségével olyan programot hozott létre, amellyel az interneten keresztül női vásárlóik a testükre szabott és megrendelhető új ruháikat felpróbálhatják. Ez más példákkal együtt azt mutatja, hogy a hagyományos ipari és ergonomikus formatervezés segítése mellett sok más, az átlagemberhez is közel álló alkalmazás fog megjelenni a közeljövőben. Sokak számára azonban a legizgalmasabb és legkihívóbb alkalmazási terület továbbra is a filmgyártás marad.

Virtuális emberek a médiában

A szintetikus úton (számítógép segítségével) előállított videofilmeknek, a digitális mozinak és a hozzá kapcsolódó szolgáltatásoknak – különösen a reklám területén – jelentős kultúrája és eszköztára alakult ki az utóbbi években. A technológia lényege, hogy az egyes jeleneteket (cuts) nem video- vagy filmkamerával, élőkörnyezetben és létező személyekkel veszik fel, hanem a díszletektől kezdve a megvilágításon és a kamerapályákon keresztül egészen a szereplők mozgásáig digitális úton hozzák létre. A további technikai lépések – úgymint vágás, keverés, hangfelkeverés – is a multimédia segítségével történnek.

Az új digitális média alkalmazási területe igen sokrétű lehet. Itt elsősorban nem is az animáció világára gondolok, hanem a tradicionális média, pl. reklámfotók, prospektusok, illusztrációk vagy újságok és különböző kiadványok létrehozására. Sok oktatófilm, szerelési útmutatás és interaktív szimuláció is elkészíthető így. Legújabban például több légitársaság szintetikus emberekkel készített videón magyarázza el a repülőgép biztonsági

Weboldalak:

Embermodellezés:

TECHMATH / ANTHROPOS: .... WWW.ANTHROPOS-IST.COM/
TRANSOM TECHNOLOGIES / JACK: .... WWW.CIS.UPENN.EDU/~HMS/JACK.HTML
SAFEWORK: .... WWW.SAFEWORK.COM
HANIM EMBERSZABVÁNY: ... ECE.UWATERLOO.CA/~H-ANIM/SPEC1.1/
HANIM MODELLEK: .... WWW.CIS.UPENN.EDU/~BEITLER/HANIM
MUSCULOGRAPHICS: .... WWW.MUSCULOGRAPHICS.COM

3D-lejátszók:

OZ.COM / FLUID3D: .... WWW.OZ.COM
NUCLEUS INTERACTIVE: WWW.ATOMIC3D.COM
CYCORE COMPUTERS / CULT3D: .... WWW.CYCORE.COM
PULSE ENTERTAINMENT: WWW.PULSE3D.COM
SHOUT 3D: WWW.SHOUT3D.COM

Weboldalak:

OPTIDIGIT / STEVEN STAHLBERG: .... OPTIDIGIT.COM/STEVENS/GALLERY.HTML
XEROX: .... WWW.FXPAL.XEROX.COM/SMARTSPACES/INDEX.HTM
HEADPEDAL: .. WWW.HEADPEDAL.COM/PAGES/HEDPEDWITHSHOT.HTM
HAPTEK: .... WWW.HAPTEK.COM
VIRTUAL PERSONALITIES: .... WWWW.VPERSON.COM
ANANOVA: .... WWW.ANANOVA.COM
AVATALK: .... WWW.RTI.ORG/AVATALK/HOME.CFM
DIGITAL ELITE ENTERTAINMENT: .... WWW.DIGITALELITE.NET

berendezéseit, és mutatja meg a baleset esetén használható vészkijáratokat. A homo syntheticus segítségével gyakorlatilag az élet minden területéről filmet lehet készíteni, legyen az építészeti tervalternatívák vizualizálása, belsőépítészeti tervek szintetikus embermodellekkel történő kipróbálása és dokumentálása, termékvizualizáció, szerelési útmutató, kriminalisztikai, régészeti vagy történeti rekonstrukció, virtuális távorvoslás és még nagyon-nagyon sok minden.

Mint láttuk, szintetikus embereket létrehozni és mozgatni nem könnyű. Általános elterjedésüknek azonban mégsem ez az egyetlen oka. Komoly gondot jelent az is, hogy miként juttassuk el a létrehozott animációt, képet vagy videót a nézőközönséghez. Egy interaktív beszélgetés során ugyanis nem lehet minden lehetséges választ előre felvett jelenetekkel helyettesíteni. Az *avatároknak* valós időben (ún. real-time) kell kérdéseinkre és érzelmeinkre reagálniuk. Ez komoly kihívás a kommunikációs csatorna sebességét illetően, hiszen elfogadható minőség eléréséhez 24 vagy minimum 15 képet kell átküldenünk másodpercenként. Mivel a képek mérete általában nagy adathalmaznak felel meg, egyszerűbbnek és olcsóbbnak tűnik, ha nem magukat a képkockákat továbbítjuk (transzmittáljuk), hanem csak az animációs paramétereket. Ezt modell alapú közvetítésnek hívják. Ismerve a virtuális ember szerkezetét, magas szintű parancsokkal arra utasíthatjuk, hogy pl. emelje fel a lábát, vagy menjen a szoba egyik pontjáról a másikra. Minél magasabb szintű ez az absztrakció, vagyis a parancsok, amelyeket küldünk, annál értelmesebbnek kell lennie homo syntheticusunknak a vonal másik végén.

A világháló ily módon az elmúlt években sajátos versenytérré vált. A távközlési, telefon- és internetszolgáltatók egyre gyorsabb hálózatokat építenek az átviteli képesség (sávszélesség, bandwith) növelése érdekében. A jelenlegi hálózatot felváltják az üvegszálas megoldások, otthonunkban a hagyományos modemeket egyre nagyobb kapacitású T1-, ISDN- vagy legújabban DSL-vonalak váltják fel. A verseny további résztvevői az adattömörítéssel foglalkozó cégek, amelyek egyre rafináltabb megoldásokkal próbálják az internet „gyufaskatulyájába" beszorítani az egyre növekvő információmennyiséget. Ha 3D-s animációról van szó, az általános – tehát tartalomtól független – eljárások alkalmazását specifikus trükkökkel lehet helyettesíteni. Ily módon elérhető, hogy egy 3 MB-os AVI fájl helyett csak 160 kB-ot kelljen átküldeni, ami alig nagyobb, mint egy átlagos kép. A technológia eme ága iránt érdeklődőknek javaslom, hogy szörfözzenek el a Nucleus, a Cult3D, a Pulse, az OZ.com vagy a Shout3D cég honlapjára.

Valóság vagy képzelet

John Bruno, aki Hollywood egyik rangidős, filmeffektusokkal foglalkozó szakembere, és olyan rendezők keze alatt dolgozott, mint *Steven Spielberg, George Lucas* vagy *James Cameron,* nemrég egy beszélgetés közben (kissé szabadon fordítva) azt mondta: „Minden vizuális trükk vagy illúzió a valóságból indul ki." Bruno és kollégái olyan filmek látványának létrehozásában kaptak meghatározó szerepet, mint a Titanic, a Batman, *Arnold Swarzenegger* Terminátor 2-je, a Mátrix, az E.T. vagy régebben a Csillagok háborúja II és a Majmok bolygója. A legjobb speciális effektusok létrehozását nagyon sokszor valamilyen hétköznapi tárgy fényképezésével vagy digitalizálásával kezdik. Hogy mi az a digitalizálás? Emlékezzünk rá, hogy minden 3D-animációnak egy olyan számítógépes modell az alapja, amelyet térbeli pontok serege épít fel. Függetlenül attól, hogy épületről, járműről vagy egy emberi testről van-e szó, az analóg és a digitális világ közé olyan eszközöket kell építenünk, amelyek számokkal, azaz numerikusan ábrázolják a minket körülvevő világot. Következő cikkünk ebbe az érdekes világba invitálja olvasóinkat „3D-fényképezés: internet, games & Hollywood" címmel.

A SZERZŐ KÖSZÖNETET MOND ÖRDÖGH LÁSZLÓNAK, AZ ANTHROPOS RENDSZER KIFEJLESZTŐJÉNEK A CIKKHEZ NYÚJTOTT SEGÍTSÉGÉÉRT.

Személyes olvasók világszerte

EGY ÍRÓ, AKI NEM FÉL, HOGY AZ INTERNET MEGÖLI AZ OLVASÁST

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

Andrassew Iván (WWW.ELENDER.HU/~ANDRASSE, WWW.ANDRASSEW.IVAN.HUNGARY.NU) évekkel ezelőtt már szerepelt riportalanyként az Internet Kalauzban, reflektorfénybe csak azután került, hogy az Index–Internetto szétválás után elfogadta az Internettónál felkínált főszerkesztői széket, majd nem sokkal később, amikor felállt belőle. Jelenleg az Elender Online portálját építi, sokak számára azonban mégis elsősorban íróember maradt. Úgy véli, egy író számára az internet egészen különleges lehetőséget jelent.

– Most hallottam, hogy megjelenik egy novelláskötete Németországban...

– Ezt is az internetnek köszönhetem, hiszen nélküle nem készültek volna el a fordítások. Tulajdonképpen a teljes tárgyalás és a szerződéskötés is a hálón köttetett a német kiadóval. Az internet kapcsán legtöbben a levelezésről és a szörfözésről beszélnek; ez nagyon meglep akkor, amikor az internet adta új lehetőségekről van szó. Meg az is furcsa, hogy sokan állandóan attól rettegnek, magányossá teszi az embereket az internet. Ezzel szemben hat olyan barátommal találkoztam a hálón, akik valamikor elmentek innen. Egy darabig írtunk egymásnak levelet, néha fölhívtak, de aztán eltűntek. Ám egyszer csak megint megtaláltuk egymást. Hármukkal találkoztam is, amikor hazajöttek. És ez is jó. Amikor én a hálóra jutottam – három éve –, azt gondoltam, három hónapot adok magamnak, hogy annyit keressek az interneten való publikálással, mint amennyit ráköltök. Egy hónap múlva már a dupláját kerestem, ma pedig – elég régóta – ebből élek. Közvetlenül is pénzkereseti lehetőség a net, és áttételesen úgyszintén. Nagyon sok lap kér meg, hogy írjak gyorsan ezt-azt. Ezek sokszor csak információk, nem cikkek. Egyszer beütöttem egy keresőbe, hogy „andrassew". Igen meglepő volt, hogy hány online kiadványban, oldalon jelentem meg. A hírleveleim végén ott áll, hogy tulajdonképpen szinte bárki használhatja az írásaimat. Aztán ha olvassák egy novellámat, átveszik. Van olyan időszak, hogy valahol mindennap megjelenek, pedig nem is írok. Mondjuk Ausztráliából jön egy levél, hogy valaki megjelentetné másodközlésben, amit írtam. Fizet is érte. Többnyire igen keveset, de mindenesetre többet keresek, mint amennyi bevételem a világháló nélkül lehetne. Egy író számára az internet teljesen új, soha nem várt vagy remélt lehetőségeket hozott. Az az író, aki ezt nem veszi észre, úgy viselkedik, mint az a dalnok, aki az írás, pláne a könyvnyomtatás felfedezése után is ragaszkodik ahhoz, hogy dalai szájhagyomány útján terjedjenek. Ha valaki régebben megkérdezte volna, hogy milyennek képzelem az olvasót, azt válaszoltam volna, hogy nem tudom, de azt tartom a legnagyobb megtiszteltetésnek, ha egy nő az ágyába viszi a könyvemet. Sosem gondoltam volna, hogy személyes olvasóim lesznek szerte a világon. Olyan emberek, akik beszélgetnek velem az írásaimról – nemcsak a hálón, hanem sokszor személyesen is. Az egész úgy kezdődött, hogy a levelezőprogramom „signatura" részébe beleírtam, hogy bárkinek szívesen elküldöm az írásaimat. Arra gondoltam, hogy lesz pár érdeklődő. Mondjuk harminc-negyven. *Nyírő András,* az akkori Internetto alapító főszerkesztője ezt észrevette, és elkezdte híreszteni. Egyszerűen rémisztő volt, amikor már három-négy-ötszáz olvasó kérte a hírlevelemet. Ma már több mint hétszázan... Voltak köztük olyanok, akik elkezdték az írásaimat németre, angolra fordítani. Remélem, hamarosan megjelenik egy novelláskötetem Kanadában is. Állítólag francia nyelvű fordítások is léteznek már, de ezeket még nem láttam. A hírlevél nagyon egyszerűen működik. Összerakom, amit írtam, és elküldöm annak, aki kéri. Azután kapok egy csomó levelet. Van, aki azt mondja, hogy amit írtam, hülyeség, nem jól írtam meg; másnak tetszik, van olyan is, aki hozzátesz a történethez. Elmondja a sajátját. Vagyis a dolog interaktív, amit azelőtt soha egyetlen író nem remélhetett. Még csak álmodni sem lehetett ilyesmiről az internet megjelenése előtt. Sok olvasómmal találkozom is. Például hazajönnek a világ túlsó végéről, fölhívnak, és együtt ebédelünk. Nagyon jókat beszélgetünk. Egészen biztos, hogy azok, akik a hálón olvasnak, megveszik a papírkönyveket is. Van, aki például arról számolt be, hogy tizenhárom példányt vett az egyik kötetemből, mert azt adta ajándékba a barátainak. Sokan kértek, hogy jelezzem, ha megjelenik valami. Egészen biztos vagyok benne, hogy a kiadóknak is jobb lenne, ha az írók a neten terjesztenék az írásaikat.

– Miért lenne jobb?

„Az internet kapcsán legtöbben a levelezésről és a szörfözésről beszélnek; ez nagyon meglep akkor, amikor az internet adta új lehetőségekről van szó. Meg az is furcsa, hogy sokan állandóan attól rettegnek, magányossá teszi az embereket az internet."

– Most valamivel több mint hétszáz olyan olvasóm van, aki megrendeli a hírlevelemet. Vélhetően azért, mert szeretik olvasni, amit írok. Másképp nem töltögetnék a hülyeségeimmel a levelesládájukat. A legközelebbi könyvemet körülbelül kétezer példányban adják majd ki. Ha azt mondom a kiadómnak, hogy ne két-, hanem háromezret nyomjon, mert nagyjából ezer példányra van megrendelés, akkor a kiadó meg fogja érteni, hogy lehet valami abban, amit én itt állandóan magyarázok. Nagyjából az a helyzet, hogy rá kell venni az írókat a neten való folyamatos kommunikációra.

– Mennyi az esélye annak, hogy Magyarországon valaki online módon adja el a könyvét? Hogy a hagyományos forgalmazáson kívül egy könyv értékesítésében a netnek is jelentős szerepe legyen?

– Abban nem hiszek, hogy azonnal jelentős szerepe lehet. De hosszú távon hiába szeretjük a könyveket, azok egyre drágábbak lesznek. Ennek elsősorban az az oka, hogy egyre drágább a papír – nemcsak a fa és más alapanyagok, hanem például nagyon sokba kerül a környezetvédelem is. A papírgyártáshoz igen agresszív vegyszereket használnak.

Talán három évvel ezelőtti adat: átalagosan ezer példányban adták ki a könyveket, s azok ezer forintba kerültek. Ez azt jelenti, hogy nincs valódi könyvkiadás Magyarországon, hiszen ezer példány éppen annyi, amennyi köteles példányokra, rokonoknak, ismerősöknek elég. Talán ez így sarkított, és túlzás is, de biztosan van benne valami. Azt hiszem, az egyre csekélyebb számban megjelenő folyóiratok helyett is az internet a legjobb hely az írók megmérettetésére. Azt hiszem, előbb vagy utóbb a háló lesz a legfontosabb piackutató hely. Néhány év múlva a papírkönyvek olvasásán kívül két új választási lehetősége lesz minden irodalomkedvelőnek, ha nem szeret a képernyőn olvasni. Egyrészt megjelennek a papírkönyvhöz nagyon hasonló elektronikus könyvek – illetve elterjednek, mert már léteznek. Ezeket majd a hálóról vagy bárhonnan fel lehet tölteni. Másrészt mindenhol lesznek olyan pontok, vállalkozások, amelyek gyors könyvnyomtatásba kezdenek – ugyanúgy, ahogy ma fénymásoltatni lehet. Fölhívod őket, vagy küldesz egy e-mailt, megrendeled mondjuk az Iliászt magyarul és görögül. Legföljebb azt kérdezik meg, hogy papír- vagy bőrkötésben kéred-e, és hány óra múlva. Ez nagyon drága lesz, de föl kell adnunk azt a szokásunkat, hogy könyvek százait vesszük csak azért, hogy „meglegyenek". Hamarosan egészen biztosan megszűnik a papír alapú lexikonok és szótárak kiadása is. A nyelvkönyvek tömegére sem lesz szükség, mert az emberek úgy tíz év múlva már nem tanulnak nyelveket. Csak a nagyon tehetségesek, akik finomabb fordítói munkákra is alkalmasak lesznek. Bár az alapfordításokat ők is fordítógépekkel végeztetik majd. Ezt még nem szabad a gyerekek előtt mondani. Ha megszabadulunk a nyelvtanulás kényszerétől, éveink szabadulnak föl, hogy valóban hasznos tudásra fordíthassuk az időnket.

– Hogyan kezdett el internetezni?

– Az öcsém gépén ismerkedtem a hálóval. Legelőször föliratkoztam az Internetto hírlevelére. Erre jött egy levél Nyírő Andrástól, hogy jó, megkapom, de írjak a lapba. Attól kezdve munkatársak voltunk. Elhatároztam, hogy úgy dolgozunk majd együtt, hogy soha nem találkozunk. Ez nem sikerült, mert két és fél hónap múlva összefutottunk. Nagyon jó dolgokat csináltunk együtt. Többnyire én vezettem például az online interjúkat. Ez akkor még teljesen új műfaj volt: az olvasók kérdezhettek. Akkor is hatalmas előrelépésnek számított, ha moderálni kellett, hiszen egyrészt sok kérdés ismétlődött, másrészt már akkor megjelentek a gonosz és bolond emberek a hálón. Akkoriban a Színes Vasárnap főmunkatársa voltam. Azután – amikor pénzügyi okok miatt a lap nem jelent meg többet – átmentem a Népszavához (WWW.NEPSZAVA.HU). És elkezdtem dolgozni a Katona József Színházban – elég sokat teszek azért, hogy a színház ott legyen a hálón. Sajnos bajban vagyok az idővel. Azt is mindig ki kell számolnom, hogy hány éves vagyok. Ha jól emlékszem, 96 óta dolgozom a színháznál. Nem ismertük egymást, de *Zsámbéki Gábor* fölhívott, hogy szeretné, ha segítenék neki a sajtómunkában. Az újságírókat látom el információval. De úgy, mintha újságot írnék, vagyis rendes interjúkat készítek. Ezenkívül építgetem a színház honlapját (THEATRE.ELENDER.HU/KATONA), meg mindenféle tanácsokat is adok, ha kérdeznek. Közben a Hócipő első online főszerkesztője is voltam (WWW.ELENDER.HU/HOCIPO). Talán nem kevésbé fontos, hogy második online utam a Magyar Elektronikus

Könyvtárba vezetett. Megkérdeztem, hogyan tudnám az ottani virtuális polcokra föltenni a könyveimet. Kaptam egy levelet, amelyben elmagyarázták, és megkértek, hogy segítsek minél több mai magyar írót a hálóra vinni. Nem számoltam össze, hogy hányat sikerült, de biztosan száznál többet. Erre igazán büszke vagyok, hiszen részt vehettem egy valódi, önzetlen, csodálatos közszolgálati mozgalomban, amely persze ma is tart, és remélem, soha nem ér véget. A Magyar Elektronikus Könyvtár (WWW.MEK.IIF.HU) minden bizonnyal az egyik leglátogatottabb weboldal. Egy virtuális hely, ahova mindig érdemes benézni. Hosszú évek alatt lelkes irodalomkedvelők százai dolgoztak a létrejöttén. Gyakorlatilag állami támogatás nélkül sikerült összegyűjteni több ezer könyvet és egyéb publikációt – szerzők százaitól. Ma már – bár távolról sem beszélhetünk teljességről, talán még annak igényéről sem – legalább azt el lehet mondani, hogy a MEK képet ad a magyar írásos kultúráról. Természetesen a MEK is újabb kapcsolatokat hozott. Például a világhálón találkoztam *Cseke Gábor* bukaresti költővel, akivel több mint egy évig dolgoztunk együtt úgy, hogy nem is láttuk egymást. Számos egyéb „könyv" mellett fölépítettük a Mai erdélyi magyar költők és a Román költők című virtuális antológiákat, amelyek teljes anyaga fölkerült a MEK-re is (IRODALOM.ELENDER.HU/ERDELY, IRODALOM.ELENDER.HU/ROMAN). A legnagyobb eddigi közös munkánk az *Eminescu*-kötet létrehozása, amely román nyelven és számos magyar fordításban mutatja be Eminescu költeményeit: IRODALOM.ELENDER.HU/EMINESCU. Azt hiszem, a román költők publikálásában az is fontos, hogy megmutassuk: a világháló arra is lehetőséget ad, hogy ostoba viták és veszekedések helyett egy másik nép kincseinek bemutatásával demonstráljuk, miképpen lehet közelíteni a kultúrákat.